

31479

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును

Post Box No. 212.

Telephone No. 2544.

Vol. 14
సంపుటము ౧౪

జెన్న పట్టణము 1926 వ సం॥ అక్టోబరు నెల 5-వ తేది మంగళవారము
శ్రీ ఆక్షయనామ సంవత్సర భాద్రపదమాస బహుళ చతుర్థి.

No 158
సంచిక ౧౫౮

అమృతాంజనము అన్ని నొప్పులకు మంచిమందు

గొప్ప గొప్పవారిచే వేలకువేలు యోగ్యతాపత్రములు పొందియున్నది. పంచభాష చీటి చూచి కొనిన మోసముగలుగదు

అమృతాంజనము సకలవిధ నొప్పులకు సంజీవివంటిది

తలనొప్పుల మాన్పును, వాయువుపోట్ల బాపును,
పార్శ్వపునొప్పులు బారడోలును, పొట్లబోగొట్టును
బెణుకుల భేదించును వాపుల రూపుమాపును.

దగ్గును తగ్గించును దురదను తొలగించును.

ఈమందును రుద్దగానే చెమట పట్టుటవలన శరీర
మందలి దుష్పదార్థములను తొలగించి జీవామన
తారోగ్యము గలిగించును. నొప్పులు తగ్గించును

విజేశములలో కూడ వాడుచున్నారు

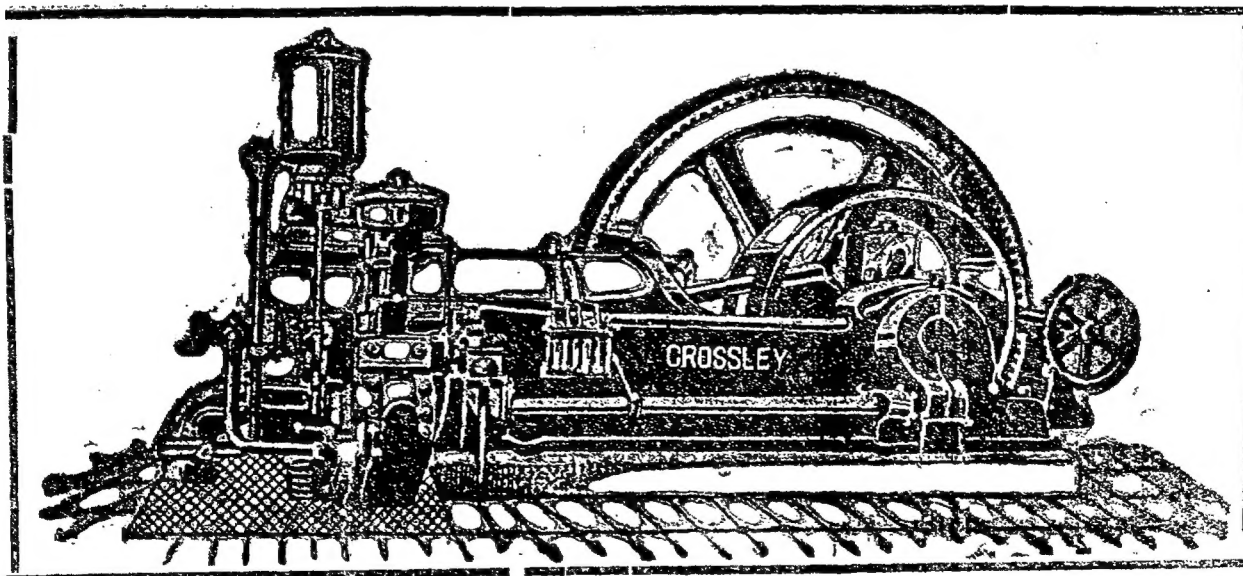
చక్కనిడబ్బితో సహా సీసా 1-కి ర్పు 0-10-0; డజన్ 1-కి ర్పు 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అమృతాంజనండ్రిపో, 6, 7 తంబుకెట్టివీధి, మద్రాసు లేక, 249 ప్రెరి రోడ్డు, ఫోర్టు బొంబాయి.

క్రాస్లి గాసు అండ్ ఆయిలు ఎంజినుల

ప్రపంచమునందు మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనవి, మితవ్యయముగలది.

మిక్కిల శ్రేష్ఠ
మైనరకము ఇం
టర్నల్ కంబస్ట
న్ ఎంజినులు త
యారు చేయుట
యందు 50 సంవ
త్సరముల అను
భవము గలదు.

నూతన ఎంజిన్
రింగు శాస్త్రము
నందు తెలుపబడి
న ప్రకారము సరి
యైన ప్రైము
మూవరు మొద
లగు వాటి తొ
గలదు.

అనుభవము జాస్తిగానుండవలసరములేదు. మిక్కిలి సరసమైననూ నెనుపొయ్యికి ఉపయోగించ వచ్చును. మిక్కిలి మితవ్యయముగలది.

ఎంజినిర్లు, రైసుమిల్లు స్వంతదారులు, వ్యవసాయదారులు, యితరులు మాకు వ్రాయకొరెదము.

క్రాస్లి బ్రదర్సు, (లిమిటెడ్) 14, బ్రాడ్వే, మద్రాసు.

Crossley Bros, (Limited) 14, Broadway, Madras.

(లా లా ల జ ప తి రా యి)

“వంగరాష్ట్రమునందలి మహామృదీయులు హిందువులకు ప్రశంసచరులుగ ఇక్క నుండగూడదని తీర్మానించుకొనియున్నారు. కాని ప్రభుత్వమువారికి భృత్యులై యుండవలయు నని తీర్మానించుకొనలేదు. దేశమునందలిమహామృదీయులందరు కలిసి తమ నిభేదములను మరచి సంఘభివృద్ధికిని, భారతదేశభివృద్ధికిని పాటుపడ సంకల్పించుకొని యున్నారు. రాజకీయ వాక్కులను స్థాపించుటకును, స్వసంఘమును అభివృద్ధికి తెచ్చుటకును మహామృదీయులు ప్రభుత్వమువారిపై నను ఇతరసంఘములవారిపై నను నుక్కిరియి పోరాడుటకు వెనుదీయరు.” కొన్ని సమయములందు కాసనసభలయందలి మహామృదీయులు ప్రభుత్వమువారి తో కలిసి వోటుచేయవచ్చును. కాని నిరంకుశాధికారవర్గమువారి దుష్కార్యములను అంతమొందించుటకై ఇతర సంఘములవారి తో చేరి ప్రభుత్వమువారిని ప్రతిఘటింపరని చెప్పటకు వీలులేదు. సర్ అబ్దుల్ రహీంగారి ప్రకటన మహామృదీయుల నిజాభిప్రాయములను తెలుపుచున్నదని నా అభిప్రాయము. ఈవిధమున రాజకీయసమస్యలు అప్రాముఖ్యములై నవి. సాంఘిక సమస్యలేప్రాముఖ్యమునకు వచ్చినవి. యూరప్పక్షిగలరాజంత్రజ్ఞులు తమవిషయమును గు రెలుగగలరు, రాజకీయములలో హిందువులని

“ఈ మాదునందనశ్రీమలు రాయబారములు రాజీల
తో నిండియుండును. ఈ పరిస్థితులలో హిందువులు కను అభి
ప్రాయములను స్పష్టముగ ప్రకటింపవలయును. ఇట్టి సాంఘిక
కక్ష శ్రేర్థులు విచారకరమగువిషయమైనను ఒకపంఠమువారే
విధాన మవలంబించినందున రెండవపంఠమువారు తటస్థులుగ
నుండుట యుచితము కాదు. కావున హిందువులప్రతినిధులు
హిందూసంఘపు హక్కులను సంగ్రహింపవలయునని పట్టుదల గల
వారై యుండవలెను.” అని లజపతిరాయుగారు వ్రాయుచు
న్నారు. కాననభిలలో సాంఘికవిషయములను గురించి తటస్థ
ముగ నుండువారు కొందరున్నను మిగిలినహిందువు లైనను
హిందూసంఘపు హక్కులను సంగ్రహింపవలయునను ఉత్సాహము
గలవారై యుండవలయునని హిందూసభహాయకుల అభిప్రాయ
మై యున్నది. ఈ కారణమునల్లనే హిందూసభవారు అభ్యర్థ
కులను నియమింప ఉద్దేశించుచున్నారు. ఇండికెంజెంటు కాం
గ్రెసువత్తు అభ్యర్థులు, రెస్పాన్సివు లో-ఆపరేషనువత్తు
అభ్యర్థులు హిందువులైనను హిందుసభాప్రతినిధు లని చెప్పుట
కు విలులేదు. వారి ఉద్దేశములందు గాని ఆదర్శములందు గాని
సాంఘికపక్షపాత మేమియు లేదు. పార్టీనిబంధనల ననుసరించి
వీరు సాంఘికభిషయములందు తమ కిష్టము వచ్చిన విధమున
వోటుచేయవచ్చును. లాలా లజపతిరాయుగారి విమర్శనము ఎ
ట్లున్నను కాంగ్రెసు కార్యసంఘమువారు సిద్ధాయందు కాం
గ్రెసువత్తుమువారు అవలంబింపవలసిన విధానమును స్పష్టముగ
నిర్ణయించి రనియే మా అభిప్రాయము.

2/11 ఆలంగా తహశీల్దార్, తిరువల్లిక్కేణి-మద్రాసు

జాతీయవిద్యాస్వరూపము

వారణాసి విద్యాపీఠ పట్టప్రదాన సభయందు

ఆచార్య గిద్దానిగా రోసగిన ఉపన్యాసము

(వారణాసి విద్యాపీఠ పట్టప్రదాన మహోత్సవ సందర్భమున ఆచార్య గిద్దానిగా రోసగిన ఉపన్యాసము ఈదిగువ ప్రకటింపబడినది.)

జాతీయవిద్యాప్రతిష్ఠాపనలు అచ్చటచ్చట మరిగిపోవుచున్నను, కొన్ని జాతీయవిద్యాపీఠములు దేశములో నిలిచి యుండుట అద్భుతమే. తూర్వానామదాబాదు, పాట్నా, ఢిల్లీ, వారణాసి విద్యాపీఠము లింకను చక్కగ పనిజేయుచున్నవి. బందరునందలి జాతీయకళాశాల బృందావనమునందలి ప్రేమ మహావిద్యాలయము తమ స్వాతంత్ర్యమును వ్యక్తిత్వమును కాపాడుకొనుచున్నవి. ఆర్యసమాజపు గురువులు తమ సందేశమునం గంతయు వెదజల్లుచున్నారు. ప్రభుత్వప్రతిష్ఠాపనలవలె కాక ఈ జాతీయప్రతిష్ఠాపనలు జాతీయతాభివృద్ధికి పాడుపడుచు న్నవని నిస్సంశయముగ చెప్పవచ్చును. దేశమునందు జాతీయ విద్య ఎంతవరకు వృద్ధి చెందుచున్నదో గుర్తెగి. జాతీయాదర్శములు సఫలమగుటకై తగు విధమున ప్రయత్నించుట దేశయుల ధర్మమైయున్నది. జాతీయప్రతిష్ఠాపనలను పడేదే సందర్భించు నాలోచనానికి జాతీయాదర్శమువిషయమై ఉత్సాహము క్షీణింపదు.

సెలవులయందు ఇతర రాష్ట్రముల విద్యార్థులకు రాష్ట్రభాష నేర్పుటకు తగు ఏర్పాటులు గానించుట జాతీయప్రతిష్ఠాపనల ముఖ్యధర్మము. విరోపాఖండమునుండి ఎంతమందో విద్యార్థులు ఆత్మభద్రకు సెలవుదినములందు వచ్చి ఇంగ్లీషుభాషను వాఙ్మయమును నభ్యసించుచున్నారు. అదేవిధమున కాళియందలి విద్యార్థులు భూర్జరదేశమునకు వెళ్లి వారిభాష నేర్పుకొనవలెను. అనామదాబాదునందలివిద్యార్థులు బోల్షావురుకు వెళ్లి బెంగాలీ నేర్చుకొనవలయును.

దేశభాషలప్రాముఖ్యము

ప్రతిరాష్ట్రమున దేశభాషావాఙ్మయము, దేశీయ కళాపోషణము చక్కగ వృద్ధి చెందుచున్నది. ఒక రాష్ట్రమువారు మరెయ్యో రాష్ట్రమువారిభాషను, కళను గుర్తెగటచే జాతీయందు వికమత్వము ఏర్పడును. కేవలము హిందీభాష నభ్యసించినంత మాత్రమున అన్ని రాష్ట్రములవారికి అన్యోన్యత ఏర్పడునని తలచుట పొరపాటు. జాతీయవిద్యకు హిందీ పునాది. కాని కేవలము హిందీభాషనుమాత్రమే గ్రహించి ఇతర దేశభాషలను తిరస్కరించిన లాభములేదు. భారతదేశమున ప్రతిరాష్ట్రమువారు తమ విజ్ఞానమును వృద్ధిచేసికొనవలయును. దానితోపాటు ఒక రాష్ట్రమువారు మరెయ్యో రాష్ట్రము వారి విజ్ఞానమును గుర్తెగి అనుదరించుటకు అవకాశ ముండవలయును.

హిందీభాషను వ్యాపింపజేయు ప్రయత్నములందు కూడ అన్ని రాష్ట్రములవారు కలసి చక్కని కార్యక్రమమును నిర్ణయించుకొనవలయును. హిందీప్రచారమునకు ఒక్కొక్క రాష్ట్రమునకు ప్రత్యేకసంఘము లుండుట లాభకరము గాని మన కందుకు తగినధనము లేదు. దీహేయ కాళి విద్యాపీఠములు, ప్రేమ మహావిద్యాలయము, పంజాబు మధ్యపరగణాలయందలి జాతీయ ప్రతిష్ఠాపనలు హిందీభాషలో ఉన్నతవిద్య గరపుచున్నవి. ఈవిద్యాప్రతిష్ఠాపనలకలసి తమ విద్యావిధానములు నేర్పరుచుకొని హిందీభాషలో పఠనీయగ్రంథములను వ్రాయించిన మిగుల లాభకరముగ నుండును. దేశమునకు చక్కని గ్రంథముల నొసగినవారయ్యెదరు.

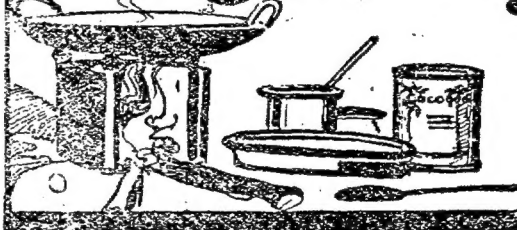
అసహాయోద్యమసమయమున గుజరాతు, బీహారు, పంజాబు, వారణాసి విద్యాపీఠము లేర్పడెను. ఈవిద్యాపీఠముల కేంబు స్థాపనోత్సవమును గాంధీమహాత్ముడుజరిపెను. కావున జాతీయ విద్యావ్యాప్తికి మహాత్ముడే కారకుడని చెప్పవలసియున్నది. తత్సర్వము దాక్షిణ్య బేసాంటుగారి హోంయూలు అంబోలన సందర్భమునను, వంగరాష్ట్ర విభజన అంబోలనసమయమునను జాతీయ విద్యను వ్యాపింపజేయవలయుననుపట్టుచు దేశీయలచేతీయలచేర్పడెను. శ్రీ ఆరవిందస్వామి వారిశిష్యులు ఇందులకై ఆకముగ పాటుపడియుండిరి. సరుకులము ఇంతకుపూర్వమే ఏర్పడెను. రసింబి విశ్వభారతి ఈ ఉద్యమఫలితమేయని చెప్పవచ్చును. జాతీయవిద్యావిధానమునందు కొన్ని విషయములను గుర్తెగవలయును. సంఘసేవయందు విద్యార్థులకు అభివృద్ధి ఏర్పడవలయును. దేశభాషలయందు విద్య గరపబడవలెను. హిందీప్రచారము వివిధ కౌసలసాగవలయును. వృత్తివిద్యకు ప్రాము

Cook with Cocogem

All my cooking is now done in Cocogem, the 100% pure vegetable shortening. It is a pleasure to cook with Cocogem. It is so clean and cooks such tasty and digestible dishes that I refuse to use adulterated ghee again. Take my advice and use only

Cocogem

ఖ్య చేర్చవలయును. రాటమును విద్యార్థులు పూజింపవలయును. జాతీయము క్రికి ఆర్యసమాజమున కే క్రిని పంపాదించుటకై విద్యార్థులు బ్రహ్మచర్య మనలంబింపవలెను. ప్రస్తుతము జాతీయప్రతిష్ఠాపనలు ఈవిషయములపై తగుశ్రద్ధ మాపుటలేదు. ఈ ఆదర్శములతో మనముపనిచేసిన దేశమున జాతీయ విద్య చక్కగ వ్యాపించును. కేవలము హిందీ నేర్పుట రాటముపై మాత్రమే పాటుపడును. ప్రత్యేకవిషయములను ప్రత్యేక ప్రతిష్ఠాపనలను స్థాపింపవచ్చును. జాతీయతకై ఉత్సాహములను కేంద్రీకరించి చక్కనివిద్యాభ్యాసమును ఏర్పరుచు ని కార్యక్రమము నిర్ణయించి పట్టుదలతో పనిచేసిన గొప్పలాభము తేస్తును.

అఖిలభారత షియా అవసర మహాసభ

హైదరాబాద్ వ్యవహారముల చర్చించును.

లోన్, అక్టోబరు 2:—అవసర అఖిల భారత షియా మహాసభ హైదరాబాద్ విషయముల చర్చించుటకు ఆనలంబింపవలసిన విధాననిర్ధారణమునకును, షియా కళాశాల కరిఫీతుల నాలోచించుటకును, షియాకళాశాలపరిఫీతుల నాలోచించుటకును అక్టోబరు 12, మొదలు 15 వ లేదవరకు అబ్రూహ్లో జరుగగలదు. షియాలందఱుతో రాగలంచుటకు ప్రార్థితులు. (అ.ప్రె.)

కౌన్ థి యేటరులో

6-10-26 బుధవారము నుండి 8-10-26 శుక్రవారము వఱకు ప్రతిదినం 2 ప్రదర్శనములు. సాయంత్రం 6-15 గం. రాత్రి 9-30

మదరాస్ థియేటరు లిమిటెడ్ వారు

"ప్రాటియా" అనుష్ఠి,

నిర్వహణతో నొనర్చిన సాహసకృత్యములను ప్రదర్శించుట. ఈ రోజునుండి నాల్గవ 12 భాగములు ప్రదర్శించుట.

మహాత్ముని జన్మదినోత్సవము

"గాంధీ కార్యక్రమమే మోక్షమార్గము"

ధిన్, అక్టోబరు 2:—నిన్న సాయంత్రం మిక్కిల మహాత్ముని జన్మదినోత్సవము జరుగబడెను. ఒకబహిరంగసభ సమావేశమయ్యెను. నాయకులప్రస్తుత మతవైషమ్యముల ఘోరమును వ్యక్తపరచి మహాత్ముని యనునగులై యుండువని సభ్యులప్రాశ్న బహించిరి. గంధీగారి ప్రపంచములో ఉత్తములు. వారిని గౌరవిండుటకును తిగిరాజకీయరంగమున వారికినాయకత్వ మిచ్చుటకును మతవైషమ్యముల తగ్గించుటయే ముఖ్యము. గాంధీమహాత్ముని కార్యక్రమమే దేశమోక్షమార్గము. (అ.ప్రె.)

* * *
నాగపురము, అక్టోబరు 4:—నాగపురమున కాలగమనంబువారి ఆచరణక్రింద ఆవారిగారి అధ్యక్షతక్రింద బహిరంగసభ జరిగినది. జనసామాన్యము ఖద్దరుపయోగింపవలయునని హెచ్చరింపబడెను. (అ.ప్రె.)

హిందూ మహాయుగము

గ్రంథకర్త:

శ్రీ శ్రీ కొమఱ్ఱాజు వేంకటలక్ష్మణరావు ఎం.ఎ. గారు ఈ విఖ్యాత గ్రంథరాజ మిప్పుడు తిరిగి 6 వ కూర్పు అచ్చువైచింపబడినది. మాతృదేశ చరిత్రాభిమానియైన ప్రతి యాంధ్రుడును దీనిని చదివితీరవలయును. ఆంధ్రమున దీనిని మించిన చరిత్రగ్రంథ మింకొకటిలేదు. ఇది పఠనీయగ్రంథముగ నుపయోగింపబడుచున్నది. ఇందు దేశపటములు, మహాపురుషుల చిత్రపులు కలవు. ధర కాశిత్రులై యు 1-4-0, అట్టలై యు 1-6-0, క్యాటికోలై యు 1-8-0. ఎక్కడను పుస్తకము లొక సారి కొనువారికి కమిషన్ వ్యవహారము. కామూరు, వీరభద్రదేవ్వరరావు, బి. ఏ. యల్.టి. సేసేజు, లక్ష్మణరావుగ్రంథాల, గవర్నమెంటు లెజువ, శ్రీ

శ్రీవిల్లిపుత్రులు తాలూకా రాజకీయ సభ

డాక్టరు వరదరాజులు నాయుడుగారి అధ్యక్షోపన్యాసము

జన్మినుపక్షము నిరంకుశాధికారులకు అనుచరవర్గము

స్వరాజ్యపక్షము బ్రాహ్మణపక్షము

మొన్నను మూడవ తేదీ ఆదివారమునాడు నాయుడుగారి సంగిన అధ్యక్షోపన్యాసము

“సంస్కరణముల చట్టము క్రింద మూడవసారి శాసనసభల ఎన్నికలు జరుగనున్న తరుణమున మనవిచట సమావేశమైతిమి. వ్యవస్థాపక భిన్నపక్షములను గూడ తీవ్రముగా ప్రచారమున రిండు చింతించునట్ల కలగడలను ఎన్నికల ముచ్చటలే వివరము చెప్పితిమి. అందుచేత మేము వారు తమ విజయముకొరకు పాటుపడుటచే చాలసంతోష మొందెదమి. సమస్యల స్వరూపముగూడ సరిగ్ గ్రహించబడ టిలులేకుండనున్నది. కాన శాసనసభ్యుల సముచిత ప్రయత్నములతోను ఓటరుల కర్తవ్యమునుగూర్చియే మనవిచటచింతింపబడినది.

విల్లిపుత్రావ్రాజ్యత్వము - బ్రాహ్మణదాస్యము
ఇప్పుడున్న ప్రభుత్వపద్ధతి ప్రజలకు నిజమైన బాధ్యత నొసంగుటలేదు. ప్రజలకు సహజముగా రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమును గూడ నడచివేయుచున్నది. అందు మనస్ఫూర్తిగా జాతీయ జీవనమునకు మనలకు మరింత ఆసక్తిలను చేయుటకే యీ ప్రభుత్వము కారణమగుచున్నది. ప్రస్తుతమున్న మన రాజకీయ స్థితి చాల శోచనీయము. నిశ్చయోద్దేశములు లేకుండగూడచాల రాజకీయకక్షలు పెరుగుచుండుటచే చాల ప్రబలమువిషమ స్థితి దేర్పడినది. మనకు కలిగియున్న కష్టములు సామాన్యమైనవి కావు. అవి మనభావిజాతీయ జీవనములములనే కుప్పింప వేయుచున్నవి. విల్లిపుత్ర సామ్రాజ్యత్వము మనకేరీరములకుమాత్రమే బాధ్యులను కల్పించెనుగాని బ్రాహ్మణాధిపత్యము మన ఆత్మలనుగూడ బాధ్యులను కలిగించెను. విల్లిపుత్రదేశములు మన దేశమునందలి భవమును కొనిపోయిరి గాని యిప్పటికిని మత సంఘాటి విషయములలో ప్రాధాన్యమును వహించియున్న బ్రాహ్మణులు జనసామాన్యమునందు ఆత్మగౌరవమును స్వాతంత్ర్య ధిలాక్షుచుగూడ నశింపజేసిరి. బ్రాహ్మణులు పామరజనులకు స్వాతంత్ర్యమును నియ్యనందున వారిఆత్మలు నశించినవి. భగవంతుడు స్వతంత్రుడుగాన భగవంతుని ప్రతిబింబమును మానవుడును స్వతంత్రుడే. స్వతంత్రము మానవుని జన్మస్వత్వము, సంఘర్షణము లేనిదే యుద్ధమున వెన్నెరికిని జనుముకలగదు. త్యాగము లేకుండ జెలరును యుద్ధరంగమున విజయమును బడయజాలరు. “వారి స్వప్రభుగ కనబడుచు నే యున్నది. ఆపదలను విప్పుములును కలగుచుండెనుగూడ మనము మనభావిఫలమునుగూర్చి దీక్షగా పనిచేయుచు నే యుండవలెను. అటులేయనిచో మనము పిరికి పంజరమేయనడుము” అని మజిలీనుడివిన వాక్యములను నిరుత్సాహము కందరికిని నేను జ్ఞాపకముచేసెదను.

స్వరాజ్యపక్షము బ్రాహ్మణపక్షము
ప్రస్తుతస్థితిని గమనింపుడు అసహాయాధ్యమము విఫలమైనది. గాంధీమహాత్ముడు నేపథ్యమున కరిగెను. మరల రంగమునకు వచ్చి ప్రధాననాయకత్వమును బూనవలెనని కొందరు ప్రముఖులు కోరెనను నిరాకరించెను. అదియుక్తమే. అధికారమును పలకుటజేసి గడించుటలో వారి జేరినవారగు బ్రాహ్మణులు స్వరాజ్యపక్ష సంఘములన్నిటిలోను ప్రధానులుగానున్నారు. “చెన్నపురి రాష్ట్రమునందలి బ్రాహ్మణ జాతీయవాదులు స్వరాజ్యభిమానమును తెలిసియో తెలియకయో వదలలేకుండ నున్నారు” అని లాలాజనకరావుగారు నడివినది సరిగానే యున్నది. నేను స్వరాజ్యపక్షములో నెన్నడును చేరలేదు గాని వారిభావము స్పష్టమును విచారమునకుటచే మొదటినుండియు నేనాపక్షమునందే అభిమానమును బూనియుంటిని. కాని యిటీవల ఎరిగిన సంగతులవలన నాఅభిప్రాయము మారిపోయినది. ఇప్పుడు స్వరాజ్యపక్షము బ్రాహ్మణ రాజకీయకేత్రల వశమైనది. బ్రాహ్మణేంద్రుల నందరిని (జన్మినువారుగాని కాం గ్రెసువారుగాని నులనందరూ) ఓడించుటకే ఆపక్షముపుడు బ్రాహ్మణుల నాయకత్వముక్రింద ప్రబలసాధనమై యున్నది. సరిహద్దు (నాన్ బెల్టు ప్రాంటీయరు) నందున్న మహమ్మదీయ రాష్ట్రమును కే రాజకీయస్వాతంత్ర్యముల నీయగూడదని అచటి స్వరాజ్యవాదులను, పంజాబులో నడ్డివ్యాపారచట్టము కూడ బలీ అచటి స్వరాజ్యవాదులను, బొంబాయిలో పురోహితుల చట్టము కూడదని యచటివారును తీవ్రముగా ప్రతిఘటించుటచే స్వరాజ్యపక్షము బ్రాహ్మణావహుల పక్షమనియే స్పష్టముగా మున్నది. ఇందువలన స్వరాజ్యపక్షమువారు జాతీయవాదులు కారని విడితేమనదోగాన ఎన్నికలలో ఓటరులు స్వరాజ్యపక్షమువారికి ఓట్ల నియ్యగూడదని నిజమైన జాతీయవాదులు బాగుగా హెచ్చరింపవలెను. రాజకీయ విషయములందుమాత్రమే స్వరాజ్యపక్షము జన్మినుపక్షముతో పోరాడుచున్నది కాదు.

నాకట్టి యాతేవరమును కనబడలేదు గాని యిటీవల జరిగిన కార్యములనుబట్టి బ్రాహ్మణేతరభ్యుదయమునశింపజేసి జనసామాన్యమునంతను మరల వెనుకకుతీయటకే స్వరాజ్యపక్షమువారు పూనుకొనిరిని స్పష్టముగా తెలుపుటకు వారికి ధైర్యములేదు గాని వారుచేయుచున్న పనినిజటి అది స్పష్టముగానే తెలియుచున్నది. వారి ఏర్పాటులన్నియును చక్కగా సమకూర్చబడి యున్నవి. వారు తమఅనుచరులవ్వారా జాతీయవాదులకు బ్రాహ్మణేతరల విషయమునగూడ హానికరము ప్రచారమును సాగించుచున్నారు.

బ్రాహ్మణాధికారమును స్థిరపరచుటకు స్వరాజ్యపక్షమును బురకాతో వారిపుడు కడపటి ప్రయత్న మొనరించుచున్నారనుట నిశ్చయము. ఈరహస్యమును బ్రాహ్మణేతరులు సరిగా గ్రహించి ప్రతిఘటించుటకు నడుములు కట్టవలెను. భారతదేశ రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమునకు వర్తమాన పద్ధతి ప్రబలనిదో ధముగా నుండెను. ఇప్పుడుగూడ నటులేయున్నది. భారతదేశమునం దిప్పుడు 1800 జాతులున్నవి. 188 భాషలు ప్రచారమున నున్నవి. ఈజాతుల కన్నిటికిని అగ్రస్థానమునందు బ్రాహ్మణులున్నారు పామర జనులు ప్రాప్తమునకు ప్రత్యేక సంఘాభిమానముతో కూడియున్నారు. ఈదేశమున కధికమున నేపచేసిన దేశభక్తులగు బ్రాహ్మణులు వెనుక నుండినమాట నిజమే. వారు పూజ్యులేగాని యిప్పుడు స్వరాజ్యపక్షమున నున్న బ్రాహ్మణులలో నట్టి వారెవరును లేరు. దీనినందరు సంగీకరింతురని యే నేను నమ్మెదను. స్వరాజ్యపక్షము నందలి బ్రాహ్మణులను గూర్చి మాత్రమే నేను నడుపుచున్నానుగాని బ్రాహ్మణులనందరినిగూర్చి నేనేమియును నడుపుటలేదు. స్వరాజ్యపక్షమువారిలో బ్రాహ్మణాభిమానము పెచ్చుపెరుగుచున్నదనుట నిర్వివాదాంశము. కాంగ్రెసు కార్యములను నిర్వహించవలసిన బాధ్యత గలవారి విషయమున తమ విధిని సరిగా నెరవేర్పలేదు. కావున దేశీయులే దీనిని సరిచేయ వలసియున్నది. స్వరాజ్యపక్షమును స్థాపించిన దేశబంధు దాసుగారి ఉచార భావములను స్వరాజ్యపక్షము వారు భంగపరచిరి గావుననే లాలా జనకరావుగారి కంటి ఆనుభవకాలరగు నాయకులు పలువురు స్వరాజ్యపక్షమును త్యజించుట లేబట్టించినది.

జన్మినుపక్షము నిరంకుశాధికారులకు అనుచరవర్గము

చెన్నపురి రాష్ట్రమునందు బ్రాహ్మణేతరుల జన్మినుపక్షమును గూర్చిగూడ నేను కొంత చెప్పవలసియున్నది. జన్మినుపక్షము వారి ఆశయము సంకుచితమైనది. వారిపక్షము నిరంకుశాధికారులకు తోడ్పడునది యనుట జగద్విశిష్టమైనవిషయమే. బ్రాహ్మణేతరులకు ప్రభుత్వోద్యోగములను హెచ్చుగా సమకూర్చుటకే యీపక్ష మేర్పడినది. ఆప్రయత్నము చాలవరకు నెరవేరినది గూడ నేను చెప్పగలను. కాని అది మన ఆశయముకాదు. ఈవిషయమును జన్మినుపక్షము వారుగూడ నొప్పుకొందురు. శాసనసభను ముగించునపుడు గవర్నరు గోమను ప్రభువుగా రొసంగిన హితోపదేశమును వారు బాగుగా నాలించించెదరని నమ్మెదను. చెన్నపురి స్వరాజ్యపక్షము వారెటుల బ్రాహ్మణులకు అనుచరవర్గముగా నున్నారో జన్మినుపక్షమువారు టుల నిరంకుశాధికారుల కనుచరవర్గముగా నున్నారనియే నేను గట్టిగానమ్మెదను. ఈరెండు పక్షములవారును గూడ ప్రజల స్వాతంత్ర్యమునకు నిరోధకులేయ్యెయున్నారు. రెండు పక్షముల వారును జాత్యభిమానపూరితులేయగుటవలన భారతదేశరాజకీయాభివృద్ధికి ప్రతిఘటన. ఎన్నికలలో జన్మినుపక్షము వారు నెగ్గినచో దొరతనము వారికి జలము మరింత మొదగును. మన అభివృద్ధి మరింత వెనుక బడును. స్వరాజ్యపక్షము వారు ఎన్నికలలో నెగ్గినచో దేశీయులు బ్రాహ్మణులకును విల్లిపుత్రులకిని శాశ్వతముగా దాసులై యుండుటకు తగిన పన్నాగములనే వారు పన్నెదరు. కావున ఓటరులు స్వరాజ్యవాదులకును జన్మినువాదులకును గూడ ఓట్ల నియ్య గూడదు. రాజకీయస్వాతంత్ర్యము కొరకు మాత్రమే గాక సాంఘిక స్వాతంత్ర్యము కొరకుగూడ దేశీయులు పనిచేయవలెను. జాతీయతయే మనమతము. స్వరాజ్యమే మన మోక్షము. జాతీయత బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర విభేదమును పాటించదు. ఎన్నికలలో నీవిషయము నిర్ధారణ కావలెను. వందనకృత్రిమును కపటము స్వార్థపరత్వము వర్ణాభిమానము మున్నగునవి లేకుండ దేశాభిమానము గలిగి దేశభక్తి భరితులై దేశముకొరకు సర్వమును త్యజించుటకు సంసిద్ధులై తమ అధికారమును స్థిరపరచుటకు దొరతనము వాదో

నరించు ప్రయత్నముల నన్నిటిని ప్రతిఘటించుటకు పూనుకొనునట్టి వారికే ఓట్ల నియ్యవలెను.

అట్టి అభ్యర్థి ఏవారివృద్ధివను సరే ఏవర్గమువాడైనను సరే వానితో మనకు నిమిత్తములేదు. నిజముగా దేశభక్తుడు అవ్వమతము వాడైనను సరే. వానికి ఓటు నియ్యవలెను గాని దేశాభిమానము లేనివాడు స్వభావి వాడైనను వానికి ఓటు నియ్య గూడదు. ఉద్యోగములకొరకు పాటులాడువాడు మతాభిమానలక్షనియును, వర్ణాధికృత కొరకు ప్రయత్నించువారు దేశాభిమానుల మనియాను మాయవేషములనువేయుచున్నారు. ఈరెండు రకముల పంచులును దేశద్రోహులే. ఓటరులపని చాలకష్టమైనదే యగునుగానివారు గాఢముగా దేశభక్తిగల జాతీయవాదులకే గాని మరెవ్వరికిని ఓటునియ్యగూడదు. ఇప్పుడు శాసనసభలలో అట్టి జాతీయవాదులే హెచ్చుగా నుండులెను.

అట్టివారిని హెచ్చుమందిని శాసనసభలకు యెన్నుకొని నచో ప్రజాయత్ర కాఖిలను సాగించుటకు వారంగీకరించి దేశీయుల కధికమున కే క్రిని లాభమును సమకూర్చ గలగుదురు. ఎన్నుకొన బడిన శాసనసభ్యులలో హెచ్చుమంది తమ కనుకూలురుగా నున్నారని వారికి నమ్మకము కలిగినచే వారు పదవుల సంగీకరించెదరుగాని దొరతనము వారి యొక్కయు వారిచే నియమింపబడిన సభ్యుల యొక్కయు సహాయ సానుభూతులవలన తమస్థానములను నిలుపుకొనుటకు వారెన్నటికి సంగీకరింపరు.

(1) శాసనసభలలో జాతీయ వాదు లిచట వివరింపబడిన భర్తములను నెరవేర్చుటకు కే క్రివంచన లేకుండ పనిచేయవలెను. ఇట్టి ప్రయత్నమున ద్వార్య పరిపాలనము నందు గల లోపములచే మంత్రులకును కార్యనిర్వాహక సంఘ సభ్యులకును భిన్నాభిప్రాయములు కలిగినచో గౌరవ కరముగా సమాధానము నుడదరియెడల జాతీయ వాదులు ధైర్యముతో ప్రతిఘటించవలెనే గాని లొంగగూడదు.

(2) సంస్కరణముల చట్టమునందలి అసమగ్రములగు నిబంధనలను వీలైనంత వరకు దేశీయుల మేలుకొరకు ఉపయోగించు కొనవలెను. మండలాధికారి యొక్కయు ఆతని ఆనుచరుల యొక్కయు నిరంకుశాధికారమును అడపుచో నుండుటకును గ్రామవాసుల కధికముగా భద్రమును కలిగించుటకును జాతీయ వాదులు పనిచేయవలెను. ప్రభుత్వ కాఖిలన్నియును ప్రబాప్రతినిధుల పరికిలన క్రిందకు రావలసినటులు నిబంధనలలో వనసరముగా మార్పులను చేయవలెను.

(3) భారత దేశమునందును యితరదేశములందును గల కార్మికులకు వ్యాధి, ప్రమాదము, ఆక్రే, వార్ధక్యము, మరణము మున్నగు నాపదలలో నాధారమును కలిగించుటకును వారికి యిండ్లు వైద్యశాలలు మున్నగు సౌకర్యములను చేయుటకును వారు గౌరవముగ జేచింపుటకును తోడ్పడుటకుగూడ వీరు ప్రయత్నింపవలెను.

(4) నవీనపరిస్థితులలో పాఠులుగా నుండుటకును జాతీయతకు తగిన వర్తనమును కలిగియుండుటకును తగిన విద్యను బాలకులకు బాలికలకును నేర్పుటకు తగిన యేర్పాటులను చేయవలెను.

(5) రయితువారి భూముల పన్ను చాల హెచ్చుగా నున్నదిగాన దానిని తగ్గింపవలెను. అన్నిపన్నులను గూర్చియు తగిన నిబంధనలను చేయవలెను.

(6) రాజకీయ ప్రభుత్వ సంఘము లన్నిటి యందును జాతీయోత్సాహములనే నెలకొల్పవలెను.

(7) నిమ్నజాతులకు ఉచితముగా చదువు చెప్పించుట, భూములనిచ్చుట, రోడ్లు, నూరులు, పాకశాలలు మున్నగువానిని నేర్పరుచుట మున్నగు సహాయము చేసి వారిస్థితిని బాగుచేయవలెను.

(8) రాట్లనులపై నూలు పడుకుట చేతిపగ్గములపై భద్రబట్టు నేయుట, మున్నగు గృహపరిశ్రమలను ప్రభుత్వ సహాయముతోగాని సహాయమును కొరకుండగాని సాగించుటకేర్పాటు చేయవలెను.

(9) కల్లు సారా మున్నగు నిషేధనములను వెంటనే పూర్తిగా నిషేధింపవలెను.

అని నాయుడుగారు నుడివీరి.

కావలెను
యేజంట్ల, వర్తకులు
విషనుకుట్టుకు, చేతికుట్టుకు, తనపనులకు, యుపయోగించు అనేకరకముల ప్రత్యేకమైన దారపుబంతులను, చుట్టలను, పిళ్లను, కట్టలను, దారపుబంతులు చుట్టు యంత్రములను, సరిగ్మైన ధరకు అమ్ము యేజంట్లకు మంచికమీషను యివ్వబడును.
ఆంధ్ర ఇండస్ట్రియల్స్, కాకినాడ.

వరదరాజులు నాయుడుగారి చాంచల్యము

(జస్తిను)

దక్షిణదేశపు రాజకీయప్రపంచమున ఎట్టి నిలకడయును అభిప్రాయములు లేక డాక్టరు పి. వరదరాజుల నాయుడుగారు వెనగులాడుచుండెద రను ప్రఖ్యాతి వడసిరి. శ్రీ విల్లిపుల్లకు తాలూకా రాజకీయముచేసభకు అధ్యక్షత వహించి నాయుడుగారి రోసగిన ఉపన్యాసము వారి ఖ్యాతిని ఇనుముడింప చేయుచున్నది. స్వరాజ్యపక్షమువారి దూషణతో నాయుడుగారు పాపన్యాసము ప్రారంభించి అదోరణితో జస్తినుపక్షము వారిపై చెబుతీసి వోట్లను ఖంకారుపరచిరి. ఎన్నికలలో వోట్లలు ఏవిధమున ప్రవర్తించబడునను విషయమై హితబోధ చేయ నాయుడుగారి రోసగిన ఉపన్యాసము వోట్లను మరింత కలవరపెట్టుచున్నదను మాట పత్యము. రాష్ట్రపు రాజకీయ నాయకత్వస్థానమును తనంతటతానే నిమగ్నమొనరించిన నాయుడుగారి ప్రవర్తనలు ఒక్క విషయము మాత్రము పుష్టపరచుచున్నది. నాయుడుగారికి ఎట్టివ్యూహాభిప్రాయములు లేవనియు, చంచలస్వభావు డనియు తెలియుచున్నది. నాయుడుగారి రోసగిన ఉపన్యాసమునందలి కొన్ని భాగముల నుదహరించిన చదువరులే నిజమును గ్రహింపగలరు. బహిష్కరణ నిర్వాహకార్యక్రమముల ననుసరింప చేయుట సంసిద్ధులుగ లేనందున అసహాయోద్యమము నశించినదనియు మహాత్ముడు రాజకీయములను వదలకొనవలసి వచ్చెననియు నాయుడుగారు వ్రాయుచున్నార. "కాంగ్రెసుకు సంబంధించిన రాజకీయ వ్యవహారములను స్వరాజ్య పక్షమువారు జరుపుచున్నారు. కాని స్వరాజ్యపక్షమున బ్రాహ్మణుల బలము అధికముగ నుండుటచే బ్రాహ్మణేతరులను అణచుటచే బ్రాహ్మణులు స్వరాజ్యపక్ష మొకసాధనముగ ఉపయోగించుచున్నారు. స్వరాజ్యపక్షమువారి జాతీయత కేవలము బూటకము. కావున స్వరాజ్యపక్షమువారి నిజస్వరూపమును ప్రజలకు బోధించుట నిజముగ జాతీయవాదుల ధర్మమై యున్నది. కేవలము రాజకీయవిషయములందు స్వరాజ్యపక్షమువారు జస్తినుపక్షమువారిని ఎదిరించుచున్నప్పుడు నే నెట్టి ఆభ్యంతరము చెప్పలేదు. కాని ఇప్పుడు స్వరాజ్యపక్షమువారు బ్రాహ్మణేతరోద్యమమునే రూపుమాపి బ్రాహ్మణేతరులను అణగద్రొక్కవలయునను ఉద్దేశముతో పనిచేయుచున్నారు. జాతీయవాదులగు బ్రాహ్మణేతరులను కూడ స్వరాజ్యపక్షమువారు దూషించుచున్నారు. స్వరాజ్యపక్షము ఈవిధమున సాంఘికపక్షమనియే చెప్పవలసియున్నది. బ్రాహ్మణులు తమ అధికారమును మరిల స్థాపించుకొనుటకై ఇప్పుడు విశ్వప్రయత్నములు గావించుచున్నారు. కావున బ్రాహ్మణేతరులు ఈ విషయములనున్నిటిని గుర్తెరిగి సమయమునకులేగినట్లు ధైర్యముతోడను పట్టుదలతోడను పనిచేసి తమకు నెదుర్కొనుచున్న విపత్తును అంతరింపజేయవలయునని కోరుచున్నాను. డాక్టరు నాయుడుగారు ప్రకటించిన ఈ భారము తంతయో సరసముగ నున్నది. కాని స్వరాజ్యపక్షమునకు చేరిన అయ్యులు అయ్యంగారులు నాయుడుగారికి తమపక్షమునండి తిరిగివేయంతవరకు వారివిషయమును తెలిసికొనజాలకపోయిరి. ఎన్నియో అవమానములకు పాల్పడిన పిమ్మటనే నాయుడుగారు స్వరాజ్యపక్షపు బ్రాహ్మణ నిజస్వరూపమును తెలిసికొనిరి. డాక్టరు నాయుడుగారు కాంగ్రెసును వదలిపోవుటచే కాంగ్రెసు పరిశుభ్రమయ్యె నని శ్రీనివాసయ్యంగారు చెప్పనంతవరకు నాయుడుగారు స్వరాజ్యపక్షమున అయ్యంగారి కుతిపాతకుడుగ నుండెను. బ్రాహ్మణవాదుల విపరీతప్రవర్తనలు నాయుడుగారికి వెగటు కలిగించు సమయములందు బ్రాహ్మణమిత్రులు వారిని పొగడుచు ఆనిగుగును పొరద్రోలుచుండెడివారు. కాని శ్రీమంత్ అయ్యంగారు కాంగ్రెసు అధ్యక్షుడుకాగానే బ్రాహ్మణేతరుల సహాయ మనవసరమని వారు తలచి నిజస్వరూపమును ప్రకటించిరి. డాక్టరు నాయుడుగారి గింకలమునకు కండ్లుతెరచిరి. రామన్యామి నాయకరుగారు కొన్ని సంవత్సరములనుండి తెలుపుచున్న విషయములను నేడు నాయుడుగారు చెప్పుచున్నారు. కాని ఇంకను నాయుడుగారు పిచ్చిభ్రమలలోనేయున్నారు. స్వరాజ్యపక్షము వారిని ఒకవైపున జస్తి పక్షమువారిని మరియొకవైపున దూషించుచున్నారు. "జస్తినుపక్షమువారికి విశాలదృష్టి లేదు. ప్రభుత్వమువారితో అన్ని కాలములందు కలసి పనిచేయవలయు ననియే వారి ఉద్దేశము. బ్రాహ్మణేతరులకు ఎక్కువ ప్రభుత్వోగములను సంపాదించవలయు ననుగఉద్దేశముతో ఈపక్షము స్థాపింపబడినది. కాని కేవలము ఉద్యోగసంపాదనమే ఆవర్కముగ నుంచుకొనగూడదు. స్వరాజ్యపక్షమువారు బ్రాహ్మణుల ప్రతినిధులుగ నున్నవిధముననే జస్తినుపక్షమువారు నిరంకుశాధికారవర్ధకువారి ప్రతినిధులుగ నున్నారు. రెండుకక్షలు కేవలము సాంఘికకక్షలు. రాబోవు ఎన్నికలలో జస్తినుపక్షమువారు విజయము గాంచిన ప్రభుత్వమువారిలము అధిక మగును. దేశపు భిన్నుత్తికి ఆటంక మేర్పడునను, స్వరాజ్యపక్షమువారు గలిచిన

బ్రాహ్మణుల అధికారము ఎక్కువ అగును. సామాన్యజనముల వెనుకవిక్లి యుండెదరు. కావున ప్రజలు ఈరెండుపక్షముల వారిని తిరస్కరింపవలయును" అని నాయుడుగారు చెప్పిరి. అర్థమైన ఈమాటలను గురించి వ్యాఖ్యానము చేయుట అవసరమా అని సంశయించుచున్నాము. రాజకీయవిషయములందు అనుభవము లేనందులకై మేము నాయుడుగారికి సానుభూతి తెలుపుచున్నాము. ప్రజాపరిపాలనాసంస్థ యగు జస్తినుపక్షమునందు ఉద్యోగసంపాదనము పుల్లవిషయమని నాయుడుగారికి తెలియదు కాబోలు. ఈపక్షము స్థాపించబడు సమయమున ప్రకటించబడిన మానెఫెస్టో, మహాసభలయందు గావించబడిన తీర్మానములను చదివిన జస్తినుపక్షపు ఉద్దేశములు తెలియగలవు. అప్పుడు బ్రాహ్మణులు చెప్పా విధమున డాక్టరు నాయుడుగారు ఆక్షేపించుటకు పూను సంగతి... బ్రాహ్మణేతరుల నుద్రించుటకై జస్తి అంగ్లో హైందవుడు సెయి కట్టుకొని పనిచేయుచుండ, బ్రాహ్మణ గావించిన కేసుముగల నాయుడుగారు జస్తినుపక్షములో టి. భగవంత్ సాహసింబిగో తెలియకున్నది. హిందూధర్మాపురు సాత్త్వయును తయారుచేసి జస్తినుపక్షమువారు గొప్ప నేన చేసిన ఒకవైపున చెప్పుచు, ప్రజాభివృద్ధికి జస్తినుపక్షమువారు తోడ్పడుటలేదని నాయుడుగారు చెప్పుచున్నారు. నాయుడుగారి పిచ్చివ్రాతలగురించి ఇంకను అధికముగ వ్రాయుట అనవసరము. వీరి పట్టిల ప్రజలకు నవ్వుపుట్టించుచున్నది.

నోటిసు

కడపజిల్లా రాజంపేట తాలూకా నగరిపాడు మజరా గొల్లపల్లెలో వుండే బండారు బొజ్జమ్మ తన సిరాస్తిని నామకార్థముగా అబద్ధపు బాకీలక్రింద వ్రీకయించుటకు ప్రయత్న పడుచున్నది. నదరు విక్రయములు చెల్లనేరవు. బొజ్జమ్మకు మితబాధ్యత హక్కు వున్నదేగాని పూర్తిహక్కు లేదు. 25-9-26 బండారు సుబ్బయ్య.

బాపట్ల నబుకోర్టులో

O. P. 17/26

పిటిషనరు:—పోలెపెద్ది వెంకట పాండురంగ విటల్ వగయిరాలు.

V. S.

కవుంటరు పిటిషనరు:—పోలెపెద్ది లక్ష్మయమ్మ వగయిరాలు.

యీనెంబరున పిటిషనరు లేటు పోలెపెద్ది వెంకటరామ పూర్ణానందంగారికి రావలెన్ని సామ్మ వసూలు పరుచుకొనుటకు సక్సను సర్టిఫికేటు యిప్పించవలసినదిగా పిటిషన్ దాఖలుచేసినారు. సదరు పిటిషను ఆక్షేపణ నిమిత్తం ది 18-10-26 వాయిదా అయియున్నది. ఆక్షేపణలున్న వారు వాయిదారోజుకు హాజరయి తెలియపరుచుకోవలెను.

బాపట్ల } శిష్టా సాక్షిసోమయాజులు
4-10-26 } పిటిషనర్ల ప్లేడరు.

ఆంధ్రభాషానుశాసనము

ఇది రాజమండ్రి కాలేజీ పండితులగు బ్రహ్మశ్రీ మల్లాది మూర్యసారాయణాశ్రమిగారు రచించినది. దీనికి ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయోపాధ్యక్షులైన మ-రా-శ్రీ కట్టమంచి రామలింగారెడ్డి యమ్. ఏ. గారు ప్రతిపక్షమైన పీఠిక వ్రాసి యున్నారు. ఇందు ప్రాచీనాచార్యాచీన సాంప్రదాయములు రెండును చక్కగా వివరింపబడినవి. సుమారు 160 మంది పూర్వకవుల ప్రయోగములు బహుమరింపబడినవి. తెలి విక్లిలి గుల భము. విద్యార్థులు, పండితులు భాషాభిముఖులగుడ జదువవలసినది. ఇట్టి వ్యాకరణ మంతమునున్న తెలుగులో లేదు. రెండుభాగములు 14 ప్రకరణములు. రెండు సంపుటములు పోటీశికాక ధ 1.4-0 రెండు కలసిన లైండు 1.8-0 ఆంధ్రదేశరూపకము, నాటకాదల లక్షణము 0.8-0 కావలసినవారిట్లు వ్రాయవలెను. తాదూరి సత్యనారాయణమూర్తిగారు, ఇన్నీసుపేట, రాజమండ్రి.

వాతావరణస్థితి

1926 సం. అక్టోబరు నెల 5-వ తేదీ మంగళవారము

మట్టుజిల్లాలు	మట్టుజిల్లాలో అర్బుజ్జోగ్యత	మట్టుజిల్లాలో అర్బుజ్జోగ్యత	మట్టుజిల్లాలో అర్బుజ్జోగ్యత	మట్టుజిల్లాలో అర్బుజ్జోగ్యత	మట్టుజిల్లాలో అర్బుజ్జోగ్యత
	గ్రా 24 గంటలలో	గ్రా 24 గంటలలో	గ్రా 24 గంటలలో	గ్రా 24 గంటలలో	గ్రా 24 గంటలలో
గోపాల్ పూర్	84.8	79.6	...	8.97	+ 8.19
విశాఖపట్టణం	88.2	79.6	...	2.69	+ 2.10
కాకినాడ	84.8	72.7	...	2.86	+ 2.19
మచిలీపట్టణము	87.6	81.1	...	1.25	- 0.54
కర్నూలు	91.0	77.7	...	0.14	- 0.60
బర్హి	90.8	74.2	...	0.51	- 0.89
అనంతపురం	0	- 0.82
కడప	98.6	72.5	0.25	0.28	- 0.62
నెల్లూరు	97.4	75.9	0.68	1.05	+ 0.61
మద్రాసు	95.5	79.2	...	0.89	- 0.84
కడపూరు	92.1	77.5	...	1.11	- 0.48
నీలము	91.4	74.0	...	0.20	- 1.01
కోయంబూరు	87.7	70.8	...	0	+ 0.65
తిరుచనాపల్లి	98.6	78.2	...	0.04	+ 1.08
నాగపట్టణము	96.7	76.4	0.89	0.88	- 0.24
మధుర	98.4	77.3	...	0	- 1.15
పాంబన్	89.9	81.9	...	0	- 0.81
తిరునల్వేలి	0	- 0.77
తిరువేండ్రము	88.2	76.8	...	3.47	+ 2.54
కొచ్చిక్	84.6	75.5	...	6.00	+ 4.61
కాలికట్టు	83.8	78.1	...	8.77	+ 2.27
మంగళూరు	85.9	78.8	...	8.54	- 2.53
బెంగళూరు	81.9	65.7	...	0.56	+ 0.88
మరకార	72.4	64.2	0.07	1.48	- 0.08
కొడైకనాల్	67.0	50.8	...	1.24	- 0.87

సర్కారులు:—మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. కాకినాడలో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. మచిలీపట్టణములో 8 1/2 గ్రేడ్ ఫార ఫురంలో 5, కాకినాడలో 6 1/2 డిగ్రీలు పగటివేడిమి తక్కువ. కాకినాడలో రాత్రివేడిమి 5 డిగ్రీలు తక్కువ. తక్కినచోట్లు 2 1/2 నుండి 3 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

డక్కన్:—కడపలో 0.25" వర్షించెను. మేఘములు విస్తారముగ నున్నవి. కడపలో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. ఇబట్ల రాత్రివేడిమి 8 1/2 డిగ్రీలు తక్కువ. కర్నూలులో రాత్రివేడిమి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

కర్నాటకము:—నెల్లూరులో, 0.98" వర్షించెను. కడపలో మేఘములు పలవగ నున్నవి. తిక్కినచోట్ల దట్టముగ నున్నవి. నెల్లూరులో ఆర్ద్రత ఎక్కువ. కడపలో తక్కువ. పగటివేడిమి 8 1/2 నుండి 4 డిగ్రీలు ఎక్కువ. రాత్రివేడిమి మద్రాసులో 2 1/2 డిగ్రీలు ఎక్కువ.

వచ్చే 24 గంటలలో అంత మార్పుండదు. సి. చెంగల్వరాయ మొదలియారు, అఫిషిపేటకు వాతావరణ కాస్త్రజ్ఞుడు.

వర్ష పాతము

కొన్నా, అక్టోబరు 4:—మధ్యభాగంలో అతివృష్టి గురిపెను. బర్హి ఈశాన్యభాగములందు వర్షాధిక్యముగలదు. బర్హి బెంగాలు మధ్యభాగములందు సామాన్యముగ నుండరాను తీరములందు సామాన్యముగ నుండరాను. బిరిస్సా, చోటానాగపురము సమము వర్షాధికము. హైదరాబాదు లందు స్థానికముగ నున్న నుండి. కూచన:—సంయుక్త పరగణాలయం దాధిక్యతయూ, దేశమధ్యభాగములందు తగ్గునలయు గాంగును. భూకంపము:—8000 మైళ్ళదూరమున సామాన్యమైన భూకంపము గలిగినట్లు 1/27 గంటలకు ఉదయమున తెలియవచ్చినది. (అ.ప్రె.) రంగూను, అక్టోబరు 4:—సింగూ ఒడ మూడవ అధికారి మాక్లెనుగారిశేషము శనివారమునాడు దొరకినది. (అ.ప్రె.)

శాసనసభలు: నామినేషనులు

సత్యమూర్తి విద్యాసాగర పాండ్యగార్లు
పోటీలేక విజయమొందిరి

మదరాసుశాసనసభ

మదరాసులో రాష్ట్ర శాసనసభకు యాదినవ నామినేషనులు జరిగినవి:—

మదరాసు వాణిజ్యసంఘము. సి. ఇ. వుడుగారు, కె. కే. గారు.

దక్షిణ ఇండియా వాణిజ్యసంఘము—సి. గోపాల మినసుగారు, డి. బి. ఎం. బాలసుందరనాయుడుగారు.

దక్షిణ ఇండియా స్టాంబులసంఘము—సి. ఆర్. టి. కాంగ్రెసుగారు, కె. పు. ఇ. జి. విండ్లెగారు.

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము—ఎస్. సత్యమూర్తిగారు (కాంగ్రెసు) ప్రతిపక్షం లేకయే విజయమొందిరి.

మదరాసు ప్రైవేటు అసోసియేషను—జె. ఎస్. సింగు గారు.

నాటుకోట నగరత్తరల సంఘము— ఎ. ఎల్. ఎ. ఎల్. నారాయణ చెట్టియారు.

విశాఖపట్నము—సర్. ఆలగాండర్, ఎం. మాన్యులు. ఆంగ్లో ఇండియనులు—(1) జి. వి. డేవిస్ (2) శ్రీమతి హెచ్. ఆంజలి (3) ఎస్. డి. వట్టి.

మదరాసు మహమ్మదీయతర అర్జును— కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు 1. ఎస్. వెంకటాచలం చెట్టిగారు 2. సి. భక్తవత్సలు నాయుడుగారు 3. డా. బి. ఎస్. వల్లభయ్యగారు 4. సి.ఎస్.గో విందరాజులు మొదలగురు. జస్టిసుపక్షము అభ్యర్థులు 5. డి. బి. తణికాచలం చెట్టిగారు 6. రా. బి. సి. నరేశ మొదలగురు 7. ఆర్. మదనగోపాలనాయుడుగారు 8. సి. టి. కమరస్వామిచెట్టి గారు.

మదరాసు మహమ్మదీయ అర్జును:—(1) అబ్దులు హమీ దుఖానుగారు (కాంగ్రెసు) (2) మహమ్మదు నూజుము సాహే బుగారు (స్వతంత్ర)

మద్యజిల్లాల ఇండియన్ క్రైస్తవ నియోజకవర్గము:— డి. బి. ఆర్. ఎస్. ఆర్. గోగ్వస్వామి మొదలగురుగారు (స్వతంత్ర) గా|| ఎం.రత్నస్వామిగారు (జస్టిసు)

ఉత్తరమధ్యభూస్వాములస్థానము:—(1) అల్లాడి కృష్ణ స్వామయ్యగారు (స్వతంత్ర) పానగలురాజుగారు (జస్టిసు)

భారత శాసనసభ

కామర్సు ఇండిస్ట్రి:— విద్యాసాగర పాండ్యగారు (స్వ తంత్ర) పోటీలేక విజయమొందిరి.

మహమ్మదీయతర అర్జును (మదరాసు నగరము):—(1) ఎస్. శ్రీనివాసయ్యంగారు (కాంగ్రెసు) (2) వి.చక్రయ్యచెట్టి గారు (జస్టిసు)

భూస్వాములస్థానము:— (1) ఆర్. ఎం. పాటలు (2) కె.వి. రంగస్వామిఅయ్యంగారు. (3) టి. ఎస్. వి. చక్రవర్తి (4) జె. ప్రభాకరతంపను.

విశాఖపట్నము:— రెవ. డా|| ఇ. ఎం. మాన్యులు పోటీలేక విజయమొందిరి.

* * *

నెల్లూరుమండలము-నామినేషనులు

మదరాసు శాసనసభకు నామినేషనుల నియోజక వర్గమునకు ఈ క్రిందివారు నామినేషనుల పంపించిరి.

1. ఆమంచల్ల సుబ్బకృష్ణరావుగారు (కాంగ్రెసు)
2. పానకా గోవిందరెడ్డిగారు (కాంగ్రెసు)
3. వెంకటగిరి కుమారరాజుగారు
4. దేజవాడ రామచంద్రారెడ్డిగారు
5. జూపల్లి గుట్టప్పనాయుడుగారు

మహమ్మదీయనియోజకవర్గమునకు

1. మహమ్మదుఖాద్ర్ మొహిద్దీన్ సాహేబ్
2. భాబా మొహిద్దీన్ సాహేబ్ (కాంగ్రెసు)
3. మొహిద్దీన్ ఖాన్ సాహేబ్

నెల్లూరు, గుంటూరుజిల్లాల పక్షమున

భిల్లి శాసనసభకు

1. కోటంరాజు రాజేశ్వరరావుగారు గుంటూరుజిల్లా
2. బి.టి.సి. పెరుమాళ్ల నాయుడుగారు నెల్లూరుజిల్లా (కాం.)
3. పొములపాటి వెంకటకృష్ణయ్యగారు గుంటూరుజిల్లా.

(స్వకీయవిలేఖరి)

చిత్తూరు-దత్తమండలములు

(స్వకీయవిలేఖరి)

(అసెంబ్లీ)

తిరుపతి, అక్టో 5:— సి. దొరస్వామి అయ్యంగారు అసెంబ్లీకి పోటీలేకుండ వెళ్లిరి. చిత్తూరు-దత్తమండలముల వర్గము నకు అసెంబ్లీకి సి. దొరస్వామిఅయ్యంగారు (స్వరాజ్యపక్షము) లేకు నామినేషను కాగితమును నిన్న కడప రిటర్నింగు ఆఫీసరు సి. వీరానాయుడుగారియెదుట దాఖలు చేసిరి. మరియొకరు నామినేషను చేయబడకపోవుచేత సి. స్వప్నముగ న అయ్య నామినేషను చేయబడకపోవుచేత సి. కృష్ణగా నమహర్షబడి గారు అసెంబ్లీకి పోటీలేకుండ యెన్నుకొనతీయవారులగు బ్రాహ్మణులకు 8 వ తేదీని ప్రకటించబడును. ప్రచారమున

చిత్తూరునుండి చెన్నపురి శాసనసభ

కొండుూరు వెంకట శివయ్యరాజు (స్వరాజ్యపక్షము) సి. ఆర్. పార్థసారథి అయ్యంగారు (ఇండిపెండెంటు) మని స్వామినాయుడు, రామకృష్ణరెడ్డిగారు (జస్టిసు) నిన్న చిత్తూరు జిల్లానుండి అభ్యర్థులుగ చిత్తూరు రిటర్నింగు ఆఫీసరు హెచ్. యల్. బ్రెయిడువుద్దగారియెదుట నామినేషను చేయబడిరి. (తంత్ర)

* * *

కృష్ణా జిల్లా నామినేషనులు

(స్వకీయవిలేఖరి)

బందరు, అక్టో. 4:— మహమ్మదీయతర నియోజకస్థాన ములకు 10 వేలమంది వోటర్లన్నవానికి యీ క్రిందివారు రిటర్నింగు ఆఫీసరు యఫ్. డబ్ల్యు. స్టీవన్సు ఐ.సి.ఎస్. గారియెదుట నామినేషను చేయబడిరి. 1. మిర్జా ఫురం రాజా, 2. సి. కే. రెడ్డి. 3. ఆచుకుమల్లి గోపాలకృష్ణయ్య, 4. ఆచ్యుతేశ్వర కాశీ శ్వర రావు (స్వ) 5. కొల్లిపర నూరయ్య (స్వ) గారు.

క్రైస్తవస్థానము

ఈ క్రిందివారు ఉత్తరజిల్లా క్రైస్తవ స్థానమునకు నామినేషను చేయబడిరి. అందు 4 వేలమంది వోటర్లు గలరు. గారి వందనంగారు (ఓంగోలు) 2. వి. సి. హెచ్. జాకాగారు (గుంటూరు) (తంత్ర)

* * *

గంజాం

(స్వకీయవిలేఖరి)

చెన్నపురి శాసనసభకు

బరంపురం, అక్టో 5:— శాసనసభకు నామినేషనులనిన్న భద్రపూరులో జరిగెను. విద్యాభాగంకమంత్రి పాత్రోగారు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు వరదా కామేశ్వరరావునాయుడు, పండి త రామలింగం, శశిభూషణ రథోగారులు (విశ్వనాథదాసు కాంగ్రెసు ఇండిపెండెంటు) మధుసూదన పాణిగ్రహి, రఘునాథ పాథి (జస్టిసు) నామినేషను చేయబడిరి (గంజాం) విశాఖపట్నం, భూస్వాముల స్థానమునకు భారాకోటరాజాకు కల్లికోటరాజా కు జస్టిసు పోటీగనున్నారు.

అసెంబ్లీకి జోగయ్యపంతులుగారికి కీ (కాంగ్రెసు) పోటీ గావిక్రమదేశవర్గగారు నిలుచుచున్నారు (తంత్ర)

* * *

తంజావూరు

(చెన్నపురి శాసనసభకు)

తంజావూరు, అక్టో 4:— చెన్నపురి శాసనసభకును అసెంబ్లీకి రానున్న యెన్నికలకు నామినేషనులు చేడు తంజా వూరు కలెక్టరు యెదుట పూర్తియయ్యెను. తంజావూరుజిల్లా మహమ్మదీయస్థానమునకు డాక్టరు తాజుద్దీన్ సాహేబు (స్వ రాజ్యపక్షము) పోటీలేకుండ నుండెను. తంజావూరు, తిరుచి నావల్లి, మధుర క్రిష్టియను కాన్ఫెంటుయెస్సీకి అర్హులస్వామి 2 వయారు (జస్టిసు) డబ్లియు. ఏ. పొన్నయప్పిల్, యస్. వి. పాణిక్కుంపిల్ల (ఇండిపెండెంటు) పోటీలేయుచున్నారు.

తంజావూరు మహమ్మదీయతర రూరలు కాన్ఫెంటుయె స్సీకి వి. పంతులుఅయ్యరు, సి. మరుదనంపిల్ల, యస్. ముత్తయ్యమొదలగురు (స్వరాజ్యపక్షము-ఇప్పుడు సభ్యులుగనున్న వారు) రావుబహదూరు కే. యస్. వెంకటరామయ్యరు, నామినే షన్లు, శివసుబ్రహ్మయ్య అయ్యరుగారు (ఇండిపెండెంటు)

యల్. ఆర్. స్వామియప్ప మొదలగురు, ఏ. వీరమృతందయ్యరు గారు (జస్టిసు) యెన్నికల స్థానములు మూసింజికి పోటీలే యుచున్నారు.

అసెంబ్లీకి

తంజావూరు తిరుచినావల్లి కాన్ఫెంటుయెస్సీకి ఏ. రంగ స్వామి అయ్యంగారు (స్వరాజ్యపక్షము) రావుబహదూరు కే. యస్. వెంకటరామయ్యరు, రావుసాహేబు సి. ఆర్. లక్ష్మీన రాహ అయ్యంగారు (ఇండిపెండెంటు) పోటీలేయుచున్నారు. నామినేషన్ల పరిశీలనము 8 వ తేదీని జరుగును.

* * *

కలకత్తా

కలకత్తా, అక్టోబరు 4:— ఈ క్రింది అభ్యర్థులు ప్రెసి డెన్సీ డివిజను మహమ్మదీయతరస్థానమునకు అసెంబ్లీకి నామినేషను కాగితముల బంపిరి. (1) హేమంతుమూరసర్కార్ (2) భవేంద్రచంద్రరాయి (3) ఖతీమచంద్రముఖర్జీ.

బర్హాక్ ప్రెసి డెన్సీ డివిజను మహమ్మదీయస్థానమునకు (1) అబ్దులహుసేరు బోర్డార్ (2) మహమ్మదురాజీ (3) డాక్టరు ఏ. కున్యావర్తి (4) సయ్యదు మహమ్మదుఅబ్దుల్లా, (5) సయ్యదు అబ్దుల్ ఫజల్.

బెంగాలు యూరోపియను (1) ఆర్థుర్ మూర్ (ప్రేట్టు మను) (2) డార్సీలిండ్సే (ఇప్పుడున్న సభ్యుడు) కర్నలు జే. డబ్ల్యు. క్రాఫర్డు (ఇప్పుడున్న సభ్యుడు.)

బెంగాలు భూస్వాములు (1) శరదీందుముఖర్జీ (2) ను రేంద్రచంద్రమోషు (3) ధీరేంద్రమూరలహిరిచాగర్.

కలకత్తా మహమ్మదీయతరస్థానమునకు (1) రాయి లలిత కుమార్ మిత్తరు (స్వరాజ్యపక్షము) (2) నిర్మలచంద్ర చందర్ (స్వరాజ్యపక్షము) (3) యస్. కె. జే. (ఇండిపెండెంటు)

కలకత్తా నుబర్హు మహమ్మదీయతర స్థానమునకు టి. సి. గోస్వామి (స్వరాజ్యపక్షము) నురేచంద్ర భట్టాచర్జీ (స్వరా జ్యపక్షము.)

కలకత్తా, నుబర్హు మహమ్మదీయస్థానమునకు అబ్దులు కాసిం- బర్హాక్.

హిందూమహమ్మదీయుల ఉత్సాహము

కలకత్తా, అక్టోబరు 4:— హిందువులును మహమ్మదీ యులును అసెంబ్లీ, శాసనసభల యెన్నికలవిషయమున అత్యుత్సాహముతో ప్రార్థనచేయుచున్నట్లు అభ్యర్థులు దాఖలుచేయు నామినేషను కాగితములనుండి స్పష్టమగుచున్నది. యూరోపి యను స్థానములకు దప్ప మిగిలిన మహమ్మదీయ, తదితరస్థానము లన్నిటికిని పార్టీ అభ్యర్థులు పోటీలేయుచున్నారు. ఏ అభ్యర్థి యైనను తన కాస్థానము గట్టిగ వచ్చునని చెప్పబాలకున్నాడు. పార్టీ నాయకులు కూడ తమతమ నియోజకవర్గ ప్రదేశములందు బాగా పోరాడవలసియున్నది. అసెంబ్లీకి బెంగాలు యూరో పియను సభ్యులలో ప్రేట్టుమను పత్రికలోని ఆర్థుర్ మూరగారు, డార్సీలిండ్సేగారును, కర్నలు క్రాఫర్డుగారును గలరు. ఇప్పు డు సభ్యుడుగనున్న అబ్దుల్ కాసముగారిని మరియొకరు అభ్యర్థు లు పోటీలేయుచున్నారు. ఖతీమచంద్రనియోగిగారికి పోటీగా యిద్దరు స్వరాజ్యపక్ష అభ్యర్థులున్నారు. ఏ. హెచ్. గజనీ గారు డాక్టర్ కాసిం డి అభ్యర్థి గ ను న్నారు. స్వ రా జ్య ప క్ష అ భ్య ర్థు ల లో ప్ర ము ఖు లు పోటీలేయుచున్నవారిలో నిర్మలచంద్ర చందర్, టి. సి. గో స్వా మి, యస్. సి. ఛటర్జీ, పృథ్వీచంద్రకర్ గారు గలరు. బెంగాలుశాసనసభకు యూరోపియనుస్థానమునకు నిల చిన వారిలో ప్రేట్టుమనుతోనున్న డబ్లియు. సి. వర్ణునర్తగారు గలరు. బెంగాలు శాసనసభ మహమ్మదీయతర స్థానములలో స్వరాజ్యపక్షాభ్యర్థి జే. యం. సేనుప్రగారికి పోటీగ రెస్పాం సివు ఇండిపెండెంటు అభ్యర్థులు గలరు. రెస్పాంసివిట్టు టి. చక్ర వర్తిగారికి పోటీగ స్వరాజ్యపక్ష అభ్యర్థులు గలరు. సర్ అబ్దుల్ రహింగారికి పోటీగ డాక్టరు ఏ. కున్యావర్తి మరియుగురు మహ మ్మదీయ స్వరాజ్యపక్ష అభ్యర్థులు గలరు.

* * *

సత్యమూర్తిగారి సందేశము

యస్. సత్యమూర్తిగారు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:— మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ నియోజక వర్గమునందలి 9582 ఓటరులు దేశాభిమానముగల్గి, భైర్యముతో ప్రవర్తించి నాకెవరు పోటీ నిలువ వీలులేకుండజేసినందులకు చాలికృతజ్ఞుల డెల్చుచున్నాను. విజ్ఞానాధికులు గల యీ నియోజకవర్గమునారు వాడుడని నిరుపమానముగ గౌరవము జూపినందుకు నాగిని ప్ర శంసించుచున్నాను. నాకీఅవకాశ మిచ్చుటలో నా కంట యెట్టి

ప్రతిఫలము గోరుదురో నాకు చెలియును. ఇదివరకువలె నే యిక్క ముందుగూడ నా విశ్వాసమునకు అర్హముగ ప్రవర్తించెదమని నమ్ముకముగ మనవిజేసికొనుచున్నాను.

ఇంతొక్క విషయము జెప్పవలసియున్నది, గత మూడేండ్లలో కాసనసభయందు నే యొనర్చినవని యీ మాత్రపు విశ్వాసము గడించి నందులకు సంతోషించుచున్నాను. కాని నాకు యెక్కుమంది సహాయుని నొసంగిన కాని అచ్చట పని జయప్రదముగ జరుపలేకుండునని జెప్పవలసియున్నది. అందుకుగాను కాసనసభకు యెక్కువమంది కాంగ్రెసు అభ్యర్థులనే ఎన్నుకొనుటతప్ప వేరుమార్గము లేదు. నానియోజకవర్గ మునందలి 96621 ఓటరులు యందుకు తగిన సహాయము జేయవలెను. వారందరు పలుకుబడి గలవారు, నవంబరులో జరుగు ఎన్నికలందు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకే విజయము కల్గినట్లు వారు సహాయము జేయప్రార్థించుచున్నాను.

అశ్రిల ప్రచురణములు

సంపాదకముద్రాపకులకు జరిమానాలు

విధించుట

కలకత్తా, అక్టోబరు 4:—ఇండియన్ స్టాంట్ ప్రతిక సంపాదకముద్రాపకులకు న్యాయాధికారి అశ్రిల ప్రచురణములు గావించినందులకు రేగారికి 100 రూపాయలును కిల్ని బ్లూరికి 50 రూపాయలు జరిమానా విధించిరి.

మరియుక కేసులో ఆ లెనుగారికిని అక్టనుగారికిని న్యాయాధికారి 25 రూపాయలు ఆ లెనుగారికివిధించి రెండవవారిని విడుదలచేసిరి. (ఆ. (వె.))

బొంబాయియందలి స్థాపించునన్న నూతన ఆసుపత్రి

బొంబాయి, అక్టోబరు 4:—సాకోజి వాడియాప్రసవ స్త్రీల ఆసుపత్రి సమాపమున కింక ఎడ్వర్డు మెమోరియలు ఆసుపత్రికి వచ్చు రోగులకు వైద్యముజేయు నిమిత్తము వాడియాసోదరులు యచ్చిన రూ 16 లక్షల రూపాయల వినియోగింపబడును. (ఆ. (వె.))

లలితా శ్రమ గ్రంథావళి

- ఋగ్వేదసంధ్యావందన భావ్యము 25 విషయములు గలది యపూర్వము. 1-8-0
- బాలాసహస్రనామస్తోత్రము. ఇందు బాలచిక్రితాన్త్రువరాజుకవచములు నామానకు ౫ నుగూడ గలవు. 0-4-0
- ఋగ్వేదాపరబ్రహ్మకాండ 1-8-0
- హితోపదేశములు. పీఠికయందు వేదాంతార్థము వివరింపబడియున్నది. 0-4-0
- ఒకరకములోనగాని భిన్నరకములగాని మూడు పుస్తకములు తీసిన తపాలాఖర్చు భరించెదము. లేనిచో కొనువారిచే.
- మొపటి:- కుటుంబయ్యశాస్త్రి,
- 6.9, సోలయప్పమొదలిపిడి, మైసూరు, వద్రాసు.

ధమ్మపదము

శ్రీరాజా వాసిరెడ్డి దుర్గా నదాశివేశ్వర ప్రసాదబహద్దరుగారు అనువాదకులు

అవతారపురుషుడగు బుద్ధదేవుని దివ్యోపదేశము లిందుఁ గలవు. పాళీభాషలో ౨౬ సర్గములలో నున్న ౪౨౩ గాథ (శ్లోకము) లకు సరియైన, చక్కనయిన తెలుఁగు వచనరచనము. మూలగ్రంథముగూడ సమగ్రముగా నిందుఁగలదు. హిందీ, ఇంగ్లీషు, కర్ణాట, ప్రాకృత భాషలలోఁ గల పరివర్తనములను. వ్యాఖ్యలను బరిశీలించి అతిజాగ్రత్తతో నిది యనువదించబడినది. జైన బౌద్ధమతములను గుఱించి విపులపరిశోధనముగల పీఠిక గొప్పది గలదు. బౌద్ధమతసంప్రదాయ విషయములకు ముఖ్యమయిన టిప్పణికలదు. బుద్ధదేవుని దివ్యోపదేశములెట్టివో, బౌద్ధమత మెట్టిదో యీగ్రంథముఁ జదివినఁ దెలియగలదు. సుందరమైన బుద్ధనిచిత్ర మిందుఁ గలదు. మేలుకాగితము. అందమైన నిండు క్యాలికోజెండు.

మెల రు ౧-౪-౦.

నివాసము:- సరస్వతీకార్యాలయము, జగ్గయ్యపేట.

న్యాయస్థానవార్తలు

ఆంగ్లో ఇండియన్ యువతి హత్య

జార్జి టౌను పోలీసు కోర్టులో విచారణ

ప్రేక్షకులచే కోర్టు నిండిపోవుట

యమ్. యస్. యమ్. రైలువే కో. ఆపరేటివు స్టాన్సు లో గుమాస్తాగా పనిచేయుచున్న మిస్. మిల్లిస్లేగేడు (28 సం||ల వయస్సు) అను యువతిని పి. జి. గాక్స్లేవు అను ఆంగ్లో హైందవుడు నెప్తెంబరు 14 వ తేదీని బాతుతో పాడిచి హత్య గావించిన కేసు నేటి ఉదయము జార్జి టౌను హైకోర్టులో టి. భగవంతుండు ప్రగారియెదుట విచారించబడెను. ఇరువురు సాక్షులు విచారించబడిరి. కోర్టు భవనముం కయు ఆంగ్లో హైందవులచే క్రిక్కిరిసిపోయెను. కోయిలో గారు ముద్దయితర పున వాదించిరి. ప్రేక్షకులు కోర్టువెలుపల గుంపులుగ జేరి నిలిచిరి.

ముద్దయితరపున యమ్. యి. టి. కోయిలో గారు హాజరై గతించిన మిల్లిస్లేగేడు తిండియగు స్త్రీగేడుగారి నిపుడు క్రాసుపరీక్ష జేయమనియు, నెవన్ను కోర్టులో అట్లు గావించుమనియు బల్కిరి.

యమ్. శ్రీనివాసరావుగారి సాక్ష్యము

పిదప యమ్. యస్. యమ్. రైలువే కో. ఆపరేటివు స్టాన్సులో గుమాస్తాగా నున్న యమ్. శ్రీనివాసరావుగారు ప్రభుమన పరీక్షింపబడిరి. సాక్షి ఈ క్రింది విషయములను సంగ్రహముగ తన సాక్ష్యములో జెప్పెను. "నేను తిరువల్లక్కేయందు నివసించుదును. నేను ముద్దయి నెరుంగుదును. గతించిన మిల్లిస్లేగేడు నే పనిచేయుచు కాళయందే గుమాస్తాగా పనిచేయుచుండెడిది. నెప్తెంబరు 14 వ తేదీ ఉదయము 9 గంటలకు మిస్ మిల్లి వధింపబడినది. ఆమె పధింపబడుచుండగానే చూచితిని. రా య పు ర ము రైలువే టర్మినస్ రోడ్డులో వధాస్థలమునకు 80 గజముల దూరమునందుంటిని. వధ జరిగిన స్థానిమునకు వెనుకవక్రముంటిని. నేను నాఅఫీసుకు వెళ్ళుచుంటిని. ముద్దయి గతించిన మిస్ మిల్లి సమాపమునకు జేరి ఆమె తలపై నున్న హాటును తీసివెచి తలపై మోదుటను గాంచితిని, వెంటనే ఆమె క్రిందబడెను. అంతట ముద్దయి ఆమె ప్రక్కగ మోకాళ్లపై గూర్చుండి కత్తితో మెడతెనెను, ముఖముతైనను విచారు చెబ్బులు గొట్టెను. నేను పరుగెత్తుకొని అస్థలమునకు వచ్చునప్పటికి ముద్దయి తూర్పుముఖముగ పారిపోయెను. రోడ్డుతిరుగుడుండుబలన పిదప ముద్దయి నాకగుపడలేదు. నేను హత్య ఫలమునకు వెళ్ళునప్పటికి విచారుగురు ముజులచట జేరియుండిరి. అంతట వెంటనే అఫీసుకు వెడలి హత్యసంగతిని రాయపురము పోలీసుస్టేషనుకు ఫోనులో జెప్పితిని. తిరిగి హత్యఫలమునకు వచ్చునప్పటికి కేసు మచట లేదు. రోడ్డుపై నెత్తుకుదుక్కులు మాత్రముండెను. గతించిన మిస్. మిల్లియును ముద్దయియును స్నేహితునియు, చాచాపు ఒక సంవత్సరమునుండి వారిరువురు కలసి ఇంటికి వెళ్ళుటకు అఫీసుకు వచ్చుటను నే నెరుంగుదును. సంవత్సరము బట్టి ఇరువురు స్నేహితులు గ నున్న ను మూడు మాసములనుండియు ముద్దయి మిస్. మిల్లీవద్దకు వచ్చుచుండుటలేదు. అందులకు కారణమేమియో నాకు తెలియదు. నే నీ విషయమును నలుగు రైదుగురుగుమాస్తాల కపుడై తెలిపితిని.

కోయిలో గారిచే క్రాసుపరీక్ష గావించబడి సాక్షి తా నా దినమున ఉదయము నైద్యపాఠశాలయందు తన మిత్రుని జూడ అరిగియుంటి ననియు, తిరిగి తా నాఫీసు కు బోవుచుండునపు డీవిషయము ను గాంచి తిననియు, ముద్దయి చేతిలోనున్న కత్తి రెండు మాడంగుళుల వెడల్పును మూరపాడు గుండెననియు, మొదటి చెబ్బును తలపై ఎడమ ప్రక్కను గొట్టెననియు, వరుసగ నాలుగుచెబ్బులు ముఖముపై నను మెడతెనెను తగిలెననియు బల్కిరి.

"నేను విరికివాడను గాను"

మొదటి చెబ్బు తగిలినవెంటనే నేనుపరుగెత్త సారంభించితిని.

కోయిలో గారు:—అట్లు పరుగెత్తుటలో మీ యుద్దేశమేమి?

సాక్షి:—ముద్దయిని పట్టుకొని హత్యను నిలుపుట.

న్యాయవాది:—ముద్దయి దగ్గరకు వెళ్లి నని నున్న గూడ కొట్టునను అభిప్రాయము నాకు తటతదా?

సాక్షి:—నేను పిటికివాడనుగాను.

న్యాయవాది:—మొదట గలవారా?

సాక్షి:—దేను.

సాక్షి ఇంకను సమాధానమొసంగుచు ముద్దయిపారిపోయి యుండనిచో చట్టుకోగరముండెడివాడననియు, ముద్దయి చిక్కడని నిరాశజెంది పరుగెత్త మానిలి ననియు, మిస్. మిల్లికేరీ రమును జూచిన వెంటనే ఆమెచనిపోయినటులు ఊహించిననియు బల్కిరి.

పట్టప ప్రాసిక్యూటరు ప్రశ్నకు సాక్షి సమాధానమొసంగుచు ముద్దయియొక్క మొదటి చెబ్బుకే మిస్.మిల్లియొక్కటోపి క్రింద బడిపోయె ననిరి.

యి. ఏ. కార్తరుగారు పిదప సాక్ష్య మొసంగిరి. ఇంగ్లీషు ఎలిక్విరీకు ఇంజనీయరుగ జనిచేయుచుంటిమనియు, ఆఫీసు మోటారులో రాయపురముహాస్పిటలుకు వెళ్ళినప్పుడుండ, మొద నుండి రక్తము గారుచు త్రోవలోపడియుండిన స్త్రీనిజూచి తి మనియు ఆసమయమున ఏడెనిమిదిమంది ప్రజ లచటజేరియుండి రనియు, పోలీసు జవానుకోరికపై ఆస్త్రీని తన మోటారు బండిలో హాస్పిటలుకు గొనిపోతి ననియు, రోడ్డుపై స్త్రీనడి యుండిన చోటికి సమీపముగ ఒక హాటు, గొడుగు, పెన్నిక్క, చేతిగుడ్డ, దువ్వెన, అద్దములుగలసోపుపై దైవడియుండెననియు బల్కిరి.

పిదప ఈ దినమునకు విచారణ నిలుపబడి రి వలేదీఉడ యమునకు వాయిదా వేయబడెను.

* * * * *

గొల్లప్రోలు సంస్థానపుదావా

హైకోర్టు

న్యాయమూర్తులు కష్టను, వెంకటసుబ్బారావుగార్తయెదుట నీదినమున నింకను గొల్లప్రోలు సంస్థానపు దావామంజూర వాదనలు జరుగుచుండెను. పితాపురము రాజాగారు ఔరంగ పుత్రుల కారాయనవిషయమున వెనుకటి గోదావరిజిల్లాకోర్టు దావారికార్డుపై చర్చ సాగుచున్నది.

ప్రస్తుతి పితాపురపు జమీందారు ఔరంగపుత్రుడు గారనియు, అందుచే దత్తత కాలనియనుమతిని పుచ్చుకొన నపురము లేదనియు, మొదటి ప్రతివాదియగు గొల్లప్రోలు జమీందారిజిగారి తరపువాదన. ఈవిషయమున టి. ఆర్. రామచంద్ర అయ్యగారు (అప్ప్రెయిడర్) నిన్నటిదినమున వాదనను ప్రారంభించిరి వారివాదన ముగియుట కింకను రెండుదినములు వట్టును.

రామచంద్రయ్యగారు రీదినమున వెనుకటి ఔరంగపుత్రు దావారికార్డునందలి సాక్షులవాక్యాలమును చదివి వినిపించుచు రాణీమంగాయమ్మగారి ప్రవచనమునకు సంబంధించిన "అనునా నాప్పద" వర్ణితులను వివరించిరి. ఆమె 5 వత్సరములకాలము గర్భము ధరించియుండెనను విషయము నమ్మజాలనివిషయము వివాహమై 24సం||లు సంసార మొనర్చినను అంతవరకును ఆమెకు గర్భధారణ గలుగలేదు. స్త్రీకి సాధారణముగ 15-25 సం||లలో నెక్కడగ బిడ్డపుట్టెదననియు 25-30 సం|| లలో బిడ్డల పుట్టుక ఎక్కువనియు, అంతకుపైక ప్రథమ గర్భధారణమరుదనియు వైద్యులఅభిప్రాయము. ప్రస్తుతి సంవత్సరముండుకు సంపూర్ణ విరుదముగనున్నది. రామచంద్రయ్యగారు రింకను వాదించుచు ప్రసవారోపణసమయమునుగురించియు, సాక్ష్యమును విమర్శింపుచు అనన్వియు చాల అనుమానమును గలుగజేయుచున్నవనిరి. పిమ్మట, వెనుకటిరాజాగారు డాక్టర్లకు 1879సం|| వ్రాసిన జాబులగురించి నుడిచి అత నప్పటికి 15 వత్సరములుగా బాధపడుచున్న నుఖ్యాధ్యులను వివరించుచు అట్టివాధ్యులచే వీడింపబడుచున్నవారు స్త్రీసంభోగమున కశక్తులనియు అందుచే నతనికి శిశువులు గలిగియుండజాలరనియు నుడివెను.

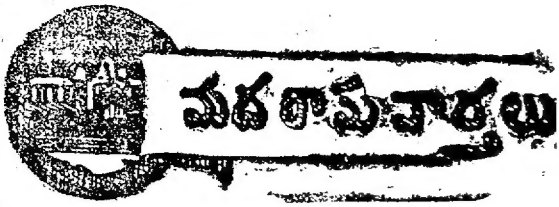
ఇంకను వాదన జరుగుచున్నది. ఇంతలోకోర్టువారు అల్ప జూరములకు లేచిరి.

భయంకరవరదలు అపారనష్టములు

ప్రతిపంట చాలవరకు నష్టపడుట

బొంబాయి, అక్టోబరు 5:—గుజరాతులో వర్షాధిక్యత వలన ప్రతిపంట చాలవరకు నష్టపడినది నూరుకుజిల్లాలో పంట పూర్తిగపాడున్నను మంచిప్రతిపూత్రము రాజాలదు. నూటికి 80 మరతున వంటరాగలదు. డిబ్రువారులో చాల తక్కువరకపుంటు రాగలదు. మొత్తము మీద ధరలు పెరుగు నవనరము లేదు. పరిశ్రమకు నష్టము గలుగదు. కైరాజిల్లాలో మొదటి పంట నాశనమైంది. రాగులు బాగున్నందున కరవు రాగూడదు. కాని కష్టము మాత్రము తప్పదు. దీనిల కంతమా హారముండదు.

(ఆ. (వె.))

మహా ప్రభ

పల్నాటికి రాజాగారు నిన్న రాత్రి వెడలిరి.

బాన్సువాలో నొక లాండ్రియందు పోలీసు జవాను మోసము చేసి యింకొకరి బట్టలను యెత్తుకపోయినందుకు అరెస్టు చేసిరి.

టూపా:— కొలంబోమీదుగ దక్షిణాఫ్రికాకు బోవు టూపా జనరలు పోస్టాఫీసువద్ద 7 వ తేదీ 6-25 Xll వరకు వున్న కొందురు.

జగన్నాథ భక్త సభ:— శ్రీమత్ శ్రీరంగాచారి గారు నందనారచరిత్ర 6 వ తేదీన ఎగ్జ్యూట్ వేదవిలాసమందిరమున సాయంకాలము 4-15 X. నందనారచరిత్రకాలక్షేపమును జరిపెదరు.

కాలి చనిపోవుట:— “మోతీమహల్” ఒకరాజాగారి మరరాజుభవనమునందు 26 ఏండ్ల వంటలక్రమపాయి దగ్గరనుండగ నిన్ను మధ్యాహ్నము చీర కాలిపోయెను. శేకలువేయగ ఎవరో సహాయమునకువచ్చి అప్పత్రిలో వేసిరిగాని బ్రతుకలేదు, (ఆ. ప్రె.)

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:— అక్టోబరు 2-వ తేదీన అంతమున వారమునందు సాయమునకు వెయ్యిమందికి 45.2 చొ॥ చనిపోయిరి. అంతకు ముందువారము 48.8 చొ॥ నుండెను. స్పోట్లకుమువలన 8 గ్రుడు, కాలాహారము 1 గు టైపాయిడు 3 గు మలేరియావలన 81 గు యితరజ్వరములవలన 28 గుడు చని పోయిరి. నిరుడివారమునందు 50.5 చొ॥ చనిపోయిరి.

దొంగతనము:— ఒకవకీలునింట రూ 800 దొంగిలించినందుకు పోలీసువారు ముగ్గురిని అరెస్టుచేసిరి. ఇంకొకరిని వెంకటమన్నార. తింబుచెట్టిపిల్లిలోనున్న వెంకటరామయ్యగారు ఐటీలువారమురోజులక్రిందట ఒకరిక్ష్మాయందు బోవుచు, త్రోవలో నొక మిత్రుని రూ 260 బదులడిగెను. ఆయన సోమవారము (నిన్న) యిచ్చెదనని చెప్పెను. ఈమాటలను రిక్ష్మావాడు వినుచుండెను. వారు వేరొకనాడు వకీలుఇంటికివచ్చి తనమిత్రుడొకడు శేను యివ్వదలచెనని చెప్పగ వకీలు అంగీరించెను. నిన్నను రిక్ష్మావాడు తనమిత్రునితో వకీలునింటికి వచ్చెను. ఆమిత్రుడు వకీలు మాట్లాడుచుండగా వకీలుని స్నేహితుడు రూ 260లు మాటప్రకారము తెచ్చి యిచ్చెను. వకీలు టేబిలుపై రూ 260 నోట్లు వేరొక రూ 40 కూడనుంచి రిక్ష్మావానిమిత్రుడొకడనుండగ బయటకువచ్చి తనమిత్రునితో మాట్లాడుచుండెను. ఇంతలో మేడమెట్టుదిగుచున్న శబ్దము విని గదిలోచూడగ రిక్ష్మావాడుగాని వానిమిత్రుడుగాని అగుపడలేదువారిద్దరవడిగ పారిపోయిరిత్రోవలో నొక స్త్రీనివేరొకరిని నుంచిరి. వారకాద్రవ్యమిచ్చిరి. అందరు పలుదారుల. పరుగిడుచుండిరి. పోలీసువారు ఎగ్జిరిసి అరెస్టుచేసిరి స్త్రీగూడఅరెస్టు చేయబడెను. రిక్ష్మావాడు డబ్బుతో గూడ పారి పోయెను (ఆ. ప్రె.)

మదరాసుజిల్లా ఆంధ్రకాంగ్రెసుకమిటీ గౌరవాలి! జరుగు దేశీయ మహాసభకు ప్రతినిధులుగా వెళ్లదలచువారు ఈనెల 10 తేదీలోగా దరఖాస్తు నమూనా పూర్తిపరచి పంపగోరుచున్నాను. ప్రతి ఆభ్యర్థియు దరఖాస్తు ఫారముతో బాటు 1 రూపమును చెల్లింపవలసియున్నది. రుసుముతో దాని దరఖాస్తు లంగీకరింపబడవు. దరఖాస్తువారు డు వీ జాతిమోస సంఘమునందైనను సభ్యుడైయుండి ఈసాలు చందాను చెల్లించియుండవలెను.

దరఖాస్తు నమూనా

1. పేరు, చిరునామా. 2. తండ్రితేక భర్త. 3. ఏసంఘములో సభ్యుడు. 4. తాలూకా, జిల్లా, 5. వయసు. 6. కులము లేక మతము. 7. వృత్తి. 8. స్త్రీయై పురుషుడా. 9. తానుగోరు నియోజక ప్రదేశము. 10. తానుఏసంఘములో సభ్యుడో ఆ సంఘములో మరి యిద్దరి సభ్యుల సంతకములు 11. తన పంతుకము.

7 తింబుచెట్టిపిల్లి
భువరాసు. కొ. శివరామకృష్ణారావు,
కార్యదర్శి.

భారతమహిళాసమాజము

పారిసుప్రతినిధులకు స్వాగతము

శనివారమునాడు భారత మహిళా సమాజసభ్యు రాం ద్రు మైలాపూరు జాతీయ బాలికా పాఠశాలయందు సమావేశమై పారిసులో అంతర్జాతీయ మహిళా మహాసభకు భారత ప్రతినిధులుగా బోయివచ్చిన డా॥ ముద్దులత్తమ్మగారు, శ్రీమతి ఆచంట రుక్మిణమ్మగారు, విను. ఎం. డబ్బ్యు. బారిగార్లకు స్వాగతమివ్వసంగిరి. ప్రారంభమున జయరామయ్యగారు పాటలు పాడిరి. ఆభ్యుదయాలను సదాశివయ్యగారిసతీమణితో ప్రతినిధులు ముగ్గురుగలసిన భాయపటము తీయబడెను. గౌరవ కా ర్యదర్శి నాటి ఆతిథులు పారిసునగరమునకు బోయి యితదేశములకు భారత స్త్రీలయెడ గౌరవభావము గలుగునట్లు ప్రవర్తించి భారత జాతీయ గౌరవము కాపాడినందుకు వారి సమర్థతను కొనియాడుచు వారికి తమకృతజ్ఞత చెల్పిరి. స్వామవాధనుగారి సతి ఆసాంయకాలము రాజాలక పోయినందుకు చింతిల్లిరి. ఆమె పారిసు సభలో భాతీయుల తరపున మాట్లాడెను. డా॥ ముద్దులత్తమ్మగారు భారతీయుల పంజేశమును నితరసంఘములకడెలియజేసెను. రుక్మిణమ్మగారు హైదరాబాద్ నందు స్త్రీలకు రాజకీయవాక్కు లుండవలెనని ఉపన్యసించెను.

పిమ్మట ఆతిథులు ఉపన్యసించిరి. డా॥ ముద్దులత్తమ్మగారు పారిసుకాంగ్రెసునందు విస్తృతమైన విశమత్యము మన భారతీయులలో నుండవలెననిరి.

వినుబారిగారు పారిసుస్త్రీలు యితరదేశ స్త్రీలందర కొనసగిన ఆతిథ్యమును వర్ణించి చెప్పిరి. భారత స్త్రీలుగూడ అట్టి చాకచక్యమునేర్చి కట్టుబాటులు గల సంస్థగ నేర్పడి ముందుగ విద్యాసంస్కరణమునకు పాటుబడవలెననిరి. ఆ. రుక్మిణమ్మగారు ఇంగ్లాండువిరోధాస్త్రీల రాజకీయశీలినిగూర్చి చెప్పిరి. ప్రతినిధులకు ఆభ్యుదయాలనుకు పూలమాలలు వేసిరి. తాంబూలహార సమర్పణతో సభముగి నెను.

భయంకరమగువటదలు

అపారమగు నష్టము గలుగుట

రంగూను, అక్టోబరు 4:—చూడవలెదీ యుదయమున వరదలవలన అపారమగు నష్టముగల్గెను. రంగూను మాండలికై నుమిడి వంటెన నష్టపడినది. నీరు తగ్గువరకు వంటెనవైసంది రైల్లు పోవుటకు వీర్యములేదు పీలుపడెను. రెండుమాడువారముల వరకు రైల్లు ఎకాయకి నడువజాలవు. టపాలును, ప్యల్పు సామాలును శరవేయుటకు పీలుచేయుచున్నారు.

“రంగూను టైము” పత్రిక కిట్లు తెలియుచున్నది. రైల్వేలకు వరదలవలన నుమారు 16 లక్షల రూపాయలవరకు నష్టము గలిగినది.” (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి పోలీసు యిరువదియిద్దరను అరెస్టు చేయుట

బొంబాయి, అక్టో 4:—పోర్టు ప్రాంతమందలి నుమారు యిరువదియిద్దరు మనుష్యులను బొంబాయి పోలీసు నేటి ఉదయమున అరెస్టుచేసిరి. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి, అక్టో 4:—ఆగాభానుగారు అర్పించు యువరాజు పోతివిగ్రహము బోనుకోడు కోపిరాంగుకోడ్డు కూడలియందు బొంబాయి నగరములో స్థాపింపబడును. (ఆ. ప్రె.)

కొమలాక్రి (విచిత్రకథ)

గంధకర్త:—నెల్లూరు వెంకటగిరి మహారాజా కాలేజీ ప్రధానాచార్యులు మ-రా-శ్రీ, రాయనం వెంకటశివుడుగారు యం. ఏ., యల్.టి. సాంఘికసవల—ముప్పదేండ్లకు పూర్వపు ఆంధ్రదేశస్థితి, ఆకాలపు చదువుసంధ్యలు, పిల్లల యాటపాటలు, వ్రతాచారవ్యవహారములు, గుణ శీలములు సందర్భానుసారముగ పాత్రలయందు ప్రత్యక్ష మగుచుండును.

120 పేజీలు. ఖెదరైక్యటకాగితము. మంచి అచ్చు. 0-8-0 మేనేజరు, ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయము, మదరాసు.

పురపాలకసంఘాధ్యక్షునకు జరిమానా

గూటి న్యాయాధికారి తాడిపత్రి దొమ్మికేసులో తీర్పుచెప్పట

తాడిపత్రి, అక్టోబరు 5:—29-9-26 వ తేదీన గూటి న్యాయాధికారి తాడిపత్రి పురపాలకాధ్యక్షులవైనను మరియు పుర వైనను తెచ్చిన దొమ్మికేసు తీర్పు చెప్పిరి. మదను బొల్లి కొండప్పగారు పురపాలకాధ్యక్షులకు రెండవందల రూపాయలును తక్కిన ఇరువురుకును చెరియొక రిర రూపాయలను జరిమానా విధించిరి. (ఆ. ప్రె.)

రంగూను అక్టోబరు 5:—జ్యోయిమసిన గానుకేసులో వెస్టరన్ సబ్డివిజనలు న్యాయాధికారి ప్రార్థన సమయమున అల్లరి చేసినందులకు ఛార్జి చేయబడినది. (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి, అక్టోబరు 5:—ఇండియన్ బ్రాడుకాస్టింగు కంపెనీవారు బొంబాయి స్వంతస్థేవను ఏర్పరచుచున్నారని కొంతసేలను అడ్డుతెసిరిగాని (ఆ. ప్రె.)

బొంబాయి, అక్టోబరు 5:—బిలియడ్స్ ఆటలో ప్రసిద్ధుడైన ఫాకినరుగారు ఆనేక దేశములందు ప్రాముఖ్యత వహించి బొంబాయి చేరిరి. రాబోయేడి వారముందు ఇక్కడను తమ కాల్యము ప్రదర్శించెదరు. (ఆ. ప్రె.)

ఖుద్దా మల్తారేను సంఘము సమావేశమగును

తీర్మానపు నకళ్లు దేశముంతటను విరజిమ్ముట

లక్నో అక్టోబరు 5:—ఖుద్దామలహారేను కార్యనిర్వాహకవర్గము గా॥ రాజా నవాబాలిగారి భవనమున సమావేశమై రెండుసంఘము లేర్పరచిరి. భారతమహమ్మదీయ హెడ్డాజి మహాసభవారి తీర్మానమును అమలుజరుప నిశ్చయించి ప్రచారముచేయ బూనుకొనిరి.

తీర్మానములకు 10 వేల నకళ్లు అన్నిదేశ భాషలలోను దేశముంతటను వెదజిమ్ముచున్నారు. అబ్దులు ఖదారుగారి యాధిపత్యమున ఒక రాయబారము ప్రచారముచేయుటకు దేశముంతటను సంచారముచేయుచున్నారు. (ఆ. ప్రె.)

వెలువడినది! త్వరపడుడు నీతినిధి

(ఆంధ్ర గ్రంథమాలయం దైవవకుసుమము.)

పూర్వ మెప్పుడో భారతీయుడగు బ్రాహ్మణునిచే రచితమై రెండువేలయేండ్ల క్రింద తిబెటు దేశమునకుఁ బోయి యాభాషలోనికిఁ బరివర్తితమై యిటీవల చీనా చక్రవర్తిచే సంపాదితమై చీనాభాషలోనికి, తర్వాత నింగ్గీషులోనికిఁ బరివర్తితమైన యుత్పన్నగ్రంథమున కిది మధురమగు నాంధ్ర వచనరచనము. అనువాదకులు: శ్రీయుత వేటూరి ప్రభాకరశాస్త్రిగారు. మానవసమీక్షితమున కావశ్యకములగు నెల్లనీతుల నానుపూర్వితో దేటగా నూటిగా నీగ్రంథము చెప్పచున్నది. క్రొను సైజు నిండు క్యాలికోలైండు. వెల రు. ౧-౫-౦.

ఆంధ్ర గ్రంథమాల;

తపాలవెట్టె నం. 212 రు, చెన్నపురి

నుందరి తైలము

డబ్బీ 1-8 వెల రూ 0-8-0

ఒక డబ్బీతైలము విడువక రాచిన ముఖమున ఏర్పడు మొటిమలు మచ్చలు మానును. ముఖము కాంతిబారి, నున్నగా అద్దమువలె ప్రకాశించును. చర్మము మృదుత్వము కలిగి నానాకు తీరును. ఈతైలము మంచి కువాసన దలిగి వివాహవలె నుండును. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు - బొంబాయి

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయము

1927 ఏప్రిల్ లో పరీక్షలు జరుపుట

రిజిస్ట్రార్ గారు యిట్లు వ్రాయుచున్నారు:—

ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమువారు 1927 సంవత్సరమునండి యీ దిగువ మూడవ పేరాలో జెప్పిన విషయమునందు తప్ప తక్కిన విశ్వవిద్యాలయ పరీక్షలన్నియు జరిపెదరు. ఈ విశ్వవిద్యాలయవరణయందున్న కాలేజీలయందు మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమువారు పరీక్షలు కేయుటకు వీలులేదు.

ఈ దిగువ పరీక్షలు 1927 సం॥నుండి జరుపబడును:—

(1) ఇంటరు మీడియటు (2) బి. ఎ. డిగ్రీ పరీక్ష (3) బి. ఇ. డి. ఎల్. టి. పరీక్ష (4) ఓరియంటలు టైటిలుపరీక్షలు.

విశాఖ పట్నం మెడికలు కాలేజీలో 1926 ఏప్రిల్ 28 వ తేదీకి పూర్వము చేరిన విద్యార్థులకు మదరాసు విశ్వవిద్యాలయ చట్టము ననుసరించియే విద్యకేర్పరచును. వారు మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమునందుగాని లేదా ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమునందుగాని పరీక్షకు హాజరు కావచ్చును. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము నందు వైద్యపరీక్షలు జరుపునప్పుడు ఆ విశ్వవిద్యాలయమునందే పరీక్షజరప మని కోరరాదు.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము అమలునకువచ్చిన తేదీతదనంతరము చేరినవారు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమువారు జరుపు పరీక్షలకే హాజరు కావలెను. వైద్యపరీక్షలు ఎప్పుడు జరుపునదియు నవంబరులో ప్రకటించబడును.

పరీక్షాకట్టుబడులు

విశ్వవిద్యాలయ స్వల్పతిప్రకారము పరీక్షలకు యీదిగువ రుసుము చెల్లించవలెను:—

ఇంటరుమీడియటు	—రు. 25
ప్రతియొక భాగమునకుమాత్రమే	—రు. 18
బి. ఎ. పరీక్షకు	
తొలిసారి అంతకు	—రు. 40
తదనంతరము అంతకు	—రు. 40
భాగములకు	—రు. 25
బి. ఇ. డి. డిగ్రీపరీక్షకు	80
ఓరియంటలు టైటిలుపరీక్షలు విద్యార్థులలో చేర్చుకొనుపరీక్షకు 3	
ప్రారంభపరీక్షకు	12
అఖిరపరీక్షకు	12

ఇంటరుమీడియటు పరీక్షలు యీ దిగువస్థలములలో జరుగును.

అనంతపురం, బరంపురం, కాకినాడ, గుంటూరు, నెల్లూరు, మదనపల్లి, మచిలీపట్నం, మల్లాకిమిడి, రాజమండ్రి, విశాఖ పట్నం, విజయనగరం.

బి. ఎ. డిగ్రీపరీక్షలు ప్రాక్టీకలు శిక్షణలేవి అనంతపురం మచిలీపట్నం రాజమండ్రి విజయనగరములలో జరుగును.

2-వ ఎ. గ్రూపు (ఫిజిక్సు) (వాలె, ప్రాక్టీకలుపరీక్షలు రాజమండ్రిలోను, 2-వ ఎ. గ్రూపు (కెమిస్ట్రీ) పరీక్షలు విజయనగరం లోను జరుగును.

బి. ఇ. డి. పరీక్ష రాజమండ్రిలోమాత్రము జరుగును.

ఓరియంటలు టైటిలుపరీక్షలు ఈ దిగువస్థలములలో జరుగును:—అనంతపురం గుంటూరు మచిలీపట్నం పల్నాకిమిడి రాజమండ్రి విజయనగరం.

ఈ పరీక్షలన్నియు మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమువారు నిర్ణయించిన తేదీలందే జరుగును. ఆ తేదీలు నవంబరులో ప్రకటించబడును.

1 వ తేదీన జరిగిన ఆకెడమిక్స్ కొన్ని సభ్యులందు యీదిగువ ఎన్నికలు జరిగినవి.

సెనేటును:—1. ఎన్. వెంకటరామయ్యగారు ఎం. ఎ. మహారాజాను కాలేజి. విజయనగరం. 2. టి. ఎన్. తిరుమాత్రిగారు బి. ఎ. యం. బి. సి. యం. మెడికలుకాలేజి విశాఖ పట్నం. 3. బి. ఆర్. కుమారుగారు తిరుసాపాళెం కాలేజి, మదనపల్లి.

సిండికేటును:—1. యన్. కృష్ణస్వామి అయ్యంగు, ప్రిన్సిపాలు బి. వి. యన్. కాలేజి, విశాఖపట్నం. 2. యన్. ఆర్. కృష్ణస్వామిగారు బి. ఎ. ప్రిన్సిపాలు, చత్తనండలముల కాలేజి, అనంతపురం. 3. యం. ఎ. బి. జాన్సన్ ఎం. ఎ. ప్రిన్సిపాలు, నోబిలుకాలేజి బంజరు.

పారిసు ప్రతినిధులకు మహిళాసమాజము వారి స్వాగతము

డా॥ ముత్తులక్ష్మమ్మగారు, సదాశివయ్యగారి సతి (అభ్యుదయరాలు), శ్రీమతి ఆ. రుక్మిణమ్మగారు, మిను బారిగారు (నిలిచినామె)

(ఫోటో శ్రీనివాసను)

మదరాసు విశ్వవిద్యాలయము

సెనేటుసభాకార్యక్రమము

(నిన్నటి తరువాయి)

వైయూల్స్ లో విశ్వవిద్యాలయోపన్యాసములు

“విశ్వవిద్యాలయోపన్యాసములు ముఖ్యముగ మదరాసు లో జరుగవలెను. సిండికేటువారు నవసరమని దళించినచో యితర చోట్లగూడ జరిపించవచ్చును.” అని సిండికేటువారు అగట్టు 7 వ తేదీన నిశ్చయించిరి. ఈవిషయము యిప్పుడు చర్చింపబడును.

ఎం. బి. డి. ఎన్. డిగ్రీ విద్యార్థులు ఎల్. ఎం. ఎన్. డిగ్రీపాండిట్ పిదప ఆఖరు ఎం. బి. డి. ఎన్. పరీక్ష 2 వ భాగమునకు అటెండెన్స్ నిర్బంధములేకుండ హాజరుటకు వీలొసంగవలెనని ఆకెడమిక్స్ కొన్నివారు తీర్మానించిరి. ఆవిషయము చర్చింపబడును.

టి. ఎన్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు యీదిగువ తీర్మానము ప్రతిపాదించుచున్నారు:—బి. ఎ. పరీక్షలో మొదటిభాగమునందు స్యాపయ, రెండవ భాగమునందు రెండు సార్లు పోయినవారికి విచ్చి క విషయములు మార్చుకొనవలెనచో అవి లేబరేటరీపని అనవరము లేనినచో అటెండెన్స్ నిర్బంధములేకుండ మార్పుకు అనుజ్ఞ నీయవలెను.

విశ్వవిద్యాలయ లెక్కలను ఆర్థికవిషయములను 1920 ఏప్రిలునుండి 1926 నెవ్వంబరువరకు ఎట్లు జరిగినది సరిజాచి ఆర్థికనిబంధనల నూచించుటకుగాను 7వరు సెనేటుసభ్యులు గల

ఉచేపంపుమును నియమించవలెను. వారు 1927 జనవరిలోపున సిండికేటువారికి నివేదిక నంపవలెను అని పి. ఎ. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు ప్రతిపాదించెదరు.

మరియు హైస్కూలు హెడుమాస్టరుగూడ ఆకెడమిక్స్ కొన్ని సభ్యులుగ మండునట్లుగ విశ్వవిద్యాలయ చట్టమును మార్చవలెను అని గూడ ప్రతిపాదించెను.

దక్షిణ ఇండియా భాషలలో (తమిళము, తెలుగు, మలయాళము, కన్నడము) మంచి పఠనకావ్యములు వృద్ధిచేయట ఆవసరమని దలంచుటచే రూ. 50,000 గ్రాంటు నీయవలెనని ప్రభుత్వమువారిని కోరుచున్నారు అని కె. యన్. వెంకటరమణగారు ప్రతిపాదించెదరు.

చెన్నరాష్ట్ర శ్రీవిద్యాసంస్కరణ సభ

విద్యాసంస్కరణమునందు ఆభిరుచి గల శ్రీ లండను మదరాసులో అక్టోబరు 16 వ తేదీ జరుగు రాష్ట్రసభకు రాదలచినవారు 10 వ తేదీలోపుగ గౌరవకార్యదర్శికి రూ. 1 సభ్యత్వము రుసుముతోగూడ దరఖాస్తు వ్రాసుకొనవలెను. విశ్వవిద్యాలయము రిజిస్ట్రార్ గారు సెనేటు హాసులో సభ జరుపుట కంగీకరించిరి. ఆహ్వానసంఘసభ్యురాండ్రు చెల్లించవలసినది రూ. 5 లు. విశేషములులేనియగోరువారు కార్యదర్శని శ్రీమతి ఆచంట రుక్మిణమ్మగారు బి. ఎ. 19, హారిసుకోడు మదరాసు అని వ్రాయవలెను.

హైదరాబాదు (సింధు) అక్టోబరు 4 గాంధీ బిశెంటుగార్ల జన్మదినోత్సవము హైదరాబాదు, కరాచీనగరములందు జరుపబడెను.

(అ. ప్రె.)

ప్రకటన

శేషటిదినము, మహాశయ అమావాస్య యగుటచే, ఆంధ్రవత్తిక ప్రచురింపబడదు.

సంపాదకుడు

కాంగ్రెసుపక్షము:

విజయ ప్రారంభము

శాశ్వతము

శాసనసభల ఎన్నికలకు నిన్నటిదినము నామి నేవనులు పూర్తియయ్యెను. ఎనిమిదవ తేదీన నవి పరిశీలించబడును. మదరాసు శాసనసభలో, అధికార వర్గమునకు ప్రబల ప్రతికూలుడగు యస్. సత్యమూర్తిగారు ఎట్టిపోటీ లేకుండ విజయము గాంచిరి. వీరు పంజాబునందును తదితరప్రాంతములందును ప్రచారముజేయుట కాహ్వానింపబడిరి. వీరికి గలిగిన సావకాశము, కాంగ్రెసు బలమును వృద్ధిజేయుట కుపయోగ పడునని ఎంచెదము. సత్యమూర్తిగారు మదరాసు విశ్వవిద్యాలయమునకు ప్రతినిధిగ నిలిచి ఇతకు పూర్వము పనిచేసియుండిరి. శాసనసభలో వీరు గనుపఱచిన ప్రతికూలవైఖరి, అధికారవర్గమునకు నిదురపట్టుకుండజేసెను. మంత్రివర్గమున కూపిరి యాడలేదు. సత్యమూర్తిగారు సస్టిమెంటరీ ప్రశ్నలతోనే, అధికారులను కలవరపెట్టుచుండిరి. ఇక తీర్మానముల సంగతి చెప్పవలయునా? ప్రజాస్వాతంత్ర్యమును రక్షించుటకై వీరు దీనిని కొనిన శ్రమ నిరుపమానము. సత్యమూర్తిగారు సలిపిన మేలును గుర్తించి, విశ్వవిద్యాలయమువారు మరల వారిని పోటీలేకుండ శాసనసభకు పంపుట, మిక్కిలి శ్లాఘాపాత్రము. వివేచనాశక్తియందు మిన్నలై పట్టభద్రులు గల నియోజకగణమువారు, కాంగ్రెసు ప్రముఖుని శాసనసభకు బంపుట బట్టి కాంగ్రెసు ఉద్యమము మహోత్సవమయినదని విదితమగును. ఇతర నియోజక గణములవారు సయితము, కాంగ్రెసు పక్షమువారి సభిమానించి, తమ దేశభక్తిని కనుబరచుట శ్రేయస్కరము.

ముఖ్యమగు విశ్వవిద్యాలయనియోజనగణమునకు జస్టిసుపక్షమువారు అభ్యర్థిని నిలువబెట్టలేక బోవుట జూడ, విద్యార్థికులదరిజేరుటకు వీరు పూనుకొనరని స్పష్టమయినది. కేవలసాంఘికద్వేషమును పురికొల్పవలగచోటుల తప్ప ఇతరప్రదేశములను వారు సమీక్షించబోరు. భారతశాసనసభలో సి. దొరస్వామిఅయ్యంగారు సలిపినకృషి శ్లాఘాపాత్రము. చిత్తూరు దత్తమండలములకు జస్టిసుపక్షముతరపున అభ్యర్థిని నిర్ణయింప జాలకబోయిరి. దొరస్వామిఅయ్యంగారు ఎట్టిపో

టీలేకనే జయమొందినందుకు వారి సభినందించుచున్నారము. సత్యమూర్తి, దొరస్వామిఅయ్యంగార్ల విజయము కేవలము వ్యక్తివిజయమని భావింపక కాంగ్రెసువిజయమని భావింపవలయును. కాంగ్రెసుపక్ష ప్రముఖు లిరువురను తమ యావచ్ఛక్తి నికమింపకాంగ్రెసుప్రచారమునకు వినియోగించి, తదితర అభ్యర్థులవిజయమునకై తోడ్పడుటకు, సావకాశమిచ్చినందులకు జస్టిసు పక్షమువారు కృతజ్ఞులు.

కాకినాడ నగరమున కభ్యర్థిగ నిలువకుండ బలును సాంబమూర్తిగారి నాటంకపరచియు, జస్టిసుపక్షమువారు తమ అభ్యర్థిని నిలువబెట్టలేకబోవుట వారిభీరుత్వమును చాటుచున్నది. డి. బి. కొ. సూర్యనారాయణమూర్తి నాయుడుగారి పేరు, నామినేటుజేయబడిన అభ్యర్థుల పట్టికలో గనుపింపదు. డి. బి. దురుశేటిశేషగిరిరావుగారు, కాంగ్రెసు అభ్యర్థికి పోటీగ నిలుచుచున్నారు. బ్రాహ్మణులయినను కాంగ్రెసుపక్షమునకు పోటీగ నిలిచినచో జస్టిసుపక్షమువారి యాదరణను బడయుచున్నారు. జస్టిసు బ్రాహ్మణులను సాంకేతిక మందు కనియే వాడుకలోనికి వచ్చినది. ప్రజలస్వాతంత్ర్యమును నిరోధించుటయే, జస్టిసుపక్షమువారి ముఖ్యశయమగుటచే, కాంగ్రెసుకు ప్రతికూలముగ నిలుచువారి కెవరికయినను, వారు తోడ్పడుట వింత గాదు. అయినను, స్వరాజ్యసంపాదనాభిలాషు లెల్లరును కాంగ్రెసు పక్షపు అభ్యర్థులకే తమ వోట్ల నిచ్చి సత్వర స్వరాజ్యస్థితికి తోడ్పడుట యావశ్యకము. హిందూదేశ చారిత్రమునం దిది నందిగ్ధసమయము. ప్రజలెట్టివారిని ప్రతినిధులుగ బంపెదరో యని నాగరిక ప్రపంచమెదురుజూచుచున్నది. భారతీయులు స్వరాజ్యమును వాంఛించెదరా, లేక పరాధీనతనా? జాతీయతనా, లేక వర్ణాభిమానమునా? జాతీయతను, స్వరాజ్యమును మాత్రమే భారతీయులు వాంఛించుచున్నారని చూపుటకు వోటరు లెల్లరును కాంగ్రెసు పక్షమువారిని తమప్రతినిధులుగ బంపుట ధర్మము.

డాక్టరు వరదరాజులనాయుడుగారి తీర్పు

డాక్టరు వరదరాజులనాయుడుగారు కొంత కాలమునుండియు, దేశవ్యవహారములగూర్చి తీర్పుల నిచ్చుటతో కాలముగడపుచున్నారు. దేశబంధు చిత్తరంజనదాసుగారు మద్రాసురాజధానిలో పర్యటనము సలిపినపుడు నాయుడుగారియభిప్రాయములు మార్పుజెందెను. స్వరాజ్యపక్షాభిమానము నప్పటినుండియు జూపసాగిరి. వీరు స్వరాజ్యపక్షసభ్యులుగాకబోయినను, బహిష్కారవాదులను విడనాడిరి. పిమ్మట, శర్మదేవిగురుకులగృహముపై వీరు కొంతకాలము దండయాత్రపెడలిరి. తరువాత వీరు కాంగ్రెసుప్రచారమునందు జోక్యము కలుగజేసికొనక తాటస్థమువహించిరి. కాని, అప్పడప్పుడు బ్రాహ్మణనాయకులను వీరు నిరసింపదొడంగిరి. రాజకీయ విషయములలో కాంగ్రెసు పక్షమునకు తోడ్పడుట ధర్మమనియు, సాంఘికవిషయములలో బ్రాహ్మణులను నిరసింపక తప్పదనియు, వీరు తెలుపసాగిరి. ఇట్టియభిప్రాయము సయితము రానురాను మార్పుజెందెను. జస్టిసు పక్షము వారు నాయుడుగారిని తమలో నొకరిగ చాటుచుండిరి. రామస్వామిఅయ్యకరుగారివలె, నాయు

డుగారును సన్మార్గము నవలంబించినటుల చాటుచుండిరి. కాని, వీరిభీవల శ్రీవిల్లిపుత్తూరు రాజకీయసమావేశమున కధ్యక్షత వహించి, విచిత్రమగుతీర్పు నిచ్చిరి. ఒకవంక బ్రిటిషు ఇంపీరియలిస్టులును, వేరొక వంక బ్రాహ్మణాధిక్యమును గూడ తొలగింపవలయునని నాయుడుగారు గోరిరి. ఏలనన, మొదటిది తమ శరీరమును, రెండవది తమ ఆత్మను బంధించుచున్నవట. ఇంతటితో నాగక, స్వరాజ్యపక్షము బ్రాహ్మణ పక్ష మని వారు చెప్ప సాహసించిరి. స్వరాజ్యపక్షస్థాపకులగు దేశబంధుదాసుగారు బ్రాహ్మణేతరులనునంగ తిని, వీరు మరచియుందురు. ఇంతియగాక కాంగ్రెసు అభ్యర్థులుగ నిలిచిన వారిలో అధికసంఖ్యాకులు బ్రాహ్మణేతరులు. నాయుడుగారి దూషణ నిరాధారమగుటకు సందియము లేదు. హిందూమత ధర్మాదాయశాసనమును ఎదిరించిన వారిలో, బ్రాహ్మణేతరులు పలువురుగలరని, నాయుడుగారు గ్రహింపవలయును. నరసింహరాజుగారు, ముత్తయ్యమొదలియారు, తులసీరాం, కోటిరెడ్డిగార్లు, మున్నగు బ్రాహ్మణేతరసభ్యులు చట్టమును తీవ్రముగ విమర్శించి, సవరణలను ప్రతిపాదించిరి. లజపతిరాయిగారు స్వరాజ్యపక్షమును వీడుటకు కారణము బ్రాహ్మణ బ్రాహ్మణేతర వివాద మేమాత్రము గాదు. స్వరాజ్య పక్షము నీతిరున నిందించి, వరదరాజులు నాయుడుగారు, జస్టిసుపక్షమువారిని గూడ తీవ్రముగ నిరసింపిరి. జస్టిసుపక్షమువారు అధికారవర్గపు ఏకెంట్ల ని, నాయుడుగారు పేరిడిరి. ఇయ్యదిసార్థకనామమనుటకు సందియము లేదు. జస్టిసుపక్షమువారు విజయముగాంచుచో, ప్రభుత్వమువారికి బలముగలుగుననియు, దేశాధిపతి యడుగంటు ననియు, నాయుడుగారు ఖండితముగ దెలిపిరి. అందుచే జస్టిసుపక్షమువారినిగాని, స్వరాజ్యపక్షమువారినిగాని అభిమానింపగూడదని, నాయుడుగారు తీర్పుజెప్పిరి. పాపము నాయుడుగారి తీర్పు జస్టిసుపక్షానికి మితిలేని కోపము దెచ్చుట వింతగాదు. నాయుడుగారు తమలో నొక రని సంతసించుచున్న జస్టిసుపక్షానికి మితిలేని ఆశాభంగము గలిగెను. దక్షిణదేశ రాజకీయప్రపంచము దెల్ల నాయుడుగారు నిలుకడలేనివారని జస్టిసుపక్షానిందించుచున్నది. నాయుడుగారికి, వారిమనస్సు వారికే తెలియదట. వీరి కొకనిశ్చయాభిప్రాయమే లేదట. వీరిని జూచిన, జస్టిసుపక్షానికి జాలిగలుగుచున్నది. జస్టిసు పక్షమును అత్యంతసానుభూతితో తిలకించుచున్న వరదరాజులు నాయుడుగారి తీర్పు, ఆపక్షమున కన్యాయము సలుపలేదని మాత్రము నిశ్చయముగ జెప్పవచ్చును.

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము: విద్యావిధానము

ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయపు అకడమిక్ కౌన్సిలు వారు గావించిన తీర్మానములలోకెల్ల, విద్యావిధానమునకు సంబంధించినతీర్మానము ముఖ్యమయినది. ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయమును స్థాపించుటకు ముఖ్యద్వేష్యము మాతృభాషద్వారా విద్యగల పుటయే. ఇక్కార్యము నెరవేరనియెడ మరియొక విద్యాలయమును నిర్మించుట కవసరమే గనుపింపదు. ప్రభుత్వమువారు ఆంధ్రవిశ్వవిద్యాలయము పట్ల జూపుచున్నవైఖరిని, ఉపాధ్యక్షులు

ఖండింపవలసివచ్చెను. విశ్వవిద్యాలయమును నిర్మించినవారు తగిన ప్రోద్బల మొసగక, దానిని గాలికి వదిలివైచుట శోచనీయము. అయినను, వీలగు సంతవరకు ఆదర్శమును సఫలము గావించుటకు, విశ్వవిద్యాలయవర్గమువారు కృషిసలుపవలయును. దేశభాషలలో విద్యగలపువయమై రాయసం వేంకటేశపుడుగారు తెచ్చిన తీర్మానము చాల ముఖ్యమయినది. ఇందు తీవ్రనూచనలు గనుపింపవు. తీర్మానము ఆచరణయోగ్య మనుటకు సందియము లేదు. మొట్టికప్పులేమను తరగతిలో 1929 సంవత్సరము నుండియు, ఇంటర్మీడియేటు తరగతిలో 1931 సంవత్సరము జులై నుండియు, బి. ఏ, తరగతిలో 1933 సంవత్సరము జులై నుండియు, బి. ఏ. ఆనర్సు తరగతిలో 1934 సంవత్సరము నుండియు మాతృభాష ద్వారా కేవలభాషకు సంబంధించని విషయములను నేర్పవలయునని తీర్మానము సూచించుచున్నది. విశ్వవిద్యాలయమువారు సంసిద్ధులగుటకు తగిన సావకాశ మిచ్చుచున్నది. ఈ లోపుగ పరిస్థితిగ్రంథములను తయారు జేయవచ్చును. పలువురు సభ్యుల తీర్మానమున కామోదముసూపినను, దేశభాషలలో విద్యగలపుట కింకను అభ్యంతరముసూపువారుండుట, శోచనీయము. ఈవిషయమును సమగ్రముగ విచారించి ప్రణాళికను తయారుజేయుట కొక ఉపసంఘము నియమింపబడెను. విచారణసంఘము లనిన, రాను రాను ప్రజలకు విశ్వాసము తగ్గుచున్నది. ఇట్టిసంఘములు కాలయాపనకు కారణము లగుటయు, మొదటి యుద్దేశ్యమునకు భంగకరముగ పరిణమించుటయు, అనుభవైకవేద్యము. విశ్వవిద్యాలయోపసంఘము మాత్రము అటుల పరిణమింపక, దేశభాషామూలకవిద్య త్వరలో ప్రారంభ మగునటుల ప్రోత్సాహము గలిగించుగాక యని కోరెదము. ఉపాధ్యక్షులు, సుప్రసిద్ధులగు ఆధ్రభాషాభిమాను లగుటచే, వెంకటేశపుడుగారి తీర్మానము సత్వరసాఫల్యము గాంచుటకు తమ శక్తినంతను వినియోగించి, ఆంధ్రులకృతజ్ఞతకు పాత్రులయ్యెదరని నమ్మెదము.

రిస్పాన్సివు సహకార నిర్వచనము

రిస్పాన్సివు సహకారమును జోసెఫ్ బాప్టిస్టాగారు నిర్వచించిరి. “మాపద్ధతి యేమన, ప్రభుత్వమువారు మనయెడల నెటుల ప్రవర్తించెదరో, మనమును ప్రభుత్వమువారియెడల నటుల ప్రవర్తించవలయు ననియే. వారు మనలను నమ్మిన, మనమును వారిని నమ్మెద”మని, బాప్టిస్టాగారు పలికిరి. ఈ నిర్వచనము సరియగుచో, ప్రభుత్వమువారు భారతీయులను విశ్వసించక, ఎట్టి “రిస్పాన్సు”ను జూపనపుడు, భారతీయులును సహకారము సలుపజాలరు. అట్టితరి, మంత్రిపదవులను చేపట్టుట తెలుగు వీలగునో తెలియదు. లోకమాన్యుడు బోధించిన రిస్పాన్సివు సహకారమునకును, ప్రస్తుత మహారాష్ట్రనాయకులు జూపుచున్న వైఖరికిని ఎట్టి సంబంధము గనుపించదు. రిస్పాన్సివు సహకారవాదులుతాము సంస్కరణములను నిర్వహించి, మంత్రిపదవులను చేపట్టబోవును, మితవాదులను నిందించుటలొకొ తెలియదు. మితవాదులు వెన్నెముక లేనివారనియు, సంస్కరణములను నిర్వహించుటకు వీరు శాసనసభలలో అక్రమముగ ప్రవేశించిరినియు, బాప్టిస్టాగారు నిర

సించిరి. కాని బాప్టిస్టాగారు చేయబోవున దేమిశి సంస్కరణముల కెంతవిలువ గలదో అంతవరకే వాని నుపయోగింపవలయు నని బాప్టిస్టాగారు హెచ్చరించుచున్నారు. మితవాదులయినను సంస్కరణములలో పభూయిష్టములనియు, నిరుపయోగములనియు, మడ్డిమొను కమిటీవారియెదుట స్పష్టపరచి యుండిరి. అయినను అట్టిసంస్కరణములను చేపట్టకుండుటకు వారంగీకరింపరు. రిస్పాన్సివు సహకారవాదులయినను, ఉద్యోగ పదవులను నిరాకరించుటకు ధైర్యము జూపకున్నారు. అట్టితరి, మితవాదకార్యక్రమమునకును, రిస్పాన్సివు సహకారవిధానమునకును భేదము కనిపెట్టుటకు, సామాన్యుల కలవియగుట లేదు. రిస్పాన్సివు సహకార మనిన, రాజకీయ చాతుర్యమని బాప్టిస్టాగారు చెప్పుచున్నారు. కాని ప్రతివారును తామవలంబించుమార్గమే రాజకీయ చాతుర్యమని తలచుట సహజము.

సత్యమూర్తిగారి హెచ్చరిక

సత్యమూర్తిగారు నిన్నటిదినము తిరువలి క్షేత్రంలో ప్రసంగించుచు, జప్తిసుపక్షపు అభ్యర్థులమని బహిరంగముగ నిలిచినవా రెవరో కనుగొనుటకు నామినేషనులపట్టికను జూడవలయునని, మద్రాసు గవర్నరు గారిని గోరిరి. గవర్నరుగారి విషయమును గమనించుట ముఖ్యము. జప్తిసుపక్షమునకు జెందినవారమని చెప్పుకొనుటకు పలువురు వెటచుచున్నారు. స్వతంత్రులమనిగాని, లేక ఆయా తెగలకు జెందినవారమనిగాని చెప్పుకొనుచున్నారు గాని, జప్తిసుపక్షముతరపున నిలువబడి తిమని తెలుపజాలరున్నారు. ఇందుకు కారణమేమై యుండును? జప్తిసుపక్ష మనిన ప్రజలకు రోతపుట్టుటయే ముఖ్యకారణము. ఎన్నికలు జరిగినపిమ్మట ఏపక్షము బలము గనుండిన, ఆ పక్షమున జేరుట కిట్టివారుసంకోచింపరు. అందుచే రాజధానియభిప్రాయము కనుగొనవలయు ననిన, ఏపక్షముతరపున ఎవ్వరెవరునిలుచునదియు పరిశీలించుట యవసరము. ఈపక్షము, ఆపక్షము గాక, నామరూపములులేనివాటంవారిని, ఎవరును నమ్ముటకు వీలుండదు.

శాస్త్రిగారు: స్వదేశసంస్థానములు

స్వదేశసంస్థానముల గూర్చి శ్రీనివాసశాస్త్రిగారు కొచ్చిన నగరమున నిచ్చిన యుపన్యాసము చాల ముఖ్యమయినది. స్వదేశసంస్థానములలో, వ్యక్తిగతపరిపాలనము బదులు బాధ్యతాయుత ప్రభుత్వముండవలయు ననియు, సంస్థానములసమాఖ్య ఏర్పడవలయు ననియు, యీ విషయమును విచారించుటకు రాయల్ కమిషను ఏర్పడవలయు ననియు, శాస్త్రిగారు కోరిరి. వీరియాదర్శ మనుకూలమయినదే యయినను, కేవలసిద్ధాంతములను జెప్పటవలన బ్రయోజనముండదు. బ్రిటీషు ఇండియా యందు స్వరాజ్యము చేరువకు నచ్చుకొలదియు, స్వదేశసంస్థానములందుగూడ చేరువకువచ్చును. అందుచే శాస్త్రిప్రభృతులు మున్ముందుగ బ్రిటీషు హిందూదేశమునందు సత్వరస్వరాజ్యనిధినిమిత్తమై కృషి సలుపుట అత్యంతవశ్యకము. ఆవిషయమై ఉపేక్షనహించి, స్వదేశసంస్థానములను సంస్కరింప బ్రయత్నించుట, నేల విడిచి సాముజేయుట యగును.

బర్హంపురం మ్యునిసిపలు ఎన్నికలు :

కాంగ్రెసుపక్ష విజయము

బర్హంపురం మ్యునిసిపాలిటీలో అయిదువార్డులకు ఎన్నికలు జరిగెను. వానిలో నాలుగవార్డులలో కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు విజయముగాంచిరి తెలుపుట కెంతయు సంతసించుచున్నారము. నెల్లూరు మ్యునిసిపలు ఎన్నికలలో ముగ్గురు స్వరాజ్యపక్ష అభ్యర్థులు విజయముగాంచిరి. తగిన ప్రబోధము జరుగుచో, కాంగ్రెసుపక్షమును వోటరు లభిమానితురనుటకు సందియము లేదు. కాంగ్రెసు ఉద్యమాశయములను వోటరులకు చక్కగ వివరించుట మాత్రమే సరము.

ఆరోగ్యశిశువారము బహుమతి

గుంటూరు జిల్లాకు చెందిన

గుంటూరు జిల్లాలోని అభ్యర్థులకు పి. ఎ. తి. రాజుల నాయకులగు యిట్లు వ్రాయుచున్నాడు:— అన్ని జిల్లాలలోను 1925 సంవత్సరము ఆరోగ్య శిశువారమునందు ప్రథమ బహుమతి వెండిగొన్న గుంటూరు జిల్లాకు చెప్పెను.

లక్ష్మీ పౌరులసభ

ఎన్నికల ప్రసంగములు

లక్ష్మీ, ఆక్టోబరు 4:—లక్ష్మీ పౌరుల బహిరంగసభ యొక్క కటి నిన్న ఆహూన ద్వారా పార్లమెంటులో జరుపబడెను. ఆసభకు చాల మందివచ్చిరి. అందు వివిధపక్షములవారు నుపన్యసించిరి. ఆ ఉపన్యసించినవారిలో స. రా. స్వరాజ్యపక్ష నాయకుడగు గోవిందవల్లభ పంతులిగారును, బహులీన కృష్ణప్రసాద కాళిగారును, పోకాజో సెపుగారును, యిచట కాంగ్రెసు అభ్యర్థులగు చాచురీ భార్యేజ్యుగారును మరియుతరులను గలరు. పండిత కాళిగారు స్వరాజ్యపక్ష కార్యవిధానమునందలి అసంజ్ఞములపై నారిప్రశ్నలు పకటనమును శాసనసభలో జేయుచున్న పనులకు భేదముల జెప్పిరి.

గోవిందవల్లభ పంతులిగారు కాన్పురులో సమావేశమైన ప్రజాప్రతినిధులు, ఒకవిధానమును నిర్ణయింపగా కాంగ్రెసువారు వానిచే యననరీతియందుండిరినియు, యెన్నికలు కాంగ్రెసు యేర్పరచిన వారిచే జరుపబడుచుండెనుగాని, స్వరాజ్యపక్షముచే గావనియు జెప్పిరి. ముఖ్యమైన భేదము ఉద్యోగముల నగీకరించుటలో వచ్చెను. ఉద్యోగముల స్వీకరింపవలె నను వారి నెన్నుకొనవలెనా లేక విద్యుదానికి నెన్నుకొనవలెనా యను విషయమును నిర్ధారణ జేసికొనవలెను. ఈవిషయము పిమ్మట గనే గావించుచున్నది. ఆయన అంతట స. రా. స్వరాజ్యపక్షము హిందూమతస్థుల లాభముల కెటులదోడ్పడెనో అనేక యాదావారణల జెప్పుచు వివరించిరి.

దక్షిణాఫ్రికా రాయబారము

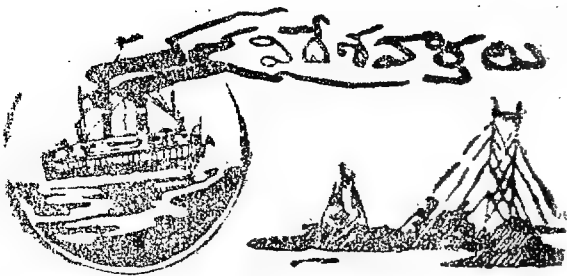
13 వ తేదీ తిరిగి పయనమగుదురు

సిమ్బ, ఆక్టోబరు 4:—దక్షిణాఫ్రికా రాయబారులు శేకు సిమ్బా సిడి పెమ్బెరుకు బోయిరి. నిన్నను సో ఆల్బెర్గాండుకు నుడిచి పులహోరులను, గోల్ యన్, ఆర్. చానుగారు టియన్ను రాయబారుల కొసంగిరి. రాయబారులు బొంబాయి నుండి 18 తేదీని పయనమయ్యెదరు. (ఆ. ప్రె.)

స్వామి సత్యదేవు

పంజాబులో ప్రచారము

మసోరీ, ఆక్టోబరు 4:—స్వామి సత్యదేవు పండితమోతీ లాల్ నెహ్రూగారిని జామబుకై ఆక్టోబరు 2వ తేదీని మసోరీకివచ్చిరి. వారి సాయంత్రమే బయలుదేరి డేరాదూనుకు బోయిరి. అక్కడ బహిరంగసభయందు వ్యవస్థించినపిమ్మట రేపునాయంత్రిను బయలుదేరి లాహోరు బోయెదరు. వారు పంజాబులో చుట్టుప్రక్కలను బోయి ప్రచారముజేసెదరు. వారి సంచార కార్యక్రమము వివరములు లాహోరు నుండి ప్రకటింపబడును. (ఆ. ప్రె.)

బ్యాంక్ విచారణ

స్వాధీనము జేసికొనువిధాన మవసరము

సర్ సెతల్వాడుగారి యభిప్రాయము

లండన్, ఆక్టోబరు 1:—బ్యాంక్ విచారణసంఘము ఏ దుట సర్ సెతల్వాడుగారి రిట్లు జెప్పిరి. నేను బొంబాయి కార్య నిర్వాహక సంఘముగ ప్రవేశింపకపూర్వము బ్యాంక్ విధాన మును ప్రారంభించిరి. నాకు అనుమానమును కలిగించు సంగతు లు గోచరించలేదు ఏమియు. బొంబాయిలో ఆర్డరు దుర్భరము వివాదకరముగ నున్నది. స్థలము చాలకపోవుటచే వర్తకవ్యాపారము పాడగుచున్నది. మున్ముదీయవిధానములో మదింపుల తప్పి నను, బొంబాయికి గానలసిన స్థలము అక్కరలేకపోలేదు. భూ మిని యుపయోగకరముగ వివిధయోగించుటను మరచిపోరాదు. ఒకవేళ స్థలమునంతను వశపరుచుకొన్నను ఒక్కొక్కచతురపు గజ మునకు 70 నుండి 100 రూపాయలు వచ్చును. తమ ఖర్చు అంతయు కూడినట్లును. పనిని ప్రారంభమైనపుడున్న స్థల సంచల నము కలిగినది. కాని ఇట్లే యుండునని అనుకొనను. మరల స్థల మునిమిదము గోల బయలుదేరవచ్చును. నేల చతురపుగజము 1-కి 110 రూపాయలు వచ్చుననుకొనుటలో తప్పేదియైతేదు. ఆశ్రకారము 80 కోట్ల రూపాయల లాభము వచ్చెడిది. ప్రారం భమున ఈవిధానము లాభముకొల కుట్టేకొనలేదు. పోతుయిత మగు కాలములో పనిని పూర్తి జేయవలెను. బొంబాయిలో గృ పావనతి, వ్యాపారమునకే గాక ప్రభుత్వ కార్యసానమునకు గూడ స్థలము గావలసియున్నది. కొద్దిసంవత్సరములలో “ఎల్లో ఫీవరు” పచ్చజ్వరము వ్యాపించును.

ఈపనిని పూర్తి జేయవలెననే నా యభిప్రాయము.

చామకొలలుగారూ, లాయిడ్ ప్రభువు ప్రజానురాగ మును మారగొనకపోవుటచే ఈవిధానమును ఖండించుట కేర్ప డిన దని జెప్పితిరేయని బిల్లిమెరాగారన, రాజకీయములలో ది గుట నుంచిది గాదనియు నే నన్నమాటను దప్పటలేదనియు అది నిజమే యనుచున్నాడననియు చామకొలలుగారనిరి.

అట్లును ప్రభుత్వమునకు కళంకము నాకోసింతుట గా దాయని బిల్లిమెరాగారన ఎంతమాత్రము గావాలదని చామకొ లలుగారనిరి.

లండనులో సాత్తుఫీల్డు మసీదు

(ఆంధ్రపత్రికకు ప్రత్యేకతంతి)

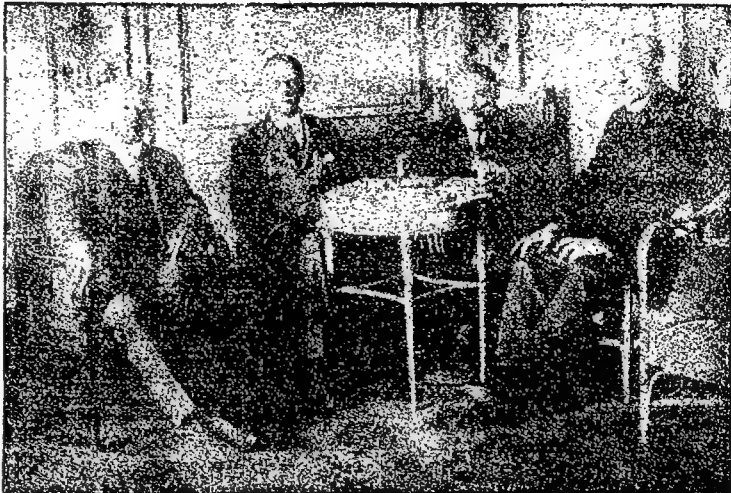
అఖరునిమిషమువరకు పెయినులు రాజాగారు వచ్చెద రనే యనుకొనుచున్నాను. కాని మెల్లమెల్లగ ఆయనను రానీ యలేదని ప్రకటించిరి. అందరును ఆకాభంగురైరి. అట్లును కాద రుగానిని నియమించితి మనిరి. పగలంతయు లండ గాయుమండె ను. కొన్ని గంటలు ముందుగనే జనసమూహము తమస్థానములను ఏర్పాటుజేసికొనిరి. రోడ్లన్నియు నిండిపోయెను. అట్లును కా దరుగారి వెంట బర్వాను మహారాజాగారు వెల్లిరి. స్వాగతము నొసగిరి.

ఇమాముగారు ప్రార్థనల సమితి. ఇండియాలో నున్న అ హ్మదీయాసంఘాధ్యక్షులు కింతి నంపిరి. ప్రపంచములో నున్న అన్ని అహ్మదీయాసంఘము లన్నియు ఆభినందన తంతి నంపెను. అహ్మదులచే పెయినులను రానీయలేదని ఇమాముగారనిరి. అట్లును కాదరుగారు మసీదు తలుపులను తెరచినచెట్లనే అల్లా అను కల్పము మారుమోగెను. వీరందరును మసీదుకువోయిరి.

అనట అందఱును యుపస్థాపించిరి. తాను అహ్మదీయా తెగవాడనుగాకున్నను మసీదును తెరచుట కెంతయు సంతోషించు చున్నాడనని కాదరుగారు రనుచు పెయినులుగారు లేనందులకు చింతిల్లిరి. అహ్మదులసంఘముయొక్క గుణగణములను పొగ డి ఏమతిములోగూడ కాఖులు లేకపోలేదనియు అందులో ఇస్లాముమతము మినహాయింపు గాదనిరి. తాను ముసల్మాను గాకున్నను తా నీ సందర్శనమున వచ్చుట విధి యనిరి.

హిందూ ముసల్మానువిభేదములు

విషయమై బర్వాను మహారాజు ఇట్లు జెప్పెను:— హిందూమసల్మాను విభేదములు మతవిషయమై వచ్చెను. ప్రా పంచిక విషయముకు సంబంధించవు. హిందూముసల్మాను పం బంధములు బాగుగనే యున్నవనియు ఈ తగవులు తాత్కాలిక మనే యనియు మహారాజుగారనిరి. యుపన్యాసములు ముగిం చిన పిమ్మట ప్రార్థనల కేగిరి ముసల్మానులు.

జాతినమితి సభ్యులు:— ఎడమనుండి కుడివైపు:— డా॥ జనరలు ఖెగు హుళియాంగు ప్రెస్టుమెనుగారు (జర్మనీ). సర్ ఆస్టిను చేంబర్లెనుగారు (ఇంగ్లాండు). గారు— చీనాలో ముగ్గురు ఎం. బ్రియాండుగారు (ఫ్రాంసు) డా॥ వాన్ కూబర్టుగారు (జర్మనీ). నాయకులలో ముఖ్యులు.

బొగ్గుపరిస్థితులు

జిల్లాలయందు ప్రభుత్వసూచనలయందే యనుకూలభావ ముదయించుట

త్వరలో తగవు పరిష్కారము గానుండుట

రుగ్గీ, ఆక్టో 2:—క్రిందటి గురువారము గనుల పనివాం డ్ర ప్రతినిధిసభవారు ప్రభుత్వసూచనలను జిల్లాలకు బంపిరి. వారియభిప్రాయమునిమి త్రము చెండుజిల్లాలయందు ముఖ్య మగు తీర్మానములను గావించిరి.

నాటింకహం గనుల పనివాండ్ల కార్యనిర్వాహకసంఘ మువారు ప్రభుత్వసూచనలనే అంగీకరించవలె నని సిఫార్సు జేసిరి. కొన్ని మరతులతో ప్రభుత్వ సూచనల నంగీకరింపవచ్చు నని డెర్బీషైర్ గనులపనివాండ్ల సంఘమువారు సిఫార్సుజేసిరి. నేవనలు ట్రెబ్యునలుకు అపీలు జేసికొను మరతు నేర్పాటు జేసిరి.

ప్రభుత్వ సూచనలను నిరాకరించితిమేని మనసూచనల మీదనే ఆధారపడవలసియుండును. అత్రుడు అపీలు అధికార ముండదని ప్రాప్యంకు హామీగారు డెజిపిరి.

రుగ్గీ, ఆక్టోబరు 3:—నాటింకహం గనుల పనివాండ్ల కార్యనిర్వాహక సంఘమువారును డెర్బీషైర్ కార్యనిర్వాహక సంఘమువారును ప్రభుత్వసూచనల నంగీకరింపుదని సిఫార్సు జేయుటచే బొగ్గుసప్లయ అగిపోవుట త్వరలోనే అంతరించు ననుకొనుచున్నాడు.

ఈవచ్చేవారము పనివాండు మరికొందరు విస్తారముగ ప్రవేశించుచున్నారని తెలుపుచున్నాడు.

వారంబర్లందు గనుల పనివాండ్ల సభవారు రాజీ జేసి కొనవలె ననుచున్నాడు.

లంకాషైర్, చెప్టెర్ పనివాండ్ల సంఘమువారు జిల్లాల యందు వోట్లను దీసికొనవలెననుచున్నాడు. పెక్కుజిల్లాలయందు ప్రభుత్వసూచనలనే అంగీకరించవలె ననుచున్నారట.

యాంక్ష్మైర్ గనుల పనివాండ్ల సభవారు ప్రభుత్వ విధానమును నిరాకరించవలెనని సిఫార్సుజేసిరట.

దక్షిణ్కోట్లస్ సాచి బొగ్గుగనులవారితీర్మానము దెలియ లేదు. ఇదటమాత్రము పనివాండు తక్కినవోట్లకంటె తక్కు వగనే యున్నారట. అంతవిస్తారముగ వచ్చుటలేదట. ఇంకను కొంతకాలము అగి చూచెదమనుచున్నారట.

అంతర్జాతీయ గనులపనివాండు

రుగ్గీ, ఆక్టోబరు 2:—అప్టెండులో అంతర్జాతీయ గనుల పనివాండ్ల సంఘమువారు బొగ్గు సమైక్యముగూర్చి ఆలోచించిరి. అన్ని దేశముల ప్రతినిధులు తమతమ దేశముల యభిప్రాయము లను దెలిపిరి. అమెరికను ఆస్ట్రేలియను గనుల పనివాండ్ల సంఘ మువారుగూడ తమవై ఖరినిదెలియజేసిరి. అందుచే అంతర్జాతీయ సమైక్య చాల ప్రతిపూల మేర్పడెను. కాని కొంతకాలముండ సం పూర్ణముగ అధికసహాయమును మాత్రము బ్రిటిషు గనుల పని వాండ్లకు జేసెద మని యభయమొసగిరి. గ్రేటుబ్రిటనుకు బొగ్గు ఎగుమతిజేయకుండ కేంద్రీంచనలేక ప్రయత్నించెద మనిరి. ఈ సందర్భమున పోలండు, యునై టెడ్ స్టేట్సునుండి బ్రిటనుకు వారము ఒకటింటికీ 1000000 టన్నుల బొగ్గు దిగుమతి జరుగు చున్న దని చెప్పవలసియున్నది.

బొగ్గుతగవు

జిల్లాలలో పనివాండు గనులలో ప్రవేశించుచునే యున్నారు

రుగ్గీ, ఆక్టోబరు 1:—అసలు వ్యవహారము పరిష్కార మగువరకు పనివాండు పనిలో జేరకుండ జేయుటకు పనివాం డ్ర నాయకులు కే క్రినంతేను యుపయోగించుచున్నారు.

గనులపనివాండ్ల కార్యదర్శి నెనుకకు బోవలెననుచున్నా రు. ప్రతినిధులు సభలను సలుపుచున్నారు.

8000 పనివాండు నేడు పనిలో ప్రవేశించిరి. ప్రభు త్వవరతుల నంగీకరించవలె నని డెర్బీషైర్ గనులపనివాండ్లసభ వారు సిఫార్సుజేసిరట.

సిసేమా ఫీల్డులను ఒక్క అమెరికావారే జేయకుండ బ్రి టిషు సామ్రాజ్యములోగూడ విస్తారముగ ఏర్పాటుజేయుటకు సామ్రాజ్యసభలో ఆలోచించెదరు.

పెయినులూ రాజు బర్మాడుకు బయలుదేరెను సెప్టెంబరు 30-వ తేదీని.

ఇన్వరు క్లెడ్ ప్రభుని

మరణశాసనము

డబ్బు అవసరమున్న నావికులకు సహాయము

రుగ్గీ, ఆక్టోబరు 2:—బ్రిటిషు సామ్రాజ్యము అమెరి కాలో నున్న బీద నావికుల సహాయము నిమి త్రము ఇన్వరు క్లెడ్ డు ప్రభువు 200000 పౌనులను ఇచ్చెను. ఇతడు 1805-లో చనిపోయెను.

ఆతని భార్యకు 20000 పౌనులవచ్చును. దీనిలో మిగిలిన 200000 పౌనులను బీదనావికులకు ఇచ్చెనరు. వారి కుటుం బమునకు గూడ కొంత ఇచ్చెదరు కష్టదశలో నున్న త్రుడు.

రుమేనియా యువరాజు

రాకొమరుడను బిరుదమును వదలుకొనవలె నని రుమేని యా రాయబారి ప్రభుత్వముతరపున ప్రకటించిరి. మిద్రురు అను పదమునే జేర్చుకొనవలెనట పేరుకుమొందు. అసలు కష్టము ఇ తనిభార్య నుంచిదుస్తులను జేసికొన్నవారిలో బహుమతిని బొం చుటచేతను అందులో రుమేనియా రాకొమరుడు కరోలుగారి భార్య రాచపుత్రిక యను పేరుతో బుచ్చుకొనుటచే మరింత కష్టమొర్పడి ఇట్లు ప్రకటించిరి.

అంతర్జాతీయసమన్వయము

సంపూర్ణ అంగ్లో-ఫ్రెంచి సహకారము

రుగ్గీ, ఆక్టోబరు 3:—ఇఖలీనుండి ఇంగ్లాండుకు బోవుచు చాంబర్లెనుగారు బ్రియండుగారితో మాట్లాడెను. ప్రస్తుతము తగాదాలో నున్న అంతర్జాతీయసమన్వయపరిష్కారమునుగూర్చి ఆలోచించితి మని వీ రిద్దరును ప్రకటించిరి.

ఫ్రాంకో-జర్మను సంబంధములను ఆలోచించిరి.

అనుకూలముగనే మాటలు జరిగెను. ఇదివర కంటె న్నేహపాశములు మరింత బలపడెను.

నేటిసాయంకాలము చాంబర్లెనుగారు లండను జేరెదరు.

లోకర్యా ఫలితములు

లండన్, అక్టోబరు 4:—బ్రిటన్ లోని ప్రజలకు చాలామంది ముస్లింలైనా కలిసి కొనిరనుచున్నారు. కాని అంతయు తప్పు అభిప్రాయమని చాంబర్లెన్స్ చెబుచున్నారు. ఈ సమావేశముచే యూరపు పున్నిర్యామనము ఇంకొక యశకాళ మేర్పడినది. దీనికంతకును కారణము లోకర్యా ఒడంబడికయు జర్మనీ జాతిపరిమితి ప్రవేశము కారణము లనిరి.

బ్రిటన్ లోని గారిలో చాంబర్లెన్స్ గారు ముస్లింలినీ పంభామణులు గూర్చి చెలిపిరి. బ్రిటన్ లోని గూడ ప్రేమకా సభామణులు చెలిపిరి. రెండుపంభామణులు నిష్కాపట్యముగ నేపాముతో గూడుకొన్నవి. ఈసమావేశముచే యూరపు కాంతిలో ఇంకొక అధ్యాయము ప్రారంభమైనది. కాని మేము మాటలాడినంతమాత్రాన ప్రపంచమంతయు మార్పుకెందు ననుకొనరాదనిరి.

పునర్నిర్యాణము నిజముగ ప్రారంభించుట

కొల్కత్తా, అక్టోబరు 3:—జర్మను ప్రజలసభలో క్రొత్త జర్మనీ, దాని యభివృద్ధియు కాంతిమీద ఆధారపడి యున్నదనియు దీనికి య సలు ఆధారము ప్రాంతో జర్మన్ సయోధ్య యని ప్రేమకాగా రనిరి. ఫోయిరీ పంభామణులు యూరపుకాంతికి మంచినయియు, యునైటెడ్ స్టేటు విధానము ననుసరించినయియున్నవనియు, ఇంగ్లండు కిష్టుమున్నచో ఉక్కుసంఘములో జేరెడివేయనియు, ఇతరులను రానీయకుండ జేయుట జర్మనీ ఆర్థికవిధాన మెన్నటికిని గాదనియు ప్రేమకాగా రనిరి. మరల 'సెంట్రలు పవర్స్' మాత్రమే యుద్ధమునకు హరకులని విదేశములందు అనుట విచారకరమనియు నిష్పాక్షికముగ ఈ విషయమును గూర్చి విచారించవలెనని గోరుచున్నారమనియు మరల జర్మనీకి రెండవ పునర్నిర్యాణ సుధ్యాయము అనియు నుడివెరి.

సామ్రాజ్య సమస్యలు

హర్మిజాగునాని

లండన్, అక్టో 4:—సామ్రాజ్యసభకు దక్షిణ ఆఫ్రికా రాయబారులు హర్మిజాగునానివెంట లండనుజేరిరి. నేడు, బ్రిటిషు జాతిసంఘముల ఆశయముల పెంపొందజేయుటయే దక్షిణఆఫ్రికాయుద్దేశ్యమని హర్మిజాగునాని రనిరి. కాను స్వెల్లు రాజ్యములు ఒకదానితో నొకటి స్థిరముగ సహకారమును సల్పనటుల జేయుటయే తమయుద్దేశ్యమనిరి. సామ్రాజ్యమునకు సంబంధించిన ముఖ్యసమస్యలను పూనుకొని ఆలోచించవలెననిరి. అంత విప్లవకరమైన సంగతులు లేవనిరి.

కోభంగారి దిగ్విజయము

వార్తాపత్రికలు నుతించుట

లండన్, అక్టోబరు 2:—కోభంగారిభార్య భర్తనుకలిసి కొని వెనుమిల్లిరునుండి ఇంటికి బోవుచున్నపుడు మోటారులో మీ సామానెక్కడని యడుగ ఇదిగో నావిప్రుమిదనే యున్నదని తన అయిదు చొక్కాలను జూపిరి. కోభంగారు నాకు ఉన్నము కనిపించలేదనిరి. భార్యభర్త లిరువురును సినీమాకు బోయిరి. అచట స్వాగతము నొసగిరి. కోభంగారి వైమానిక ప్రయాణము ఫిల్మును ప్రదర్శించిరి. వార్తాపత్రికలన్నియు కొనియాడుచున్నవి. సామ్రాజ్య మంతటను వైమానిక పయనము నేర్పాటుజేయవలె ననుచున్నవి.

వెయిసూలురాజు

సార్వభౌమునితో మాట్లాడుట

లండన్, అక్టోబరు 2:—9 తేదీని ప్రత్యేకముగ సార్వభౌముడు వెయిసూలు రాజాతో మాట్లాడుట. ఇంగ్లండునుండి 11 వ తేదీని బయలుదేరును.

ఉక్కుసంఘము

క్రొత్త యూరపియను ఒడంబడిక ఫలితము

లండన్, అక్టోబరు 3:—వై విషయములగూర్చి పూర్తిగ పరిశోధనను జేయవలెనని వాణిజ్యకాఖా కార్యదర్శి సూచనగా రుత్తరపు జేసిరిని వాషింగ్టన్ వార్తలు చెబుచు మున్నయని. దీనివలన అమెరికామార్కెటుకు ముప్పు రాదనిరి.

కాని ప్రపంచములో విక్రయమున కొంతమార్పు గల్గును. అమెరికాసరకు చాలకొంచెమే యూరపు చేరుగట. దూరప్రాచ్య దేశమునందును ల్యాటిను అమెరికాయందును బోటీ తీవ్రముగ నున్నది.

ఈ ఒడంబడికవలన యూరపులో సహకార ముదయించెను.

జర్మనుల తృప్తి

బెర్లిన్, అక్టోబరు 3:—ఉక్కుఒడంబడిక జర్మనులకు సంతృప్తికరముగ నున్నది. ఈఒడంబడికప్రకారము జర్మనీ మొదట సంవత్సరములో 2000,0000 నుండి 30000000 డోలరుల నీయవలసియుండుననుచున్నారు. ఇది జర్మనీకి లాభముగానే యుండునట. అంతర్జాతీయ మార్కెటులందు ధరలను క్రొత్తగ ఏర్పాటుజేయవలె ననుచున్నారు.

ఫ్రెంచివారి యభిప్రాయము

పారిస్, అక్టోబరు 3:—ఉక్కుఒడంబడికవలన ఫ్రెంచి ఆర్థిక విదేశాంగ విధానమునకు ఏమైన మార్పుగల్గునాయని ప్రభుత్వమును సోషలిస్టు పక్షనాయకుడు బ్లముగా కడిగదరట.

క్రొత్త బెంగాలుగవర్నరు

కర్నలు జ్యోక్యన్ గారు

లండన్, అక్టోబరు 4:—లిట్లక్ ప్రభుని గవర్నరుపదవి అఖరు కాగానే కర్నలు జ్యోక్యన్ గారిని బెంగాలు గవర్నరుగ నియమించెదరట. కర్నలు జ్యోక్యన్ గారి స్థానే లిట్లక్ గారిని నియమించెదరట.

ఫ్రెడరిక్ జేమ్స్ విల్సన్ గారు చనిపోయిరి.

కీ|| శే|| వైస్రొగారు

లండన్, అక్టోబరు 4:—బెంగాలు సినిలు సర్వీసులో పనిజేసిన ఆర్. ఎస్. వైస్రొగారు 10720 పౌనుల ఆస్తితో చనిపోయెను. తాను తిరుమాజేసిన వ్రాతప్రతులను ఇండియా కార్యాలయమునకును, లండను గ్రంథాలయమునకును ఓరియంటలు ప్రెస్ కు స్కూలుకును ఇవ్వవలెననిరి.

వాహబీదురంతములు

పెరిషియావిచారణసంఘము

టెహరాన్, అక్టోబరు 3:—మెక్కామెడినాలో వాహబీ దురంతములను కనుగొని విచారించుటకు పెరిషియా పార్లమెంటువారు 12 గురిని ఒకసంఘముగ నియమించిరి.

అహ్మదీయ మసీదు

సాత్ ఫీల్డు మసీదు క్రైస్తవులకు గూడ ప్రవేశించుటకు ఏర్పాటు జేసిరనుటచే తప్పుపంగతులను ప్రకటించుటచే ఇబ్బను సాదుగారు వెయిసూలు రాజాగారిని పోగూడదనిరట. మెక్కాకు ఈఅపోహములను తొలగించుటకు సమాధానమును బంపిరట.

కనడా గవర్నరుజనరలు

క్యూబెక్, అక్టోబరు 3:—వెల్లింగ్టన్ ప్రభు సంపతులు నేడిచటకు వచ్చిరి. గవర్నరుజనరలు ప్రమాణమును గైకొనిరి.

ఇంగ్లండులో జేవనికాలపు గంటలు పోయినఅదివారము తో ఆగిపోయి మామూలుగనే జరుగుచున్నది.

ఇంగ్లండులో చాలవరకు పట్టణములు రెట్టిఫరీదును విస్తారముగ పెంచుచున్నారని పట్టణములను ఆహారవిచారణ సభ వారు నిగాలో నుంచిరి.

ఫ్రెంచి విమానము తగులబడుట

అయిదుగురు ప్రయాణికులు కాలి చనిపోవుట

లండన్, అక్టోబరు 2:—ఫ్రెంచివిమానము క్రోయిడ నుకు బోవుచు క్రిందబడినను, తలక్రిందులై నది. అయిదుగురు ప్రయాణికులు అందులో నున్నవారు కాలిపోయి చనిపోయిరి. మంటలు అపారముగ నుండటచే వీరిని బ్రతికించుటకు పిలుతేక లండనునగరపు రా పిలుతేకపోయెను.

ఇద్దరు పురుషులు, ముగ్గురు స్త్రీలును బ్రిటిషువారే యనుచున్నారు. ఆట్లే నిర్ధారణచేసిరి. ఆనవాలు కట్టుటకు పిలుతేకుండ నల్లగ మాడిపోయిరి.

రైసు ప్రదేశములో రెట్టి సెంటు రోజయినవి ఎదుర్కొన్నందులకు పాదరక్షలను జేయు జర్మనువ్యక్తిని అరస్తుజేసిరి.

సామ్రాజ్య సంబంధములు

డొమినియను ప్రేమ

వర్సెయిల్స్, అక్టోబరు 2:—డొమినియనులు అధినితేకములు సామ్రాజ్యములో ఇరవలవలెనే సామ్రాజ్యము పట్ల విశ్వాసముతో నున్నారు. కాని సామ్రాజ్యములోనే యుండి ఎక్కువ స్వాతంత్ర్యమును గడించుటకు అభ్యంతరములేదు. అధినితేకములతోబాటు తాముగూడ డొమినియనులు తమరాజ్యాంగము నేర్పాటుజేసికొనుటకు ఎక్కువ స్వాతంత్ర్యమును గోరుచున్నారు. ప్రభుత్వంలో నితరులకంటె వెనుకబడువారముగామని బ్రూసుగా రనిరి సామ్రాజ్యసంబంధములను సైనిక సాకావెయములను సామ్రాజ్యసభలో చర్చించెద రనిరి.

బొగ్గుపరిస్థితులు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, అక్టోబరు 4:—గనుల పనివాండ్లు పనిలో అదేపనిగ నెమ్మదిగ ప్రవేశించుచునే యున్నారు. నేడు రమారమి 9 వేలమంది పనిలో ప్రవేశించిరి. ఇందులో ముఖ్యముగ డెర్బీ నాటింగుహం పనివాండ్ల జేరిరి. ఇత్తు బొగ్గు సత్పత్తి జేయుటలో 171 వేల మంది ఏర్పడిరి.

టిల్బరీ నాకాశయములో

పని ఆగిపోవుట

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

లండన్, అక్టోబరు:—22 వందల నాకాశయపు పనివాండ్లు పనిచేయక గభిమని సమ్మెగట్టుటచే టిల్బరీ నాకాశయములో పని ఆగిపోయినది.

పదమూడు పొగయోడలు పడియున్నవి కదలకుండ. అందులో అహారమును గొంపోవు పొగయోడలుగూడ గలవు. క్రైడుయూనియను కాఖా కార్యదర్శిని లండను ఆధికారులు నాకాశయములో రానీయకజోవుటచే ఈతగవు బయలుదేరెనట. ఈ నిషేధమును విధించినప్పటినుండి వీరికి లోపల మందుమనే యున్నది. మేమాసములో సమ్మె జరిగిన పిమ్మట క్రైడు యూనియను వారు ఎత్తుకు సమ్మెగట్టవలెనో యడుగలేదు. పనివాండ్లుగూడ అట్టిడు కార్యదర్శియాలను విన నిష్టబడలేదు. ఎంతో బ్రతిమా లిన పిమ్మట కొన్ని నాకాశయ పనిజేయుచున్నవి. ఈలోపుగ వీరి మొల వాలకించి విచారించుటకు తమ కుత్తరపు వచ్చెనని థాంపుక్ గారు చెలియజేసిరి. ఈలోపుగ పనివాండ్లు పనిలో ప్రవేశించవలె నని నిఘాంతుజేసిరట. కాని వారు తనమాటవివేదనని ఆ భయ మీ య బాల న నె ను. బాంబయి మెయిలు తపాను కళానులే దింపవలసి వచ్చెను నాకాశయకూలీలు లేరు. ట్యూలీనుస్తాలు మెయిలు తపాలను తణికిజేయ నిరాకరించిరి. అపుడు కంపెనీవారు పెడ్ గనుస్తాలను గోర వారు జేసిబెట్టిరావని. అపుడు తపాలనుది లండనుకు బంపిరి.

ఫ్రెంచి ఆర్థికపరిస్థితులు

పారిస్, అక్టోబరు 3:—1926 లో మొదటి ఎనిమిది మాసములకు ఆదాయము హెచ్చుగ వచ్చెనట. 1925 కంటె నూటికి 25 చొప్పున ఎక్కువ వచ్చెనట.

బ్రిటిషు గ్వయానా యభివృద్ధి

నిమి త్రము సంగతిసందర్భము లన్నిటిని కనుగొని రమ్మని కార్మిక పార్లమెంటు సభ్యుడు స్పెల్ గారిని, అధినితేకముల కార్యాలయమందున్న సిజిలితుగారిని కార్యదర్శిగను అధినితేకమంత్రి నియమించెను.

ఆ గ్వయానా ఆర్థికపరిస్థితులను విచారించి చెలియజేసెదరు. ఇంతవరకున్న శాసకముల నరని చెలిపెదరు. ఏమిజేసిన యభివృద్ధియగునో చెలిపెదరు.

అక్టోబరువధ్య పీఠ బ్రిటిషు గ్వయానాకు బయలుదేరెదరు.

చీనాపరిస్థితులు

(ఆంధ్రపత్రిక ప్రత్యేకతంతరి)

మ్యూయోక్, అక్టోబరు 5:—అమెరికా ముద్రచారముల తమస్థానములకు చీనా సైనికులకు డెచ్చిచ్చి పెంబ గొంపోయి జేర్చుచున్నారని కాని సైనికులు దొంగలను జూచి పారిపోయిరి. దొంగలు ముద్రచారములను దోచుకొనిరి. ముగ్గిరిని బట్టుకొని పారిపోయిరి. ఇందులో ఇద్దరు పదుముల గభరు,

కాంగ్రెసు పక్షమునకు ప్రజల తోడ్పాటు

తిరువల్లిక్కేటి పార్టీలు సత్యమూర్తిగారి
నిజయమునకై యభినందించుట

నాయకుల ఉద్బోధ-ప్రయోగాహము

నవంబరు మాసములో జరుగనున్న కాసనసభల ఎన్నికల
యందు కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు వోట్ల వోసగు డని ప్రజల ను
ద్బోధించుటకై నిన్నటి సాయంత్రము తిరువల్లిక్కేటి గంగై
కొండూరు మూటపమునకు గొప్పసభ జరుపబడెను. కాంగ్రెసు
నాయకులు పలువు రాసభయందు దురస్థునిరి. తిరువల్లిక్కేటి
వోటరులలో పలుకుబడిగల టి. ఎస్. అనంతరామయ్యగారు
సభ కధ్యక్షుడ వహించిరి.

శ్రీమంత్ శ్రీనివాసయ్యగారు సభలోని కరుదెంచిన
ప్రజలను, శ్రీయ్యతులు సభ్యులూ, వి. రామదాసుగారు
పుష్పమాలలంకృతులనుసభ్యులను, సత్యమూర్తిగారు పోటీలేకుం
డనే ఎన్నికలలో గెలుపొందెదననియు తెలియజేయబడినపుడు
సభ్యు లభిన్నముతో కరతాళధ్వనులు గావించిరి.

అధ్యక్షులు అనంతరామయ్యగారు మాట్లాడుచు సత్య
మూర్తిగారు విశ్వవిద్యాలయ స్థానమునకు ప్రతినిధిగ దిగిజము
ను బడసరియ్య, జస్టిసుపక్షమువారు సత్యమూర్తిగారికి ప్రతి
హులముగ అభ్యర్థిని నిలుప సాహసంపతేక పోయిరియ్య, విశ్వ
విద్యాలయ వోటరులందరు స్వతంత్రముగ ఆలోచించగలవారును
విద్యార్థులు సాటచే తమయొక్క అసర్వతమ తెలిసి తగినరీతి
నభ్యర్థించుకొని ఎరింగియే జస్టిసు పక్షమువారు అభ్యర్థిని నిలు
పబరించెదనయ్య, తమ పక్షమున కొక కార్యక్రమముగాని సిద్ధాం
తము గాని లేక పగలు రాత్రి ప్రభుత్వమువారి వాక్యమును
తొని తిరుగు పక్షముయొక్క బూటకమును విద్యార్థులకు తెలుగు
దురు గావున అభ్యర్థిని నిలుపజాలకపోయి రనియ్య, దీనిచేతనే
జస్టిసుపక్ష దౌర్బల్యమును కనుగొనవచ్చుననియ్య బల్లిరి.

డి. కొలంబైగారు

ప్రభుత్వము మాట్లాడు విశేషము విద్యార్థులు గల తి
రువల్లిక్కేటి పార్టీలు ఇతర డివిజనులలోని సోదరులకు కాం
గ్రెసు సందేశమును ప్రబోధము గావించవలెనని పల్లిరి. భా
రత మాతృగర్భమున జన్మించినవారను, మాత నుదరింపజచ్చిన
వారెల్లరు తమవిధిని సర్వీరించుటకు యథాశక్తి కాంగ్రెసునకు
తోడ్పడవలెనని పల్లిరి. పిదప ఉపన్యాసములు హిందూ దే
వాదాయనట్లమును గూర్చి మాట్లాడుచు మతవిషయములలో
ప్రభుత్వము తోక్తము గలిగింపకొనుటకును, దేవా
లయముల అపవిత్రము జేయుటకు జస్టిసుపక్షమువారు పూను
కొనిరియ్య, మహమ్మదీయులపైగాని, క్రైస్తవులపైగాని ఇట్ల
బాడి జెబుటకు జస్టిసుపక్షమువారు సాహసంపజాల రనియ్య
పల్లిరి. పిదప కొలంబైగారు ముంత్రివర్గము రి సంవత్సరములు
గా అధికారమునందుండి కావించిన అక్రమచేష్టెముల నొ
క్కొక్కటిగ వివరించి అభివృద్ధి కాఖామంత్రి దుపెట్టిన సిరా
ఫాక్టరీ, గాజుఫాక్టరీలలో పృథాగా ఎంతధనము వెచ్చింపబ
డెనో వివరించిరి. గోలి పానగలురాజుగాడు 1921 సం॥ నందు
కాకినాడలో గాంధీమహాత్ముని చెల్లనినాడెమువంటి బూటక
మహాత్ముడని నిందించెయ్యండిరి. భారతీయు లీయమనమును
సహించియ్యండగలరే ఆర్యగౌరవము గలవారు, గాంధీమహా
త్మునిపై భక్తిప్రేమలుగలవారి విషయమును నవంబరు 5 వ
తేదీ ఎన్నికలనందు జ్ఞాపకముచేసి వోటు జేయవలెను.
ప్రభుత్వమువారి పట్టిబోటులకు జస్టిసు పక్షమువారికి తగిన
సమాధానమొసంగి ఎన్నికలలో సంపూర్ణముగ అపజయమొందు
నటుల జూచిననే గాని దేశమందలిదేవమమ లడగి స్వరాజ్య
ము చేరువకు రాజాలదని పల్లిరి.

పిదప, కొలంబైగారు భారత క్రైస్తవసంఘముతరపున
తమ అభ్యర్థిత్యమును గూర్చి మాట్లాడుచు తమ ప్రతికక్షులు
చెప్పనట్లు గాక తామే స్వయముగ అభ్యర్థిత్యము నుపసంహరిం
చుకొంటిమనియ్య, జస్టిసు అభ్యర్థియగు రత్న సామిగారి నోడిం
చు ట కై స్వ తం త్ర అ భ్య ర్థి ఆ ర్ తో గ్య
స్వామి ము ద లి యా రు గా ర్ కి తో డ్డ
టకై అట్లు గావించియ్యంటి మని పల్లిరి. యమ్. పార్లమెంటు
అయ్యంగారు శ్రీనివాసయ్యగారు దేశమున కొనర్చిన సేవలను
గొనియాడుచు రాగల గౌహతీ కాంగ్రెసుకు అన్ని రాష్ట్రముల
వారిచే అయ్యంగారు అధ్యక్షులుగ ఎన్నుకొనబడినయ్య, వారి
కి ప్రతిహులముగ జస్టిసుపక్షమువారు వి. చక్రయ్యకెట్టిగారిని
నిలుపుచు చెన్నపురి పోయలకగౌరవమనియ్య అందుచే ప్రజలు
తమ కాంగ్రెసు భక్తిని ప్రకటించి అయ్యంగారికిమాత్రమే వో
టు జేయుటచే జస్టిసుపక్షమునకు తగినసమాధాన మొసంగుడని
య్య, రాష్ట్రసభకు కాంగ్రెసువారికి తప్పక ఎన్నుకొనబడి
యు, బల్లిరి.

మాఫీ మహమ్మదుగారు మాట్లాడుచు జస్టిసుపక్షముయొ
క్క పుట్టుకను వివరించి కార్పొరేషనులోను, కాసనసభయందు
ను "పానగలు కంపెనీ"వారు గావించిన ప్రజావిరుద్ధకార్య
ముల నెల్ల వివరించిరి. మాట్లా టైదిబు వివాదకరముగ రైలు
పెట్టెలో మడియటను గూర్చిన ఉదంతమును వివరించి ఈ వి
షయములో ప్రభుత్వమునకు జస్టిసుపక్షమెట్లు బాసటగనిల్పె
నో తెలిసిరి. దేశమునకై త్యాగమునర్పి జైలుకు వెడలియ్యండి
న దేశభక్తులను నీచముగ జూడ వలె నని జస్టిసు
పక్ష నాయకులగు గతిం చిన సర్ పి. త్యా
గరాయచెట్టిగారి వాక్యములను వోటరులు మరవరాదని కోరిరి.
కార్పొరేషనులో మహాత్ముగాంధీ చిత్రపటమును ప్రతిష్ఠించు
టకు జస్టిసుపక్షమువారు ప్రతిహులము గ నుండిన
విషయము స్రతి భారతీయుడును గమనింపవలెననిరి. మతసంఘ
లలో విదేశీయప్రభుత్వమునకు తోక్తము గలిగింపుట వ్యాయ
ముని పల్లి వోటరులు వీనినెల్ల గమనించి దేశమునకై కాంగ్రె
సు పలువురున్న సేవలను గ్రహించి దేశమేమునకు తోడ్పడు
పక్షమునకే వోటు జేయబడిని కోరిరి.

వి. రామదాసు పంతులుగారు

పిమ్మట మాట్లాడుచు విద్యార్థులు గల విశ్వవిద్యాలయ
స్థానమునకు సత్యమూర్తిగారికి ప్రతిహులముగ అభ్యర్థిని నిలుప
సాహసంపక జస్టిసుపక్షమువారు రడలి పోయిరిని రాగల ఆసా
ము దేశమునమహాసభ కధ్యక్షులగు శ్రీ. యస్. శ్రీనివాస
య్యగారికి ప్రతిహులమువారు వి. చక్రయ్యకెట్టిగారిని నిలు
పు తెంతయు హాస్యాస్పదమనిరి. కాసనసభలలో నున్న కాం
గ్రెసు సభ్యులు ప్రజలయొక్క నిజమును ప్రతినిధు లగుటవలన
నే కాంగ్రెసుకు ప్రజల వోట్ల నర్జించుచున్నారని బల్లిరి.
కాంగ్రెసుకు జయనూచనలు గన్పించుచున్నదనియు ప్రజలెల్ల
రు కాంగ్రెసును బలపరచి కాంగ్రెసు సందేశమును ప్రతి గృహ
గొంపొయి కాంగ్రెసుకు సంపూర్ణ విజయమును సమకూర్చు
వలెననిరి.

శ్రీ. యస్. శ్రీనివాసయ్యగారు

పిమ్మట తమిళమున దురస్థునించు కాంగ్రెసు ఉద్యమ
అభిమానులగు తిరువల్లిక్కేటి పార్టీలకు అధికముగ ప్రచారము
జేయుటచే అనావశ్యకమనియ్య, వారికి గల కాంగ్రెసు భక్తి
కార్పొరేషను ఎన్నికలందే తెల్లమైనను రాగల కాసనసభల
ఎన్నికలలో అంతకంటెను అధికముగ కాంగ్రెసు పక్షమును
బలపరపవలెనని గోరిరి. పూర్వము కంటెను కాంగ్రెసున క
న్నిచెల్ల ప్రతిహులు రిపుడు అధికముగ గలరనియ్య, అందు
చే ఇమమడించిన బలముతో ప్రభుత్వమును వారి యాక్రమముల
నెదుర్కొనవలె ననిరి. జస్టిసుపక్షము వారికి ప్రభుత్వము తో
డ్పడుచున్న విధమును వివరించినచో వారిరువురకు గల అపవ
ిత్రము పొత్తును జస్టిసుపక్షముయొక్క ఆగ్గిగతని తెలియ
జేయునని బల్లిరి. జస్టిసుపక్షము వారే యక్రమ విధానమును
చేపట్టియొనను తిరిగి అధికారమును వహించి దేశమును కాశ్వర
బానిసత్వములో ముంపజూచుచున్నారు. స్వాతంత్ర్య మునే
మియో, స్వాతంత్ర్యమునకై పోరాడుట యనిన ఏమియో వా
రెడంగడ. ప్రజలను మోసగించియ్య, ప్రభుత్వముయొక్క యా
క్రమము నాశించి మాత్రమే వారు నిలువనీడ గలగజేసికొందు
రు. ఆహారాక్రమములు విదేశీయాధికార జర్రమునకు తోడ్పడుట
కు కంకణ మూనియ్యన్న పక్షమువారికి వోట్ల నొసంగుటచే
భారతీయులు స్వరాజ్యము నెట్లు సాధింపగలెదరు. జస్టిసు
పక్షమెంత దీర్ఘ కాలము నిలచియ్యుండునో స్వరాజ్య హంతుకం
తకు దూరమునకు జనుచుండును. జస్టిసు పక్షమువారు కాసన
సభయందు అధికసంఖ్యాకులుగ లేకున్నను వామినేటెడు సభ్యు
బలముతో మంత్రి పదవులకు నియమింపబడగలరు. అందుచే
లజ్జిసు పక్షమును ఎన్నికలలోవారు దూపములులేకుండ జేయు
ట ప్రజలకర్తవ్యము. పం ధిన దేశమందు ప్రజా ప్రభుత్వపక్ష
ములు తప్ప వేరొండుపక్ష ముండుట దురూహ్యము. ఒక చేతి
తో ప్రజాస్వాతంత్ర్యమును, ప్రజాపక్షముల నణచివేయుచు,
వేరొక చేతితో బూటకసంపూర్ణములయ్యక జూపుటయే
బ్రిటిషుపరిపాలకు రాజ్యశాంతిమెయ్యునది. కట్టుబాటు, శి
క్షణలు, విధేయత, ఇకమత్య ముండిననే ప్రభుత్వమును ఎదు
ర్కొన జూచుచుని అనేక సంవత్సరముల యనుభవమువలన
గ్రహించితిని. కాంగ్రెసు పక్షమునందు బనిజేయువారెల్లరు
కాంగ్రెసు యనరిని అడుగు దాటక శిరసావహించిననేగాని
ప్రభుత్వమువారినుండి స్వరాజ్యమును బడజూపాలరు. అందుచే
తిరు వ లి క్కే టి సా రు లు కాం గ్రె సు కు
వి ధే యు లై త మ దేశ భక్తి ని, స్వ రా జ్య
ను రక్షి ని ప్రకటింపవలెనని గోరిరి. కాంగ్రెసువారి కిదివరలో
గలిగిన నష్టము సీమారు పూరింపవలెనని అయ్యంగారు ప్రజలను
గోరిరి. హిందూ దేవాదాయ చట్టమునుగూర్చి మాట్లాడుచు చట్ట
ము నెదిర్చినవారిలో బ్రాహ్మణులకంటె బ్రాహ్మణేతరులే అధి
కముగ గలరనియ్య, అందుచే బ్రాహ్మణులు మాత్రమే నిలువనకు

ప్రతిహులురని జెప్పుట సరిగాదనియ్య ఇట్టి చుర్రాళ్ళులే ప్రజ
లను మోసగించి సాంఘిక విద్యేషములను పెంపొంద జేయనీయ
రాదనియ్య నవంబరు 5 వ తేదీ మదరాసునందు స్వరాజ్యపతాక
మును నాటవలెనని బల్లిరి. (హర్షధ్వనులు)

శ్రీ సత్యమూర్తిగారు

హర్షధ్వనులు చెలగ శ్రీమంత్ యస్. సత్యమూర్తిగారు
ప్రసంగించుచు తాము విశ్వ విద్యాలయ స్థానమునకు ప్రతిహుల
అభ్యర్థిలేకయే జయమందినందులకై ప్రజలు జూపిన యుత్సా
హమునకు కృతజ్ఞతను చెల్లిరి. కాంగ్రెసు సభలలో కాంతిని
గాపాడుటకై యువతీ యువకులెల్లరుజాతీయ యువజనమండలి
యందు సభ్యులు గ జేరి దేశమే జేయుడని గోరిరి.
కాంగ్రెసు వారి నెంత గ నిరోధించినను కాంగ్రెసు
సందేశమును నిత్యము ప్రజలకు చెల్లుటకు సంసిద్ధులగు
నున్నారని ప్రకటించిరి. ఇంగ్లీషునుబట్టుమాల తెల్లుటప్రభుత్వము
వారికి తోడ్పడినందులకై హిందూదేవాదాయ ఓల్లును తీర్మా
నించుటలో జస్టిసు పక్షమువారికి ప్రభుత్వమువారు తోడ్ప
డిన విధమును చెలిపి జస్టిసుపక్షము అధికారవర్గముల మధ్య
నెట్టి పొత్తు గలనో బహిర్గతమొనర్చిరి. వోటరులు తమ హస్త
ములందుండి వోటు అను పవిత్రాధికారమును అల్ప లాభము
లకై దుర్వినియోగ మొనర్చరాదని బల్లిరి. కాంగ్రెసు దేశ
స్వాతంత్ర్యమునకును జస్టిసు పక్షము పారతంత్ర్యమునకు బని
జేయుచున్నవనిరి. దేశమునందు ప్రజా పరిపాలనను స్థాపింపు
టకై కాంగ్రెసువారిని అధికసంఖ్యాకులుగ కాసనసభ కనుపు
డని ప్రజలను వేడుకొనిరి. తిరువల్లిక్కేటి ఇదివరలో వలెనే
కాంగ్రెసు జయమునకు తోడ్పడవలె ననిరి.

నామినేషనులను పట్టిజూచి జస్టిసుపక్షము వేరిట నెం
దరు అభ్యర్థులు నిలచిరి గనర్పర్చు ప్రభువుగారు తెలుగుకొన
వలెనని గోరిరి. జస్టిసుపక్షము పేర్కొనెనను దేశీయులు సహిం
పలేకున్నారనిరి. దేశమునందు ప్రజలకై పోరాడగల పక్షమొక
కాంగ్రెసు పక్షమే. కావున 1920 సం॥లో రాయలొకమిష
ను పయ్యనప్పటికి కాంగ్రెసు వారులను కాన్సిల్లయందు నింప
వలెనని బల్లిరి.

విశ్వకర్మసంఘమునకు జేరిన క్రిష్టిమాచారిగారు కాం
గ్రెసు అభ్యర్థులకే వోటుజేయవలెననిదిగను మాట్లాడిన పిదప
సభ జయప్రదముగ ముగింపబడెను.

పరువునష్టపుదావా

వాది న్యాయాధికారియే

రంగూను, అక్టోబరు 5:—న్యాయాధికారియు బా
క్యగారును బాహా అండుకో మానేజింగ్ డైరెక్టరు సా
యానేముగారిపై పరువునష్టపుదావాచేసెను. నేముగారును బా
క్యగారిపై యాయనని లంచములు పుచ్చుకొరిని ఒకకేసు విచా
రణ సమయమందు చెప్పిరట-విచారణ 5 వ తేదీకి వాయిదా వేయ
బడెను. (ఆ. (పె.))

హంకాంగు బ్యాంకుకేసు

హైకోర్టు సెషన్సు విచారణ గురువారమునాడు

ప్రారంభ మగును

బొంబాయి, అక్టోబరు 5:—బొంబాయిలోని హం
కాంగు బ్యాంకు కేసులో ముద్దాయి ఇవాన్సుగారిని గురువారము
నాడు హైకోర్టు సెషన్సు విచారింపుట ప్రారంభించి హైకోర్టు
సెలవులకు మూడుకమునపే పూర్తియగు ననుచున్నారు. (ఆ. (పె.))

సుప్రసిద్ధ వెద్యుని మరణము

కీ॥ శే॥ అభినాసచంద్ర బెనర్జీగారు

అలహాబాదు, అక్టోబరు 4:—అలహాబాదునందు ఘనమై
ద్యుడని పేరుపొందినట్టి అభినాసచంద్ర బెనర్జీగారు నేటి ఉద
యమున చనిపోయిరి. సంయుక్త రాష్ట్రీయ ఓడ్యుచ్చక్తి సరఫరా
కంపెనీయొక్క డైరెక్టరులలో నొకరుగ బెనర్జీగారుండిరి. (ఆ. (పె.))

వైద్యాలయపుస్తా మపహరించుట

ముద్దాయికి రెండేండ్ల కఠినపర్యము

మధుర, అక్టోబరు 4:—ప్రభుత్వ వైద్యాలయమందలి
గుమాస్తా గోపాలయ్యంగారుకు సెక్రెటరీయాయమాన్ రి వైద్య
లయపుస్తా మ్మపహరించి రనునేరముపై రెండేండ్ల కఠినపర్యము
విధించిరి. అపహరించిన సొమ్ముమొత్తము రు 1285 లు. (ఆ. (పె.))

వ్యత్యాసలేఖలు

యాకమూరు (కృష్ణ)

కపిలేశ్వరపురం యువజనసాహిత్య సాంఘికములు శ్రీ యంత్రులు చిరుగుపాటి కటుంబయ్య, తాతినే కోటయ్య, ఈ. రాఘవయ్యగార్లు గన్నవరం తాలూకాలో ప్రచారముజేయుచు ఈరోజున మా గ్రామముచ్చి కాంగ్రెసును సరించియు ఓటును గురించి తీవ్రముగా నుపన్యసించిరి. అందుమీద మార్చెతులమంద రము మాత్రమైన జాతీయపంథయందు మా మాన ప్రాణధనం బులు మనఃపూర్వకముగా నర్పించుటకు సంసిద్ధులమై యున్నా మనియు కాంగ్రెస్ కే ఓటుచేసెద మనియు ఏకగ్రీవముగా వాదించితిమి.

(ఒకవిలేఖరి)

బందరు (స్వకీయవిలేఖరి)

తాలూకాబోర్డు

ఆక్టోబరు 2:— బందరు తాలూకాబోర్డుపై డిప్రీట్టు మున్సిఫ్ కోర్టులో లేబడిన దావాలు కొట్టివేయబడినవి. తాలూ కాబోర్డు యొన్నికలు డిక్లెయరులోనో జనరల్లోనో జరుగవచ్చును.

రేవ వార్డుయెన్నిక

రేవ వార్డు మునిసిపల్ యొన్నికలో శ్రీ శీలం జగన్నాధరావు నాయుడుగారు అధికసంఖ్యాకులచే యొన్న కొనబడిరి. వీరినే తిరిగి చెయిర్లనుగా యొన్న కొనుటకు నిశ్చయింపబడినట్లు తెలియజేయుచున్నది.

కృ. కో. బ్యాంకు

కృష్ణా కో-ఆపరేటివ్ బ్యాంకువారు జగన్నాధ పురంలో నాళంవారి మేడను పూను 25 శేల రూప్యములకు చేరముచేసిరి. భాగస్వాములందఱ 23వ తేదీన జరుపబడనున్నది. ఆసభ లో అంగీకారము తీసికొనబడిన పిమ్మట సదరభివనము కొనబ డెను.

కాంగ్రెస్ ప్రచారము

30-9-28వ తేదీ సాయంకాలము తిలక్ చావలో బహిరంగసభ జరిగెను. శ్రీయుతులు నుకం బాలసుబ్రహ్మణ్యశుప్ర ఆయ్యదేవర కాశ్యేష్వరావు, ఉమర్ అలీహాకవిగార్లు గంభీరోపన్యాసములొసగి రాబోవు కాసనసభా యొన్నికలలో స్వరాజ్యపక్షమువారిచే యొన్న కొనవలెనని నొక్కిచెప్పిరి. 4,5వ తేదీలలో బహిరంగసభలు జరగనున్నవి. కాశ్యేష్వరావుగారు మున్నగు కాంగ్రెస్ ప్రముఖులు ఉపన్యసించుచున్నారు. 7వ తేదీ నీ సెషెవడలో జిల్లాకాంగ్రెస్ కమిటీ సమావేశము కానున్నది. ఇంకను తీవ్రప్రచారము చేయుటకు తగు యోర్పాట్లు చేయబడును.

ఆసిక

(గంజాంజిల్లా)

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాంగ్రెసు ఎన్నికలప్రచారము

ఆక్టోబరు 1:— మా తాలూకానంతటను కాంగ్రెసు అభ్యర్థులు ప్రచారములు అధికోత్సాహముతో యొన్నికల ప్రచారము జరుపుచున్నారు. సగ్గర గ్రామముల ప్రజలపిలిపించి ప్రతి పెద్ద గ్రామమునందును బహిరంగసభల గావించియు, అభ్యర్థుల గూర్చియు వారు చేయబోవు కార్యములగుర్చియు, ఆర్గ్లో త్రి-కో భావలందు కరపత్రముల పంచిపెట్టియు, మద్రాసులో ముగి యెస్. శ్రీనివాసయ్యగారు, కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావు గారు మొదలగు నాయకులు ప్రచారము జల్పి పద్ధతిని యవలం బిండ్లయ్యాజిల్లా స్వరాజ్యనాయకులు తీవ్రమున ప్రచారములు జరుపుచున్నారు.

ఎన్నికల బహిరంగసభ

నిన్నను ఆనగా పెటెంబరు 30 తేదీని సాయంకాలము ఆయిగుంటలకు పురపంచమున కెరుగగనన్న మైదానముపై బహిరంగసభను స్వరాజ్యవాదులు గావించిరి. కాంగ్రెసుసం

స్థపై యభిమాననిదర్శనముగ సభ జరుగునని తెలిసిన కొలది కాలములో యనేకమంది ప్రేక్షకులు వచ్చియుండిరి. కాన్సిలు అభ్యర్థులగు శ్రీమంత్ విశ్వనాథదాసు మహాశయోగారును, ఆసంబ్ధి అభ్యర్థులగు మ. నరహరి వెంకట బోగయ్యపంతులు గారును మరితర కాంగ్రెసు ప్రచారకులును బరంపురం నుండి హాజరై స్వరాజ్యపక్షాదర్శకులగుగూర్చి విపులముగ గంభీరోపన్యాసముల నిచ్చిరి. మ. కో.కా అప్పారావునాయుడుగా రిని ఆసంబ్ధి అభ్యర్థిగ వెంకటబోగయ్య పంతులుగారికి పోటీగ జప్తిగుప్పారీవారు నిలువబెట్టుచున్నారు. కాని స్వరాజ్య యభ్యర్థికి నిశ్చయముగ యగునని అనుకొనుచున్నారు.

ఇచటనుండి ప్రచారకులు రనూల్ కొండ ప్రచారమునకు వెంటనే బోయిరి.

రాబోవు పెద్దసభ

ప్రతిగ్రామమున చాటింపుద్వారా తెలియజేసి చుట్టు ప్రక్కలనున్న గ్రామముల రావించి యానెల 11-వ తేదీ సోమ వారంనాడు పెద్ద బహిరంగసభను గావించెద మని స్వరాజ్య వాదులు వాదించిరి. ఆనాటికి కాన్సిల్ అభ్యర్థియగు మ. నరదా కామేశ్వరరావు నాయుడుగారుకూడ వచ్చి యుపన్య సించెదరు.

గుడివాడ

(స్వకీయవిలేఖరి)

కాంగ్రెసు ఎన్నికలప్రచారము

ఆక్టోబరు 4:— 1-వ తేదీ యదయము శ్రీయుత కాశీ నాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులు, నందివాడ రాజగోపాలం పంతులు, శివలెంక పున్నయ్యపంతులుగార్లు లింగవరం గ్రామములో ప్రచారము నడిపి వచ్చిరి. ఆముధ్యాహ్న మే శ్రీయుత కాశీనాథుని నాగేశ్వరరావుపంతులు, నందివాడ రాజగోపాలంపంతులు, బొగ్గవరపు వెంకటకృష్ణయ్యగారలు, దోసపాడు, పాములపాడు గ్రామములకు వెళ్లివచ్చిరి. 2-వ తేదీ ఉదయం వైవారలు మోష గ్రామము వెళ్లి అచ్చటి గ్రామస్థులను సమావేశపరచి వారలకు శ్రీయుత నాగేశ్వరరావు పంతులుగారు కాంగ్రెసు సంచేశమును విపులముగ తెప్పింపిచ్చుట, కాంగ్రెసు అభ్యర్థులకు ఓట్ల నొసంగవలసినదిగ ప్రబోధము గావించిరి. వీరు ప్రచారముగావించినచోట్ల వెళ్ల ప్రజలు కాంగ్రెసుపట్ల దమకు గల భక్తిగౌరవములను వెల్లడించుచున్నారు. శ్రీయుత నాగేశ్వరరావు పంతులుగారి నిరంతరకృషివలన ఈతాలూకాలో, కాంగ్రెసు అభ్యర్థుల విజయము ధ్రువపరబడుచున్నది.

రేలుపేయర్ల సంఘము

ఇదివరలో వైసంఘమువారు, స్వస్తి చెప్పబడిన మాతా లూకాబోర్డు అభ్యర్థులు, వారి యుద్దోగాంతమునందు, యూనియనుబోర్డును, నిమ్మజాతులు మొదలయిన సంఘములకు బ్రాతినిస్థమొసంగక, పలుకుబడిగలవారయిన తన యనుచరులను నియమించుటచే, అట్టి నియామకములను నాశ్రేయించుచును, అని యుమితసభ్యులలో నొకరగు మా యూనియనుబోర్డు అభ్యర్థులు కనబోర్డులోని తొమ్మిది ప్రజానియమకృతములను ఖాళీగా నుంచి, అభ్యర్థుపదవికి నెన్నికల జరిపినందున ఆనిన్నికలను, తాలూకాబోర్డు అభ్యర్థుడు గావించిన నియామకములను రద్దు గావించవలసినదిగా కోరుచు ప్రభుత్వము చారికి విజ్ఞప్తును బంపుకొనియుంకిరి. అందుపై విచారణలు నడిపి యిదివలన తాలూకాబోర్డు అభ్యర్థులయొక్కయు యూనియనుబోర్డు అభ్యర్థులయొక్కయు చర్యలను గర్హించుచున్నా మనియు ఇకముందట్లు ప్రవర్తించరాదనియు మందలించుచు ప్రభుత్వమువారు ఉత్తర్వులగావించినట్లుల చెబియుచున్నది. ఇక ముందయినను యూనియనుబోర్డు అభ్యర్థులు ప్రజాభిప్రాయమున మన్నించుచుండెదరని విశ్వసించుచున్నాము.

ఉన్నతపాఠశాల పూర్వవిద్యార్థి సంఘము

వైసంఘమువారి ప్రథమ సమావేశము శ్రీయుత గున్నూరి సూర్యనారాయణపంతులుగారి యాధిపత్యమున నిన్ను జరిగెను. జనుప్రథముగను అత్యంతవైభవముతోడను జరుపబడినది. ఉదయమున నూతనసంతకీర్తనమునకు పాఠకన్య సభ్యులచెన్నుకొనుటతో కార్యక్రమము ప్రారంభింపబడినది. శ్రీ యంత్రులు ఉపసభ్యులు ఆదినారాయణమూర్తి పంతులుగారు అభ్యర్థులగును, నందివాడ చంద్రశేఖరరావు పంతులుగారు కాన్సిల్మ్యగడ ఎన్నుకొనబడిరి. సాయంకాలము ప్రధానసభ సమావేశమయ్యెను. పూర్వ ప్రస్తుత విద్యార్థులు ప్రకటించిన యుద్దోగామునకు మేరలేదు. పట్టణప్రముఖు లెల్లరును సభకు ద

యచేసి యువకులకు బ్రోత్సాహ మొసంగిరి. విద్యార్థులు ఆంధ్రాంగ్ల నాటకములనుండి కొన్నిదృశ్యములను రమ్యముగను స్ఫూర్తముగను బ్రదర్శించి ప్రేక్షకులకు విహారమిచ్చిరి. ఈ సంఘ గౌరవాధ్యక్షుగ నాటిరాత్రి మిత్ర బృందమువారు, రామరాజు, శాటకమును బ్రదర్శించిరి. ఈ సంఘ చిరకాలము నర్ధిల్లనట్లు భగవాను డనుగ్రహించుగాక!

కీ. శే. షర్వత్ నేని మల్లిఖార్జునుడుగారు

మొన్నటిరాత్రి శ్రీయుత షర్వత్ నేని మల్లిఖార్జునుడుగారు కొలదికోజులు మాత్రము రాచురుపుచే బాధపడి నూతెళ్లలో వారిస్వగృహమున దివంగతులైన తెలుపులు కెంతయు విచారిం చుచు న్నాము. వీరు మా తాలూకాలోని కమ్మరపాతాంగములో ప్రముఖులు గొప్పభూస్వాములు శ్రీమంతులు నిరాడంబరజీవులు. దేశముపరీక్షనులందు వీరి కభివచిమెండు. 1916 సం॥ మాపట్టణమున జరిగిన కృష్ణామండల సభకు వీరు ఆహ్వానసంఘాధ్యక్షులుగా నుండిరి. ప్రథమమునుండియు వీరు ప్రజాహిత కార్యములకు ప్రవేశము గల్గియుండిరి. రాజకీయములందు వైరము వీరు పాల్గొనుచుండిరి. కడచి మా తాలూకాబోర్డు ఎన్నికలలో, తనకు క్రికామ్యగ్యములను స్వరాజ్యపక్షవిజయమునకు విలియోగించి దేశసేవ గావించియుండిరి. వీరి మరణమువలన, ముఖ్యముగ కమ్మరసంఘమునకు తీరనికొరత వాటిల్లినదని చెప్పకతప్పదు. పరమేశ్వరుడు వీరియాత్మకు కాంతినొసంగుగాక యని కోరుచు, వీరికుటుంబమునకు మానానుభూతిని అందజేయుచున్నాము.

ఉయ్యూరు

మీర్జాపురపురాజుగారి ఓట్లప్రచారము

ఈనెల మొదటితేదీనుండియు, ఉయ్యూరు రాజాగారు నూజివీడునుంచి తన పరివారముతో సహా వచ్చి యెట్టేలు ప్రధానసగర మును స్వీకృతమున మకాము చేయుచున్నారు. తన రైతులతో ప్రస్తుత మాట్టే వ్యవహారములు లేక పోయినను, మదరాసు కాసన సభాభ్యర్థులుగ నిలచిన మీర్జాపురము రాజాగారికి తన సంస్థానపుగ్రామముల ఓట్ల నిప్పించు నుద్దేశముతో వచ్చి యుండిరి. ఉయ్యూరు రాజాగారికి, గన్నవరము, గుడివాడతాలూకాలో జేరిన గ్రామములు ముప్పది గలవు. అవి యన్నియు పుయ్యూరురానా యని పిలువబడును. ఈముప్పది గ్రామములందును పూయూరు రెండువేల కాన్సిలు ఓట్లు గలవు. ఈ గ్రామములందు, ఉయ్యూరు, మేదూరు, పెనుమత్స, గండిగుంట, ముదునూరు, కలవపాముల, ఆకుమారు, నుకజాడ ప్రధానములు. ఒకటవ తేదీన యీ గ్రామము లందలి ప్రధాన రైతుల నందరిని రాజాగారు పిలిపించిరి. కృష్ణాజిల్లాకు గల మహాబూదీ యేతర స్థానములు రెండిలో నొకదానికి మీర్జాపురము రాజాగారు అభ్యర్థిగ నిలచినయియు మీకు గల రెండు ఓట్లలో నొకదానిని మీర్జాపురము రాజాగారి కివ్వవలెననియు, రెండవ ఓటును మీర్జాపురమువచ్చినవారి కివ్వవలెననియు ఉయ్యూరు రాజాగారు సమావేశమై రైతులకు చెప్పిరి. రైతులకు, జమీందారులకు గల సమన్వయం రైతులపక్షమున ఓటుజేయాలిచ్చెదజమీందారులు పూనుకొనుట దుర్భలమనియు, జమీందారిలకు గల ప్రత్యేకస్థానమును వదలి, సామాన్యజనసానమునకు గల స్థానము లందు జమీందారులు అభ్యర్థులుగ నిలచుట రైతుల కనుమాన పోవుటగ నున్నదనియు, యెట్టేలులాండు ఆస్తుసరగా లేమైన వచ్చిన ప్రజాపక్షమున నిలచుట నమ్మదగిన కారణముగ లేదనియు రైతులలో కొందరు రాజాగారి సమక్షమున నెలవిచ్చిరి. తదుపరి పుయ్యూరురాజాగారు తానాజ్ఞాపించుటలేదనియు, మీకు నమ్మక మున్న యివ్వవలెననియు లేనిచో మీయిష్టమనియు నెలవిచ్చిరి.

సాయంత్రము మాడుగుంటలకు ఉయ్యూరు రాజాగారి యాధిపత్యమున తానా ఆసీనునందు రైతులసభ జరిగెను. మీర్జాపురము రాజాగారు "నేను జన్మినోపార్జికి చెందియున్నాడను. జమీందారులస్థానమునుండి కాన్సిలుకు వెళ్లుట విశేషముగాదు. ప్రజాసామాన్యపక్షమునుండి కాన్సిలుకు వెళ్లి ప్రజాసేవజేసి యుక్తబాంధవలెనని యున్నది. కడచిన రెండుసంవత్సరముల నుండియు జిల్లాబోర్డుఅభ్యర్థుడనుగ నుండి యెంతయో సనివేసితిని. కాన్సిలులో జట్టివెత్తుము మెహబూబీయం గారికి సలహకు బడి కలిగియున్నది. ఈపర్యాయమునకూడ ఆదర్శమై యొక్కన కాన్సిలుకు రాగలను. అతడును నకుడెంచిన నాలుగు నియమలన్నియును నెరవేరగలవు. కాంగ్రెసుపక్షము రాగనసభకు మెహబూబీయొన్నడునురాతెను. అతడును నకుడెట్టివ్యభిప్రాయ కాంగ్రెసువచ్చినది. నాకు ఓటివ్వవలెనని రైతులనందరిని కోరుచున్నాను. నాకు ఓటిచ్చిన, కాన్సిలులో జమీందారి సమన్వయమునకూడ మీసక్షమన ఓటిచ్చెదను. నన్ను కాన్సిలుకు పంపిన కృష్ణాజిల్లా ప్రజలకు లాభముగలదు" అని నిమిషమున కొకమాట చొప్పునను నాలు

గునిమిసముల కొకవాక్యమును పూరించి పదిపదునైదు వాక్యముల పట్టిపట్టి అనిసశబ్దమున మరలమరల నుచ్చరించుచు నుపన్యాసమును ముగించిరి. వారి భాషనైపుణ్యము, శబ్దోచ్ఛారణ, అభినయమును చూచినచేత తులందరు నిరుత్సాహముకొందిరి. ఇట్టివారు కొన్నింటికి ప్రజలపక్షమున మాట్లాడున దీవిధముగ కాబోలునని చిరునవ్వు నవ్వుకొనిరి. అప్పుడు అరికపూడి వెంకట్రామయ్య చాదరిగారు తాను రైతులపక్షమున మాట్లాడెదనని అధ్యక్షులకు పుయ్యార్థరాజాగారిని కోరిరి. మిర్జాపూరును రాజాగారు పిలువదనిచెప్పిరి. అధ్యక్షులు, పుయ్యార్థరాజాగారు రైతునిమిమములు వ్యవధి నిచ్చిరి. వెంకట్రామయ్య చాదరిగారు “ఓటు నిచ్చునప్పుడు సమర్థతాసమర్థతలు, యోగ్యతా యోగ్యతలు, త్యాగము యిదివరలోని తేలిక పరిస్థితులన్నియు ఆర్థిక యందు సరిగా నున్నచో తేవో మనము జాగ్రత్తగా చూడవలెను. బలవంతపెట్టినంత మాత్రమునను, ఆత చూపించిన నను, గొప్ప ధనవంతులని యుట్టి తబ్బిబ్బయి ఓటు నివ్వవలదని యుపన్యసించిరి. బాధ్యత గలట్టియు పలుకుబడిగలట్టి రైతు రైతులను వాగ్దత్తమొనరించలేదు.

ప్రముఖులగు రైతుల విద్యావంతుల కొందరితో, ఉయ్యారు రాజాగారు యీ ప్రాంతముందలి పరిస్థితుల వాలోచించిరి. ఎంత ప్రయత్నించినను మిర్జాపూరు రాజాగారికి మాత్రము ఓటివ్వరనియు కొన్ని గ్రామములు కాంగ్రెసు పార్టీకి చెందినవనియు, కొన్ని గ్రామములు కమ్యునిస్టు ప్రభావములనియు రాజాగారికి తెలివిచ్చిరి. రాజాగారు తమ రైతులతో ఓటివ్వవలెనని నోక్కి చెప్పుటలేదు. మీ యిష్టమున్న యిష్టమలెనని చెప్పుచున్నాడు. ఇదివరలో నీ ప్రాంతముందు, నూజిపేటతాలూకా బోర్డు యొన్నింటి జరిగినప్పుడు మిర్జాపూరును వ్యతిరేకముగ పనిచేసినదని ప్రమాణము చేసిన అధ్యక్షులకే ఓట్లు నిచ్చి ఓటర్లు గెలిపించిరి. ఉయ్యారు మేడూరు పరగణాలు రెండును మిర్జాపూరు రాజాగారి జిల్లాబోర్డుపరిపాలనా నిరంకుశమును బాగుగ నెరుగును. ఇచ్చటి ఓటర్లు యుక్తాయుక్త పరిజ్ఞానము కలిగి ఓటుచేయుగల సమర్థులు. ఈ ప్రాంతముల మిర్జాపూరు రాజాగారి చెట్టి వాగ్దత్తమును పొందియుండలేదు.

(నృత్యేకవిలేఖరి)

పాశ్చాత్యదేశము

తిరుత్తణి హనుమజ్ఞోతిపాలయము

జాతకము అవసరము లేకుండ ఉత్తరమును వ్రాసిన కాలమును బట్టియే మీరు నాకు భవిష్యత్ ఫలమును వ్రాసి పంపుటవలన నాకు అపరిమితమగు ఆశ్చర్యము కలిగినది. మీరు భారతదేశమునందు కాక విరోపాఖండమునందు యెచట నైన పుట్టి ఆ పాశ్చాత్యదేశములందే ఇట్టి అద్భుత ఫలములను చెప్పుచుండినచో మీకోర్కీ ప్రపంచముందంతటనుగూడ వ్యాపించి యుండెడిది. భారతదేశమిప్పుడు కేవలము పరాధీనమై యుండుటచేత మీవంటి జ్యోతిష శాస్త్రపారంగతుల అఖండ ప్రజ్ఞను గ్రహింపగల స్థితిలో లేదు. పూర్వజన్మమునందు మీరుచేసిన సుకృతమువలననే మీ కిట్టి మహాశక్తి కలిగినదని నేను నిజముగా నముచున్నాను. నాప్రశ్నలకు మీ రొసంగిన ఉత్తరములు మిక్కిలి ప్రశంసనీయములు.

పి. యల్. ఇన్యస్య ఫార్మాండెస్సు.

12-జూన్ 1926 ఈరపల్లి, యటియకతోట, సింహళము

* * *

జాతకము

మీ జాతకచక్రముగాని, జననకాలవివరముగాని, రెండును లేనివారు, జాబువ్రాయువేళనుగాని మాకు వ్రాయవలయును. ఒక సంవత్సరము, నెలవారి నామూలగ్రముగా ఫలము వ్రాయుటకు రు 2-0-0 సం॥ 5-టికి రు 7-8-0

వివరములకు క్రిందివిలాసమునకు వ్రాయుడు:-

వి. కె. శతకోపాచార్యులు,

ఆంజనేయస్వామి జ్యోతిపాలయము, తిరుత్తణి.

రెండివిలాసము:- “హనుమాన్” తిరుత్తణి.

గంజాం విశాఖపట్టణం జిల్లాలు:-

భారతతానననధ్యత్వము

నేను గంజాం విశాఖపట్టణము జిల్లాలతరపున రెజిస్ట్రేటివు యొసంబ్లికి కేంద్రీకీటుగా నిలువబడ నిశ్చయించుకొంటిని.

శ్రీవిక్రమదేవవర్మ.

అఖిలభారతవిద్యత్సమ్మేళనపరీక్షలు

నవంబరు 22, 23, 24 తేదీల జరుగు పరీక్షలకు వచ్చు విద్యార్థులు ఈ నెల 15 తేదీలోగా దరఖాస్తులు పంపుకొనవచ్చునని విగ్ ఆక్షగారు పంపిరి.

ఆ॥ సూర్యనారాయణ శాస్త్రి,

కేంద్రవ్యవస్థాపకులు, రాజమండ్రి.

రాజమండ్రికళాశాలపాఠావిడీ- సవరణ

ఈశ్రీకి క్రింద 2-10-26 తారీకు పత్రికలో ప్రచురింపబడిన యీక్రిందివాక్యములో పారబాటున్నది. “వి. ఏ. సీనియరు విద్యార్థులు రాయబారము వెడలి సన్నెన్నను ఉత్తరపువును ఒక నెలకు తగ్గింపగోర బోయిరి. కాని వారు విసరెరి” ఈవాక్యములో “ఒక నెలకు” బదులుగా “జరిమానా క్రింద” అని వుండవలెను.

స్వప్నియొక్క వివరితము

మాగ్రామంలో పాములవారి బావి అనే ప్రదేశంలో కాపురమువుండే ఏనాది చిన్నవాడి భార్య లక్ష్మికి 1926 సంవత్సరం సెప్టెంబరు నెల 13 తేది నల్లరు మగబిడ్డలు ఒకరివెంబడి ఒకరుగా ఏకకాలములోపుట్టి ప్రాణముగలిగియుండి కొంతసేపటికి నల్లరు చనిపోయినారు.

వేళకొమ్మ రామకృష్ణయ్య,

తోటపల్లి, గూడూరు, నెల్లూరుపాస్తు.

పశ్చిమగోదావరిజిల్లా ఎన్నికలు

సెప్టెంబరు 28 తేదీని కాంగ్రెసు అధ్యక్షులలో నోకరగు శ్రీయుత దండునారాయణరాజాగారు నిన్న యేలూరు తాలూకాబోర్డుకు ప్రసిద్ధులయ్యేసిన మిలి బందా వియ్యన్నపంతులుగారున్న ప్రచారము నిమిత్తం యేలూరుతాలూలో చేరిన కిరంపేట, భీమడోలు, పోనసానిపల్లి, పంగిడిగూడెం, ద్వారకాతిరుమల సంచారముచేసిరి. ప్రతిగ్రామముందును కాంగ్రెసు పక్షముందు వోటర్లు అభిమానం చూపుచూపచ్చిరి.

కోడూరి కృష్ణమూర్తి,

గుండుగోలను, డి 1-10-26.

తూర్పుకృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసుసంఘము-బందరు

ఈసంఘ సాధారణ సమావేశము 7-10-26 తేదీ మధ్యాహ్నము మూడు గం. 30-లకు గుడివాడలో కమ్యువారి సత్రములో జరుగును. సభ్యులు తప్పక రాగోరెన. పిమ్మట అచ్చటనే గుడివాడ కైకలూరు డివిజన్ వర్కరుల సమావేశము డి. 7-10-26-న తేదీన సాయంత్రం గం. 2 1/2 లకు జరుగును. కాన గుడివాడ డివిజన్ వర్కరులు, అభిమానులు తప్పక రాప్రార్థన. పిలువెంట రెండు సమావేశములు జరుగును.

విషయములు

1. గుడివాడడివిజన్ ఎన్నికల పరిస్థితులను గమనించుట కాంగ్రెసు అధ్యక్షుల విజయవిధానముల ఆలోచించుట.
2. డివిజన్ పోలింగులన్నిటిలో అధ్యక్షులతరపున ప్రతినిధుల నిర్ణయించుట.
3. ఈ నెలలో చేయనున్న ప్రచారపు ప్రోగ్రాం ప్రకటింపుట.
4. సంఘాధ్యక్షుల ప్రచారపు ప్రోగ్రాం ఛెల్లడించుట.
5. ఎన్నికలకు సంబంధించినటువంటిన్నీ, కార్యదర్శుల తెచ్చి యితరవిషయములు.

మ.రా:- ఆదినముననే సాయంకాలం గం. 5 లకు గుడివాడలో పెద్ద బహిరంగసభ జరుగును.

పలాపురు ఆంధ్రదేశశాయకులు విచ్చేసి పునస్సంగించెదరు.

మూలంపాటి వెంకటకృష్ణయ్య,

అధ్యక్షులు.

సెంట్రలు గురుద్వారా బోర్డు ప్రధమసమావేశము

సర్దారు భారాసింగుగారు అధ్యక్షులుగ

నెన్నుకొనబడిరి

అకాలీఖైదీల విడువవలయునని తీర్మానింపబడెను

అమృతసరము, అక్టోబరు 4-అకాలీల అభిప్రాయము చాలవరకు నెరవేర్చబడుచు పేక్కుతీర్మానములు గురుద్వారా కాసనముక్రింద స్థాపింపబడిన కేంద్ర గురుద్వారా సంఘసమావేశముందు గావింపబడెను. సంఘము పేరు మార్చబడెను. శిరోవణి గురుద్వారా ప్రబంధక కమిటీయనియు, పంజాబి భాష యందు కమిటీ కార్యక్రమము జరుపవలయుననియు యేకగ్రీవముగ తీర్మానింపబడెను. సర్దారు భారా సింగుగారు కమిటీ అధ్యక్షులుగ పోక్కుతీర్మానము నెన్నుకొనబడిరి. భారాసింగుగారి మూడుడు ఉపాధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి. అకాలీ ఖైదీలనెల్లరను విడుదల గావింపవలసిన దని సర్దారుభారాసింగుగారుప్రతిపాదించిన తీర్మానముపై గావింపబడిన సవరణలు ఉపసంహరింపబడెను. భూతాసింగుగారి తీర్మానము అమోదింపబడెను.

అధ్యక్షుడు ఉపాధ్యక్షుడు ఎన్నుకొనబడిన విషయ అకాలీపక్ష సభ్యులు విడుదలయ్యుండరు సర్దారు బహదూరులు ను గల కార్యనిర్వాహకవర్గ సంఘము ఎన్నుకొనబడెను. సివిలు మిలిటరీ ఉద్యోగులకు వారి వారి ఉద్యోగముల య్యవలయుననియు గవర్నమెంటు స్వాధీనము చేసికొనిన భూములు, జాగీరులు తిరిగి యిప్పించవలయునని సర్దారు మేథాబ్ సింగు ప్రతిపాదించి, అకాలీపార్టీ ప్రతిఘటింప సింగుగారు తీర్మానము ఉపసంగ్రహించుకొనెను.

అవమానకరముగు వరతుల గావించి జైలునుండి విముక్తులగు కిచ్చగింపని అకాలీఖైదీల అభినందించు సర్దారు మంగళసింగుగారు గావించిన తీర్మానము సభ్యులందు సంచలనము గలిగించెను. వరతులపై విముక్తులైన సర్దారు మేథాబ్ సింగు వారి అనుచరుల నిరసించుట కీ తీర్మానము ప్రతిపాదించబడినది తెలపబడెను.

సమావేశ ముపలించిన కార్యక్రమము అకాలీయమైనది గాన వోటుజేయ మని సంస్థానముల ప్రతినిధి సర్దారు అబ్దుల్ హసినగారు చెప్పిరి. మధారకమిటి ప్రతినిధులు గూడ వోటుజేయలేదు. అకాలీపక్ష ప్రాబల్యముచే తీర్మానము ప్యాసుగా బడెను. (ఆ. ప్రే.)

దగ్గు, నరముల బలహీనత,

దేహమునందుండు అత్యుష్ణము

మొదలగువాటిని త్వరితముగా

తుడుర్చు ఔషధము

తిరునల్వేలిజిల్లా, కృష్ణా పుర నివాసియును, ప్రస్తుతము మద్రాసు, మైలాపూరు, సన్ థోమసునందు కేన్ పేరారియూ పీథిలో అల్లర్లు లాడ్డయందున్న స్వామిపండిత ఎస్. శ్రీనివాసయ్య గారువారు నాకు 2 సం॥ రమలుగానుండి తగ్గు, నరముల బలహీనత, అత్యుష్ణము మొదలగువాటికి చికిత్సచేసిరి. వాస్థితి మిక్కిలి హానికరముగానుండెను. ఆంగ్ల, ఆయుర్వేదవైద్యుల ద్వైవ భోషణము తీసికొనియు నిరుపయోగమాయెను. తుదకు నేను స్వామిపండిత ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారివద్దకు చికిత్సకై వెళ్ళితిని. వారు గడచిన రెండుమాసములుండి నాకు భోషణమునిచ్చిరి. వారి భోషణములచే గలిగిన అద్భుతగుణములను గురించి నా యభిప్రాయమును సంతోషముతో తెలియచేయుచున్నాను. నేను వారి చికిత్సలో నుండుకాలముందు కఠిరమునందున్న ఒక రసస్వస్థలము నందు వాపు కనిపించెను. సదరుసంగతిని స్వామిజీవారికి తెలుపుటకు 10 దినములవరకు సంగోచించుచుంటిని. 4 నెలలనే వాపువిపరీతముగా హెచ్చుచుండెను. తరువాత స్వామిజీవారితో సభ్యుల సంగతి తెలిపితిని. వారు దానిని 5 దినములలో బాగుచేసిరి. ఇతరులు తుడుర్చలేని వ్యాధులను స్వామిజీ తప్పక బాగుచేయగలరని అతని సహాయము కోరునట్టి కోరికలకు దృఢముగా సిఫార్సు చేయుచున్నాను. వారు రోగులయెడ మిక్కిలిదయతో ప్రవర్తింతురు.

ఐ. వి. కృష్ణారావు

జెల్లపాటి రాజాగారి అల్లుడు, మూర్ఖకొంపకర్నూలు జిల్లా

డాక్టరు బెసెంటుగారి జనదినము

మద్రాసు దివ్యజ్ఞానసమాజ సమావేశము

మొన్న టిడినము సాయంత్రము మదరాసు నగరమునం దలి దివ్యజ్ఞాన సమాజసభలు, గోక్షే హాలునందు సమావేశమై, డాక్టరు అనిబెంటుగారి జన్మదినముతోను సమావేశమై, వైభవముతో జరిపిరి. హైకోర్టు న్యాయమూర్తులు శ్రీ వేపా రామేశ్వరము వంతులుగారు సభాధ్యక్షత వహించిరి.

శ్రీమతి కనసు, రావు సాహెబు సుబ్బయ్య శ్రీశ్రీ, సి. వి. కృష్ణస్వామి అయ్యరు, డాక్టరు సి. కృష్ణరాజు, వి. సి. శేషచార్లు, డాక్టరు జి. శ్రీనివాస మూర్తిగార్లు మొదలగు దివ్యజ్ఞాన సభాసభ్యుల ప్రముఖు లనేకులు సభ సలంకరించిరి.

గానా మృత ముతో సభాకార్యక్రమము ప్రారంభమయినది. అనంతరము దివ్యజ్ఞాన ప్రచురణాలయాధికారుల లగు శ్రీ ఎస్. రామారావుగారు, ప్రారంభమున దైవ ప్రార్థనచేసి డాక్టరు అనిబెంటుగారు లోకకల్యాణమునకు చేయుచున్న సేవావ్రతమును గురించి, ఆరవమున మాటలాడిరి. మహనీయుల కల్యాణగుణములు అత్యున్నతములు. వీనిని గురించి వాల్మీకి మహర్షి, రామాయణమున అత్యద్భుతముగ వర్ణించియున్నారు. ఇట్టి సుగుణసంపత్తివలననే మహనీయులు లోకోద్ధారకులై లోకకల్యాణమున పాల్గొని కీర్తికాంతు లైరి. అట్టి సుగుణ పుష్పములను నేడు మనము డాక్టరు అనిబెంటుగారిలో గాన వచ్చును. వీని సహాయసంపత్తివలననే, ప్రస్తుతము వీరు అన్ని విధములగు నిరోధముల నెదుర్కొనుచు, లోకోపకారము చేయుచు లోకసమస్య లన్నిటిని నతిజయప్రదముగా నిర్వహించుచున్నారు. వారి యత్నసాహస యత్నసాహసు. ఆయుత్సాహమువలననే ఈవృద్ధాప్యమున ప్రైతము అవరోధములు సేవావ్రతమున నిమగ్నులై యున్నారు. వారి జీవితము ననుసరించినవారే కృతార్థులని చెప్పిరి.

తరువాత శ్రీ చిట్టమూర్తి రామయ్య వంతులుగారు, మాటలాడిరి. మహాపురుషుల చరిత్రములవలననే మనము సేవారంగమున దిగుటకు ఉత్సాహము గలుగజేయుచుండును. డాక్టరు అనిబెంటుగారి జీవితము గైకొనుడు. వారివయస్సు చూచుడు. 80 సం॥ల వయస్సులో నున్న వీరికి లోకసంచారము అతిసులువుగా నున్నది. సేవలో కష్ట మనుమాటయే వారికి లేదు. కార్యోత్సాహము అత్యద్భుతము. రాత్రింబగళ్లు సేవావ్రతము లోనే నిమగ్నులై యున్నారు. వారు ఏసేవ చేయుచున్నను, దానిని గురుజేవనగా భావించుచుండురు. స్వార్థ మనుమాట ఎచ్చటను గానరాదు. వారి స్వార్థత్వగమను గురుజేవనమను మనము ఆదర్శముగా గైకొని, యత్నసాహసుతో సేవచేసిన శ్రేష్ఠులమగుదుము. ఇంకోక విషయమును చూచుడు. గత డిసెంబరు నెలలో మహాత్మ్యసోదరులు, లోకమున కొక సంక్షోభమును పంపిరి. ఆ గురుజేవులు, వీరిని మహాధీర అని ప్రస్తావించి యుండిరి. బాహ్యప్రపంచమున ఆమె తమ ప్రతినిధి యని చెప్పిరి. ఇంకా కొంతకాలమువరకు ఆమెను, మనసేవకు గాను లోకమున కిచ్చుచున్నామని చెప్పియున్నారు. ఈమాటకు అర్థమేమి? కర్మము పూర్తిగా తరింపజేసి, సర్వసౌఖ్యముల బడయవలసిన ఆమె, వాని నన్నిటిని విడనాడి మనసేవలో నిమగ్నులైయున్నారు. ఇట్టి ధీరోదాత్తలు మనకు లభించుట మన భాగ్యము. గురుజేవు లిచ్చిన ఈమహాభాగ్యమును గైకొని, వారు చేయుచున్న యుద్యమము లన్నిటిలో మన మందరము పాల్గొని కృతార్థులు కావలయును. అప్పుడే మనము వారి ఋణమును దీర్చుకొనవచ్చును. మనహృదయమును వారికి సమర్పించి కార్యరూపముగా వారియందు మన గౌరవమును చూపవలయును. ఆమె కున్నంత శక్తి మనకు లేకపోయినను, మన శక్తిసంపదలను వారికి సమర్పింపవలయును. పరిపూర్ణ మైన హృదయముతో వారికి మన సహాయమును సమర్పింపు డని సభ్యులను కోరిరి.

తరువాత సి. వి. కృష్ణస్వామియ్యరుగారు, ఆంగ్లమున మాటలాడిరి. బెసెంటుగారు మానవసేవకు తమ జీవితమును సమర్పించియున్నారు. కార్యములు నుడివినటుల మహాపురుషుల సేవాసంపత్తి గురించే కృతార్థులు. మహనీయులు, సవాసిన రూపములతో లోకములకు ఇచ్చుచుండురు. డాక్టరు అనిబెంటుగారు ఈ గౌరవార్హతకు అన్నివిధముల తగియున్నారు. వారి జీవితమును, మనకు తెలిసినంతవరకు చూచినయెడల, వారు హిందూమతోద్ధారకుల చేసిన యుపకారము వర్ణింప శక్యము గాదు. నావిషయమును గురించి చూచినయెడల, గత 80 సం॥ల తర్వాతములనుండి, వారియందు నాకు గజగుడున్న భక్తి వర్ణింప శక్యముగాదు. నాజీవితమునే ఎంతయో మార్పు చేయగలిగినది. ఆమెసేవను మనము, ముఖ్యముగా, హిందూసమదాయము, ఎన్నటికిని మరువజాలము.

నూతనజ్యోతిని వారు మన కిచ్చుచున్నారు. సాధారణ ప్రజాసంఘము డీని నిగమించుట కష్టతరము. దిజ్ఞానులు మాత్రమే డీని నిగాంచగలరు. అన్ని విషయములలో వారు సర్వోత్ములు. అంతయేగాక, ప్రతి నిమగ్నమునందును, వారికి గల సాంక్షిత్వము ఆసారము. అత్య

జాంబుక్ కొని దీనిని స్వస్థత పరచు కొనుడు!

జాంబుక్ ప్రతిరోజును కావలసియుండును!

ఇది నొప్పిని కుదుర్చుటయే గాక చర్మమునుకూడ వృద్ధిపొంద జేయును.

కాలినటువంటి చేతినైనను సతీకిన చేతునైనను పల్లముగా గీచుకొని పోయినటువంటి మోకాలునైనను, చేతినైనను, బెణికిన మోచేతినైనను, చిడికినగాయము నైనను, జాంబుక్ స్వస్థతపరచుటయే గాక చర్మమును కూడ వృద్ధి బొందింపజేయును అని మనము దృఢముగా నమ్మువచ్చును. జాంబుక్ ప్రస్తుత అపాయముల కలన గలుగునట్టి ప్రణామములకు అధికఅవధలను కలుగనియ్యక ఆపుచున్నది. ప్రస్తుత నాగరికతను, శాస్త్రసంబంధమును అనుసరించి ఆపురూపమైన ఎక్కువ భరకలిగిన

మౌలికలవలన తయారు చేయబడినది గాన జాంబుక్ సాధారణముగా క్రొవ్వొచ్చేను, అపరిమితమైన లోపములచేత తయారు చేయుటనుండి తైలములకన్న మిక్కిలి శ్రేష్ఠమైనది. చిమము, చెమటకాయలు, తామర, వ్రణము, కురుపు విషగాయములు మూలవ్యాధులు మొదలైన వాటిని స్వస్థతపరచుటయందు జాంబుక్ కన్న మేలు అయినది లేదు. మతీయు కాలినకుపు, పురుగు కాటు మొదలైన వాటిని స్వస్థతపరచుటలో అత్యద్భుతమైనది.

జంతుసంబంధమైన క్రొవ్వొచ్చే చర్మబడలేదు.

జాంబుక్ ప్రతిమందుల దుకాణములోను దొరకును. చిన్నపెట్టె ఒక రూపాయి, పెద్దపెట్టె రు 2-4-0.

ఏజంట్లు,

మిస్సర్లు, దాదా అండు కంపెనీ,

ఎస్సినేడు, మదరాసు.

జాంబుక్ Zam-Buk

దృశ్యము. అట్టివారి సంస్థలను చూచుడు. ఆవి యేయేటికి జయ ప్రదముగా కొనసాగింప బడుచున్నవో చూచుడు. వారి యుద్యమముల కన్నీటికిని తోడ్పడ శిష్యువర్గమును చూచుడు. ఎట్టి కార్యముల నైనను, భక్తిపూర్వకముగా చేయుచు, ఆమెగారి కార్యసంపత్తికి తోడ్పడుచున్నారు. ఇవంతయు వారి శక్తిసంపద యంతయు నిమగ్నమైయున్నది. వారికి మనమంతయు అన్నిరీతుల ఋణపడియున్నాము. మన నిరంతరసేవావ్రతము వారి కన్నిరీతుల కేలాత నిచ్చి కృతార్థులమగు మని నుడివిరి. ఆమెశక్తిసంపద లోకమంతయు వ్యాపింపగాత మని కోరిరి.

కె. వి. శేషయ్యగారు, తరువాత, మాటలాడుచు, శ్రీ శంకర భగవానులవారు లోకోద్ధారకుల కల్యాణగుణములను గురించి ప్రస్తావించిన గీతను నుడువుచు, ధీరోదాత్తల సుగుణ సంపద లన్నియు, బెసెంటుగారియందు గలవు. వారి శిష్యువర్గమువారు వారి గురువృత్తులైన ఈ సుగుణసంపదలను పెంపొందింప జేసికొని, కృతార్థుల లగుదురుగాత మనిరి. వారు ప్రజలలో జ్ఞానజ్యోతిని వెలిగించి కృతార్థత జెందియున్నారు. అట్టివారిని గురించి చెప్పించుట కష్టతరము. మనము అట్టి చర్మకేమూత్రము అర్జులముగాము, డాక్టరు అనిబెంటుగారి శిష్యువర్గ

మును చూచిన మాత్రముననే, వారి సేవాసంపత్తిని ప్రశంసించవచ్చును. అనేకులు జ్ఞానసేవకులు దెరచి, కృతార్థులైరి. పలు లోపములతో నిమగ్నులమై యున్న మనకు, దివ్యజ్ఞానవిద్య యేటికిని తోడ్పడును? నిత్యసంతుష్టి కలుగజేయుచు, దివ్యజ్ఞానవిద్య, మనలో నూతనోదయమును ప్రజ్వరిల్ల జేయుచున్నది. స్వార్థమును మరచింపు, స్వార్థత్వాగులను చేయుచున్నది. ఇందువలననే సమాజసభ్యులు లోకసేవకు అన్నిరీతుల సంసిద్ధులై కృతార్థులగుచున్నారు. అందరను ఈ జ్ఞానా మృతమును గ్రోలి కృతార్థులగుదురు గాత. మహనీయుల దర్శన భాగ్యమే భాగ్యము. వారి సందర్శనముచేతనే పవిత్రులగుదుము అని నుడివిరి.

పిమ్మట వి. సి. శేషచార్లుగారు డాక్టరు అనిబెంటుగారి సేవను ప్రశంసించుచు తమ అనుభవములను గురించి మాటలాడిరి. ప్రారంభమునుండియు దేహాచ్ఛులకు లోపై ఇతర విషయముల నిరసించుచున్న తాము బెసెంటుగారి గంభీరోపన్యాసమువలన కృతార్థుల మైతిమనియు దానితో తమ జీవితమున నూతన శక్తియు ప్రారంభ మైనదని నుడివిరి. గురుసేవ గురుభక్తి అభ్య

వరము. అప్పుడు వారు భూవాంజనమును శిష్యుల కిచ్చెదరు. బిసెంటువారు నిజమైన గురువులు. వారి గురువేవలననే, మన ము కృతార్థులమై, మహాగురువర్యుల సేవానురక్తుల మైతిమి. మహాగురువర్యుల జ్యోతివలన మన గురువర్యులు చిరంజీవులమై మనలనుండరిని తన్మయులను చేయుగాక మని నుడివిరి.

సభాకార్యక్రమమును, అధ్యక్షులు, ముగించుచు నాటి సభలో పాల్గొని గంభీరపవ్యాసముల నిచ్చిన వక్తలకు మన మందరము కృతార్థుల మునిరి. అనిబిసెంటుగారి కే క్రిని వర్ణించుట కష్టతరము. ఆమె సేవాపంపత్తిని బడసినవారే దీనిని గ్రహించగలరు. నేడు 801 ల వృద్ధులై యున్న ను వారి కార్యోత్సాహమును చూచుచు, రాత్రివిగళ్లు వారి కేటి కిని వ్యవధిలేదు. సతతము లోక సేవలోనే నిమగ్నులై యున్నారు. ఒక్కటి చూచుచు. తాము ఏదనిజమని తెలుగులో దానిని నిర్వహించుచు తమ సర్వస్వమును సమర్పించుట మనము ఆమె చారిత్రముగ గాంచవచ్చును. సత్యనిర్వహణమున ఎన్నియో కష్టములు సందర్భించినవి. అని వారి కౌశల్యము! తమ సేవావ్రతమున నేకాగ్రతను చూపుచుండురు. ఆత్మకమును వర్ణించుట అనవసరము. ఈ గురుసంపదవలననే వారు తమ కార్యోత్సాహమును అత్యుద్బోధముగ చూపుచున్నారు. వారు తమసేవావ్రతమును గురించి ప్రస్తావించుచుండు సమయములలో మనహృదయముల కాకర్షించుటకు ఇచ్చు హేతువాదములను చూచిన చాలును. సత్యమార్గమును ఒక్కటగామైనను దప్పట ఆమెగో గాంచజాలము. అందువలననే వారి కార్యము జయప్రదముగా కొనసాగుచున్నది. వారి సేవారథమున మనము అనుచరులమై కృతకృత్యుల మగుదుముగాక మని నుడివిరి.

వి. సి. శేషచాల్సాగారు అధ్యక్షులకు వందనములు సమర్పించుటతో సభ ముగిసినది.

ప్రార్థన గీతావళి

ఉపనిషత్తులు, భగవద్గీతలు మున్నగువాటినుంచి గాంధీ మహాత్మునిచే శేంద్రికరించబడిన వాటిని తాత్పర్యసహితముగ అంగ్రీకరింపబడియున్నవి. నెల. 0-5-0 లు తపాలాబిళ్లలను పంపిన పంపబడును. 4 బుక్కులకుతప్పకగా వి.సి. చేయబడవు. 1508 ఆంధ్రబుక్కుడిపో-నిడదవోలు.

వీర్యబండ్ ధాతుపుష్టికి 2034

గంటలలో యెంత నీరైన వీర్యమునైన వజ్రమువలె గట్టి పటిమ ముసలివారికి బలహీనులకుగూడ సంసారముఖ మిచ్చినది. మూత్రములోను కలలోను ఇంద్రియవృద్ధులగుచున్న తక్షణానిల పును. నూతనకత్తి పట్టుకొనుచును. 3-0-0. చిన్నబుడ్డి 1-8-0. అమృతరత్నాకరం 45 బందరువీధి మద్రాసు

గుణము! గ్యారంటీ!! మూలికావైద్యము!!!

నారాయణి

ఇది కుక్షనవ్వుము, స్త్రీల తల్లకును, బుతుకూల, శకప వాయలు హరించును. వారంరోజులకు సరిపడుప్రాకృత్యము 1-8-0 మానాదసినా లేవ్యాము ఆ వైద్యాధు లన్నిటిని నిర్మూలము చేయుగలదు. ఈ 10 పేజీలు 1-0-0.

శ్రీరామకృష్ణాయుర్వేద ఔషధాలయము, రాజమండ్రి.

లలిత

విజయనగరమున యువజన సంఘపక్షమున వెలువడుచుండు మాసపత్రిక. విద్యాంగుల కాస్త్రవాదములకు కవులవి తా శిల్పమునకు పండితుల విభిన్నవిషయవిమర్శలకు విద్యార్థులవ్యాసరచనకు ఇది నూతనరంగస్థలము. చారిత్రక సాంఘికసాహితీ ప్రముఖ విశేషాంశములందు వెలువడుచుండును. వింతవింతకథలు చిత్రవిచిత్రములైన ప్రశ్నములు! విద్యార్థులకు పోటీపరీక్షలు! జమామానములు! ఇట్లు సర్వలక్షణాలక్షితం బగు 'లలిత' పండిత, పామర స్త్రీ పురుషుల సర్వజనసమాదరణీయమై రాగవిజయ ఓశేషనాడు వెలువడుచున్నది. వ్యాసములను పంపగోరువారు అక్టోబరు 5-వ తేదీలోపున కార్యస్థానమునకు చేరుటకుల పంపవలెను.

మాదిరిప్రతి ఉచితముగ పంపజాలము. కలయువారు, ఆరణాలు బిళ్లలపంపిన బడయగలరు. పిమ్మట చందాదారులగు వారి చందానుండి, ఈ ఆరణాలు మినహాయించుకొందును.

చందా సంవత్సరమునకు రూ. 2-0-0
ఆరు నెలలకు 1-12-0
బిడిసరి 0-6-0

కార్యదర్శి

భరితా కార్యస్థానము, విజయనగరము.

మదనప్రబలి

(స్వకీయవిలేఖరి)

డా. బిసెంటుమృగారి జన్మదినము

అక్టోబర్ 2:-నిన్ను 1-వ తేదీ (దివ్యమంతయు) దివ్యజ్ఞాన కళాశాలవారిసలన డా. బిసెంటుమృగారి 80-వ జన్మదినోత్సవము సంతోషముగను జేతుకగను జరుపబడినది. ఏదోవొక విధమైన కార్యక్రమాలే నిఖంటులేదు. బహిరంగసభలు, సమాజ ఆర్యాభ్యాసంఘసభలు, వేడుకలు, విందులు, ఆటపాటలును, రాత్రి నాటకప్రదర్శనములను సంఘస్థికరముగ నుండెను. ఉదయము గం. 7-45 నిలకు బెసంటుహోలనందు సభ జరుపబడెను. విద్యార్థులును ఉపాధ్యాయులేకాక పలువురు పురప్రముఖులుగూడ వచ్చియుండిరి. వివిధమతములనుండి ప్రార్థనలు జరుపబడెను. పిన్నిపాల్ శ్రీత్రిలోకేశ్వర్ ఎమ్. ఏ. గార్యక్రమాలే వహించి నాటి సమావేశోద్దేశ్యములనుగురించియు, పవిత్రతనుగురించియు మాట్లాడిరి. చాలమంది విద్యార్థులు తెలుగులోను ఇంగ్లీషులోను ఆమెగారి జీవితచరిత్రకు సంబంధించిన వివిధాంశములనుగురించి వ్రాసినవ్యాసములను చదివి యుపన్యసించియు తమకుగల గౌరవమును భక్తియు వెల్లడించిరి. ఉపాధ్యాయులు పలువురు పుణ్యభాషలలోను ఆమెగారినిగురించి మత సాంఘిక, రాజకీయోద్యమములందు పాల్గొని పనిచేయుచుండుటను గురించియు, ముఖ్యముగ విద్యావిషయమున చేయుచున్న కృషి సహాయ పరిశ్రమలనుగురించియు, తమ కళాశాలయు అట్టి యితరకళాశాలలను పాఠశాలలునెలకొల్పి యిప్పటికిని వృద్ధాప్యమునగూడ యువకులకుగూడ సాధ్యముకానంతటి యుత్సాహకృతులతో పోషించుచుండుటనుగురించియు, జన్మదేశము కాకున్నను, మాతృదేశముకంటె యెక్కువ భక్తికృత్యాలతో క్రేమించుచు భారతజాతీయ స్వాతంత్ర్యోద్యమమునకు భారతమాత సేవ, మానవసేవ చేయుచుండుటను గురించియు విశేషముగ ప్రశంసించుచు ఆయురారోగ్యములూసంగ సర్వేశ్వరుని ప్రార్థించుచు పుష్కరించిరి. పలువురు వ్యవసాయుల దీర్ఘ కార్యక్రమ మగుటచేత మధ్యమధ్య విసుగు జనింపకుండుటకుగాను సంగీతోపాధ్యాయులు పాటలు పాడుచుండిరి. దేహపరిశ్రమలతో క్రధవహించినవారిని ప్రోత్సహించుచు కొందరు పాఠశాల విద్యార్థులకు పతకము లొసగబడెను. హైస్కూలు హెడ్ మాస్టర్ డాక్టర్ గ్రీన్ లీన్ గారి సంపాదకత్వమున నాటిదినమే ప్రథమ సంచికగ వెలువడిన "ఎక్స్ ప్రియార్" అను మాసపంచికయు, ఆచార్య ప్రొఫెసర్ కె. టి. కృష్ణమాచార్యగారి సంపాదకత్వమున వెలువడిన "మాకళాశాల" ది ధియాసఫీకర్ కాలేజీ అను వ్రాసే మాసపంచికయు (యుండు ప్రేమతో వెలువడగలదు) పై రెండింటిలోని విషయమాచకలనుచుండి అందునుగురించి సభకు లగు తెలియపరచుకొని ప్రోత్సహించువలెనని శ్రీ త్రిలోకేశ్వర్ గారు కోరిరి. జాతీయ మంగళకీర్తనతో సభ ముగింపబడెను. తరువరి పంచమ మున్నగు నిమ్మజాతులకు రాగులు కంచిపెట్టబడెను. తరువాత సమాజ ప్రత్యేకసభలును, విందులును, తరువాత పోటీ మున్నగు ఆటలును, బాలభటుల ఆటలును, జరుపబడినవి. నాయత్రిము 8 గంటల కాలేజీనుండి బెసెంటుమృగారి పెద్దపలమును, పెద్దమంటపములో చక్కగ నలంకరించి ఆస్పత్రితోను, మేళతాళములతోను, గ్రామ ముఖ్య విధులగుండ పుత్రసముతో జయజయధ్వానములతో శ్రీ వేంకటేశ్వరాలయము వరకు వచ్చిరి. తరువరి ఆలయములో వెలుర్పరీ డార్డులు యమ్. యన్. కాస్త్రీగారి అధ్యక్షకత్తింద సభ జరుపబడెను. శ్రీ యత్ ఆర్. రామచంద్రరావు వి.పి.ఎల్.టి. గారు తెలుగున పుష్కరించిన తరువాత, తెలుగుపండితులు, సంస్కృత పండితులును పుష్కరించి కొన్ని తాము వ్రాసినపద్యములను చదివిరి. ఆనంతపురమునుండి వచ్చియుండిన శ్రీ నాగిరెడ్డిగారు ఆమెగారి సేవలను ప్రశంసించుచు వ్రాసినవ్యాసమును చదివిరి. అధ్యక్షులు లుపన్యసించినవిరువాత వందన సమర్పణములతో సభ ముగిసెను. రాత్రి 9-30 నిల నుండి బెసెంటుహోలనందు కేక్స్ పియర్ నుండి కొన్నిరంగములును, కన్నడము, అరవము, ఉరుగు మళయాళమునుండి కొన్ని సీసలును, తెలుగున ప్రహ్లాద నొకసీసను ప్రదర్శింపబడెను. నాటి నాటకశేలనమును ప్రశంసించుచు ఆసంతోషకారణములు తెల్పుచు పుష్కరింపబడెను.

వేలకు మందు వెల సినా 1-కి రు. 0-4-0

ఈ నూనెను తలపరాచిన పేలు ఈపి నశించును. చర్మమునకు వెండ్రుకలకుహాని యుండక వెండ్రుకలు పెరుగును. అమృతాంజనం డిపో, మదరాసు లెక బొంబాయి

కర్నూలు

(స్వకీయవిలేఖరి)

జిల్లాబోర్డు సమావేశము

కర్నూలు, అక్టోబరు 8:- వైసభ 80-9-28-వ తేది సాయంత్రము 5 గంటలకు రాల్ బి. సి. వి. రంగారెడ్డిగారి అధ్యక్షత క్రింద సమావేశమయెను. రాల్ బి. యన్. వి. నరసింహారావుగారిని వైస్ ప్రెసిడెంటు పదవికి నేతగ్రీనముగా నియమించు అనుకొనిరి. వీరు 1902- వ సం॥ నుండి జిల్లాబోర్డు మెంబరుగాను, 1919 నుండి వైస్ ప్రెసిడెంటుగాను, నియామకమందును, ఎన్నిక యందును జయము గాంచుట జూడ వారికి గల సేవాపరత్వము, సాటిలేని సామర్థ్యము, ప్రజారంజనము, కారణములని యూహింపవలెను.

కర్నూలు మీదుగా బోవు గద్వాల-ద్రోణాచలము ఇనుపవారికి కర్నూలునకు సమీపమున తుంగభద్రానదిపై వంతెన కట్టవలసి యున్నది. ఆవంతెనపై ఎద్దులబండ్లు, బాలసారులు ప్రయాణము చేయుటకుగాను వసతి చేయవలసియుండునాయని బోర్డువారిని రైల్వే కాళాధికారు లడిగియున్నారు. అని విషయమును బోర్డువారు చర్చించి యవసరమేనని తీర్మానించిరి. ఈ విషయమున బోర్డువారు కర్నూలు పురపాలక సంఘాధ్యక్షులయభిప్రాయమును గైకొని రైల్వేవారికి బదులిడుదురు.

ఆత్మహారు- కోయిలకుంట్ల బాటపై మట్టిలేదన వంతెనకు 22,000 రు. మొత్తము మంజూరయినది. వంతెన కట్టబడుచున్నది.

ఈ బోర్డువారికి రైల్వేసెన్సుక్రింద వసూలుకాబడిన మొత్తము 10,00,000 రు. కలదు. ఈపైకి రు. 1,28,000 మొత్తమును బాటలు వేయించుటకుగాను మంజూరు చేయవలయునని ప్రభుత్వమువారిని కోరియున్నారు.

లాయరు.

ఇది ఒక మాసపత్రిక. ఇందులో చన్నపట్టణము వగయిరా 7 వాయికోర్టుల తాలూకు ముఖ్యమయిన సివిలు, క్రిమినలు రివిన్యూ తీర్పుల యొక్క, సంగ్రహము మిగుల నులభ్యతైలిని దేశ రివాజు మాటలతో తెలుగుభాషను ప్రచురింపబడును. మద్రాసు ఎట్టేటు ల్యాండు ఆక్టు, గ్రామఉద్యోగస్థుల ఆక్టుల పజారీకాబడే అన్ని తీర్పుల యొక్క సారము ముఖ్యముగ ప్రచురింపబడును. లాతో సంబంధముగల పత్రిక ఆంగ్లదేశములో యిది తప్ప మరియేదియు లేదు. చందాగ్రహము సంవత్సరముకు పోస్టేజితో సహా రు 5-0-0 లు మాత్రము అయియున్నది. చందాగ్రహము దరఖాస్తుతో పంపవలెను.

లాయరు ఆఫీసు మేనేజరుగారికి పార్సీపురము, (విశాఖపట్నము జిల్లా)

వేదభూమి.

౧3 ప్రకరణములుగ విభజించి వ్రాయబడినది.

ఇట్టి గ్రంథములలో ఇదే మొదటిది.

ఆర్య సామ్రాజ్య వైభవము, విశేష సంబంధము, ఆర్య విజ్ఞానవైభవము, ఉపసంహారము, అను ప్రకరణములు చూపునవ్వను దేహము పులకరించును. "మధ్యాహ్నాభిషేకమునుండి ఆర్యు లిండియాకువచ్చి పూర్వజాతులనోడించి ఇండియానుండి నిలిచిపోయిరి" అని పాఠశాలలందు ఉద్గపాణితో నేర్చుచు స్వదేశప్రీతిని, స్వదేశభక్తిని సమూలముగ నశింపజేయుచున్న దు స్పిద్ధాంతమును ఖండించి వేదశాస్త్రవచనోదాహరణములతోను, మాక్కుముల్లరు, టైలరు, బిల్లియము, కర్జును లొమకృష్ణము న్నగు దాదాపు ౫౦ పాశ్చాత్య విద్వాంసుల ప్రమాణపత్రములతోను, భూగర్భశాస్త్రస్పిద్ధాంతములతోను ఈభరతఖండమునుండి స్పష్టమైనదియందాద్యులు జన్మించి వృద్ధిచెంది అన్ని దేశములందు తమ నాగరకతను వ్యాపింపజేసిరి యను విషయము ఇందు నిర్ణయింపబడినది.

వెల 2-0-0, కలికొనెండు 2-2-0.

సంస్కృతాంధ్రగ్రంథముల కేటాగు వలయునారికి పంపబడును. ఎడిటరు, స్వధర్మప్రకాశిని, కీలుపాకుపోస్టు, మద్రాసు

డి. బి. మోచర్ల రామచంద్రరావు పంతులుగారి ఆగమనము

గణపవరం 80-9-26 తేదీని వుదయము 7 ఘంటలకు శ్రీ దివానుబాదు మోచర్ల రామచంద్రరావుపంతులు శ్రీ పెన్సిల్వేనియా రాజ్యాంగ యాగ్రామమువిచ్చేసి కొందరు రహతును జూచిరి. వీరిరాక విని గ్రామప్రజలు సుమారు 200 ల మంది జేరిరి. శ్రీ పంతులుగారికిన్ని గ్రామప్రజలను యాక్రిందిసంభావన జరిగినది.

పం. మిగ్రామములో రెండుపార్టీలువున్నవని తెలియచున్నది నిజమేనా?

గ్రా. రెండుపార్టీలుంటే యుండవచ్చును. ఓటువిషయములో ఒక్కపార్టీగానే యుండునండే.

పం. నేను పదునాల్గు సంవత్సరములనుంచి ప్రజాసేవ జేయుచున్నాను గాన మీమిద్దరినీ నాకు నిప్పించగలందులకు గోరుచున్నాను.

గ్రా. మీరు పదునాల్గు యబ్దములనుంచి ప్రజాసేవ జేసి తే చేసియుండవచ్చును గాని ప్రస్తుతము కాంగ్రెస్లో చేరి యసంస్థి అభ్యర్థిగా నిలువని కారణముచేతనున్న యిదివరలో మీరు స్వరాజ్యవత్తుమతో కూడి వనిచేయని కారణముచేతనున్న మీకు మావోట్లనుసంబంధము వీలులేదు.

పం. నేను కాంగ్రెస్ వాడనే. కాంగ్రెసులో నాలుగు అడాలు చందాలున్నవి చేరినాను.

గ్రా. నాలుగంటా లిచ్చి తేరినంతమాత్రముచేత నేము విశ్వసించము. కలకత్తా అవసరదేశీయముహూపథ నాటినుంచి మీరు కాంగ్రెస్ అదేశ ప్రకారం నడుచుకొనుటలేదు. ప్రస్తుతము కాంగ్రెసుకమిటీవారిచే మీరు నియమింపబడినవారుకారు.

పం. కాంగ్రెస్లో రెండుపార్టీలున్నవనిసంగతి మీ తెలుగుదురదా. అందు జవబిరాయి మాళవ్యా కేల్కార్ నేను ఒకపార్టీలోనివారము.

గ్రా. కాంగ్రెసులో రెండుపార్టీలున్నవని మేమునమ్ము చాలము. వారు మీరు నామక కాంగ్రెసుస్వతంత్ర పార్టీ అని అనినంతమాత్రముచేత నడరు పార్టీ వారుకారు. కాంగ్రెస్ తీర్మానప్రకారం యెవరు ఆచరించెదరోవారే కాంగ్రెస్ వారుగా మేము భావించెదము.

పం. మిగ్రామములో యెవ్వరుగా రెండుపార్టీలున్నవో అట్లే కాంగ్రెసులో రెండుపార్టీలున్నవి.

గ్రా. మిగ్రామములో సాంఘికభాగ్యవైషమ్యముచే పార్టీయైవుడి. కాని రాజకీయముగా యెట్టిపార్టీయనులేదు. కాంగ్రెసు రాజకీయసంస్థ. ఇంగ్లండులో సాంఘికభాగ్యవైషమ్యములున్నప్పటికిని రాజకీయముగా మనశిరముపై వారికరము న్వలసినవృత్తు వారంతా ఒక్కముగానుండురు. ఆలాగు ననే మనము రాజకీయసంస్థ అయినటువంటి కాంగ్రెస్లో నొకపార్టీగానే యుండవలసినదేగాని యిన్నిపార్టీలుగాయున్న యెడల తప్పక దేశీయులకు వివాళమే సంప్రాప్తమగును. ప్రస్తుతము ఆరుకొట్టజనం ఆహారములేకయున్నను రోజు 1-కి మని షికి యెనిమిదిపైసలు ఆదాయముకలిగినటువంటి ప్రజాభావన శక్తియునకు నాయకములై యిగ్లాస్కీములునేల ధరించితిరి?

పం. నేనుధరించిన వేస్తుకోటుకద్దరే. కట్టిపెట్టాస్తా స్వదేశీమిల్లులచే. గాంధీగారున్న కాంగ్రెస్ కమిటీవారున్న స్వదేశీమిల్లులబట్టి కట్టవచ్చునన్నారు. ఆవిషయము మీరెవర?

గ్రా. మీరుధరించిన కెక్కుకోటు ఖద్దరుకారు. మీల్లు నూలుఅయితే అయివుండవచ్చును గాని మీరుకట్టిన గ్లాస్కో మాంఛెస్టరు మీల్లులదిగా నమ్మెదము. కాని దేశీయమిల్లులది కాదని మేము ఘంటాపథముగా చెప్పగలము. మీల్లుగుడ్డలు గాంధీ గారున్న ఆలోఇండియా కాంగ్రెస్ వారున్న ధరించవచ్చునన్నారని తెలియచున్నారు. ఆమాటకు మీకుమాకు దేశీయతే వ్యాయము నిర్ధారణజేసెదరు. ప్రస్తుతము స్వరాజ్య సంరంభమున మన మున్నాము గాన ప్రజలను కాంగ్రెసుఅదేశ ప్రకారము నడుపుటకు వృద్ధాప్యములోనున్న మీకు ధైర్యవైర్యములు లేనందున ప్రజలను కాంగ్రెస్ ఆనతి ప్రకారం నడుపుటకున్న ప్రభుత్వమును అవసరమైనప్పుడు ప్రతిఘటించుటకున్న సర్వసంగతి త్యాగులనున్న ధైర్యవైర్యములు ఉత్సాహనకులున్న కావనందున అట్టి అభ్యర్థులను నిలుపుకొంటిమి గాన మీరుయిట్టికి విక్రాంతి దినుకొనినయెడల మీకొక ఘండనసహస్రంబు యిచ్చుచున్నాము. లేనియెడల ప్రజలే మీకు విక్రాంతిని కలుగజేయుచున్నారు. నానొకపదము బాగావుండే ముప్పదివల దేశసేవకులున్న కారాగారమున బంధింపబడినను కలకత్తా అర్థి

గింద మాండలేజైలున దేశసేవకులైన ముఖాపిత చంద్రబాసవంటి దేశసేవకులను కారాగారములో యెంతహింసించి ను మీరు ఎస్సెన్షియల్ హాయిగా ఎక్కిరిక్ పంకాలక్రిందను గుళించుచున్నారు. మేము బాల్కయెకరములు సాగుజేసుకొని యిట్టిదల బోపించుటలూ గుళించుచున్నాము. అదేశసేవకుల యిట్టిదలను వట్టిగట్టి జైలున ప్రవర్తించుచున్నాడు. దేశసేవకుల ఆవస్థల బొందుచున్నను మీకునున్నకు చలనము కలుగనీ

యక ఆత్మక ప్రభంపజేసితిరి. ఇదివరలో మీరు యింగ్లండు వెడలివచ్చుకరి విమ్యులను ఆహ్వానించి మాఫీకార్మికీకులు మీకు జయ్యిన్నట్లు పదనాకులు కానుకగా మిగ్రామమున అర్పించిరి. అట్టిమేము కాలానుగుణ్యముగా మారనిమీకు స్వస్థి చెప్పవలసి వచ్చినందుకు మీకుల విచారించుచున్నాము. మేము యాభారము జెప్పితిమి. మిమ్ములను గొందరు మొగమాటముకు సంతోష పెట్టవలెనని బుర్రలు పంకాయించెదరు. కాని బహు జనం కాంగ్రెస్కు బద్ధులయివుండెదరు. మీకీమ్ములయిన శ్రీ పెద్దిరాజుగారి కుటుంబము శ్రీ చెరుకువాడవారికుటుంబము యే పదివోట్ల వేయవచ్చునుగాని వారు మీతోకూడా ప్రచారము చేసినంతమాత్రముచేత యెవరు విసేవారువుండరు. మీరు కాంగ్రెస్నువీటి స్వతంత్రము జేసినంతమాత్రముచేత దేశమునకు ముక్తికలుగలేదు. మాఫీకార్మిలో మీకు వోట్లు ఏమీ పడలేరవు మాఫీమవరం కాలాకా యింకమింకగా యిట్లేవుండును. ఈ సారి కాసనసభకు కాంగ్రెస్సవారికి సావకాళము గలుగజేసిన శ్రీ మోతే గంగారాజు పెద్దిరాజు శిరయ్యగార్లకును యసంస్థికి సావకాళము గలుగజేసిన శ్రీ వెంకటపతి రాజుగారికిన్ని మావందనసహస్రంబులు. ఈ సంభావన జరిగినపిదప 10 గంటలకు వీరువచ్చినకారు. రివ్యుచును వెడలిపోయెను.

చింతలపాటి లచ్చిరాజు

వైద్య గ్రంథములు

శరభరాజీయము (బసవరాజీయము వంటిది) నెల 0-8-0. బారుచర్మ (ఆరోగ్యనిబంధనల దెబ్బలు) నెల 0-4-0 కూట ముద్దరము (త్రివీక్షిత త్రివిధపు) నెల 0-4-0.

అర్చనాయనశాల, ముక్కాల్ కృష్ణా.

మ క ర ధ్వ జ

రసాయనము

2460

దీనిని నేవించినవో మూత్రముతో కలసిపోయెడి శుక్లమును నిలుపును. పలుచబడిన వీర్యమును గట్టిపరచి రతిలో అతి శ్రమకేకకృష్ణల మవుటను మాన్పును. రక్తమును శుభ్రపరచి దేహపుష్టి, వీర్యవృద్ధి, కాంతి, బలం, రతిదార్ద్రము, ఇంద్రియపుష్టి, మెదడునకు బలము కలుగును. నెలదినములకు ధరిపడు మందుతపాలా ప్యాంకింగ ఖచ్చలతో రు 3-7-0.

పి.ఆర్. మెడికల్ హాల్, రామచంద్రపురం(గోదావరి)

పల్లెటూరు గ్రంథమండలి

రాజమండ్రి

సంవత్సర చందా 1-0-0 మాత్రము. పేజీల 6 పుస్తకములు (ప్రతి రెండునెలలకు ఒక గ్రంథము వెలువడును. ప్రజాసామాన్యమున మత, సాంఘిక, రాజకీయ, ఆర్థికాధ్యాత్మికాది భావప్రచారమే దీని యాశయము.

ఇంతవరకు వెలువడినవి.

1. గాంధీమహాత్ముని నీతిమంజ్జరి.
2. రాజనీతిసారము.
3. ప్రాచీనభారత గ్రామపరిపాలన.
4. రామతీర్థస్వామి జీవితము-బ్రహ్మజ్ఞానోద్బోధనలు.

చిరునామా:- సంపాదకుడు,

ముదిగంటి జగ్గన్నకృష్ణిలి. యే. రాజమండ్రి.

మంచితరుణము త్వరపడుడు

శ్రీమదాంధ్ర కార్తికమాహాత్యము

పురాణము

గ్రంథకర్త-అనిపెద్ది జగన్నాథకృష్ణిగారు.

ఇది స్కాండపురాణములోని సనత్కుమార సంహితా పరిగణితమును దానికి నూతనాంధ్రీకరణము. కథ లత్యద్భుతములు. కైలి మనోహరము. అనేకపండితకవులచే మెప్పు జేందినది. కార్తికమాసములో నేమి, యితరకాలములలో నేమి, హిందువు లెల్లజేందిని పురుషార్థము నార్జింపఁదగిన గ్రంథము, పద్యములు శుభకృత్యలితో వ్రాయఁబడినవి. 180 పేజీలు.

పోస్టు ఖర్చులు గాక నెల రు 1-0-0 మాత్రమే.

అనిపెద్ది జగన్నాథకృష్ణిగారు,

కొత్తూరు, తక్కువగోదావరిజిల్లా.

చెన్నపురి బజారుధరలు

1926-వసం అక్టోబరు 5-వతేది మంగళవారము

1. ధాన్యములు.

2 నియము బా 1-కి రు 68 0 0 మొదలు 77 0 0 వరకు

బియ్యముబస్తాలు			
కునుమ తెనాలివి	,, 48 గలవి రు	12 8 0	13 0 0
నెల్లూరివి	,, డిటా	,, 14 0 0	15 0 0
డిల్లి	,, డిటా	,, 15 0 0	16 0 0
రాగులు	ర. 164 బస్తా 1-కి	,, 9 10 0	10 0 0
శువులు	,,	,, 22 0 0	25 0 0

2. ధాన్యము పప్పులు

కందులు బస్తా 1-కి ర 205	,, 15 0 0	16 8 0
పెనగలు	,, డిటా	,, 18 8 0 15 0 0
పెసలు	,, డిటా	,, 18 8 0 14 0 0
మినుములు	,, డిటా	,, 16 8 0 13 0 0
ఉలవలు	,, ర 195	,, 8 0 0 9 0 0

3. నూనెవస్తువులు.

శువులనూనె బా 1-కి	,, 153 0 0	156 0 0
నయ్యు బా 1-కి	,, 14 0 0	25 0 0
కొండాపురంవేరు నెనగపప్పుబా1కి	,, 50 0 0	52 0 0
ఇతరప్రదేశము	,, 48 0 0	49 0 0
వేరు నెనగనూనెగానుగబా1-కి రు 124మి.కా.నూ.న	,, 119 0 0	
ఆముదము బా 1-కి	,, 92 0 0	98 0 0

4. చిల్లరవస్తువులు.

చాయపనుపు బా 1-కి	,, 72 0 0	78 0 0
కూరకనుపు	,, 25 0 0	28 0 0
విరవకాయలు(గుంటూరువి) బా1కి	130 0 0	137 0 0
గుంటూరుపాయకట్టు వీలిమంస ముసుగు 1-కి రు 40,45		
కాళవాస్త్రపాయకట్టు	,, ,	50,55
తెల్లము బా 1-కి	రు 40 0 0	60 0 0
చింతిపండు బా 1-కి	,, 81 8 0	86 0 0

5. ఇనుము.

వట్టారకం బా 1-కి	,, 28 0 0	30 0 0
చడరం	,, 29 0 0	31 0 0
రవుండు	,, 27 0 0	29 0 0

6. నూలు.

పుట్టూరు యేనుగ నెం 8 1/2 చెట్టె 1-కి	,, 5 4 0	
నూళయేనుగ నెం 20	,, 6 12 0	
నెం 20 తెన్ని సింహం యీటె	,, 7 6 0	
నెం 22	,, ,	7 14 0
నెం 12 1/2 పాంజీచేరి	,, 5 15 0	
నెం 14 1/2	,, ,	6 6 0
నెం 12 1/2 న్యూకాటె	,, 6 10 0	
నెం 14 1/2 న్యూకాటె	,, 6 0 0	
నెం 10 1/2 కోయంబుమ్మనూ	,, 5 8 0	
నె 2 1/2	,, ,	5 9 0
నె 14 1/2	,, ,	5 8 0
నెం 12 1/2 చూ	,, 6 10 0	
నెం 1 1/2	,, ,	6 0 6

7. దూది.

బోండావెన్న బాతున 1-కి	రు 800 0 0	
వల్నాడు దూది	,, 145 0 0	

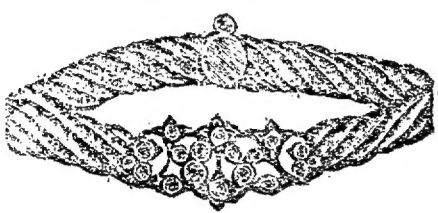
8. లోహములు.

నెండి 100 తులంకి	,, 62 12 0	68 4 0
బంగారము, తులము 1-కి	,, 21 4 0	21 8 0
నవరము1-కి	,, ,	18 8 8
ఇత్తడి బా 1-కి	,, 287 0 0	260 0 0
రాగి డిటా	,, 258 0 0	260 0 0

అవ్వతాంజనము

చక్కనిదబ్బితో నహా సీసా-1-కి రూ 0-10-0; డజన్ 1-కి రూ 6-4-0. ప్రతియింట నుండదగినది.

అవ్వతాంజనం డిపో, 6, 7 తంబుశెట్టి పీఠి, మద్రాసు లేక, జొంబాయి

వివాహము మొదలగు శుభకార్యసమయములందు, మమ్మలను మరువకుడు.

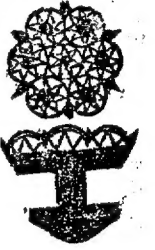
అకాభంగము గలుగదు! } చిన్న వస్తువు మొదలు పెద్దది వరకు మావద్ద స్థాకులొస్తున్నది!! { తృప్తికరముగా నుండును!!!

మావద్ద సాదా బంగారుఉంగరములు, పువ్వరాగములు, కెంపుల పొదిగిన ఉంగరములు, తోడులు, మాటీలు, వంకీలు, ఒడ్డాణములకు కావలసినమోపులు పలుకముల చేతిగాజులు, గొలుసులు, బేసరీలు, ముక్కుపుడుకలు, నాగరలు, మల్లెమొగ్గలు, రోహిణియములో వీసపోయము కావలసినను చేసెదము.

1842

తృప్తికరముగాలేనిచో గ్రీకము వాపసిచ్చెదము. ఒకదఫా మానమృకమును చూడగోరెదము.

ఉమ్మిడి రామయ్యశెట్టి గురుస్వామిశెట్టి కంపెనీ, నగలవర్తకులు, 25, చైనాబజారురోడ్డు, మద్రాసు.

కాను బంగారమునకును, మంచి కెండికిని గ్యారంటీ చేయగలము.
కరంచందు చబిల్ దాసు, బంగారు వెండినగల
వర్తకులు 437/3 టంకసాలపీఠి, సాహుకారుపేట మద్రాసు.

దరఖాస్తును పంపిన క్యాటలాగును ఉచితముగ పంపబడును.

ఎవరు దేశభక్తులు?

స్వదేశవృత్తులను పరదేశీయుల పోటినండి రక్షించువారే.

మద్రాసు వెన్నిట్ ప్యాక్టరీ

తపాలావెట్టె రై, మదరాసు.

1964

ఆంధ్ర విజ్ఞాన సర్వస్వము
(The Telugu Encyclopaedia)

ఇందు చరిత్రలు, ప్రకృతిశాస్త్రములు, జీవితములు, సీతి, మత, సాంఘిక, వైద్య, రాజకీయాదివిషయములు, భూగోళము, న్యాయము, శిల్పము, జ్యోతిషము మొదలగు నమస్తవిషయములు చర్చింపబడును.

ప్రతిసంపుటమును, ఆరు సంచికలుగ పంపబడును. ఒక్కొక్కసంచికయందును రమారమి 100పుటలుండును. ఆరుసంచికలకు చందా రూ. 5-0-0. అంచెకూలి అ. 0-8-0. మొదటి సంచికను వి. పి. గా పంపి రూ. 0-8-0 వసూలుచేసికొని మిగత ఐదును క్రమముగ బుక్కుపోస్టుగ పంపుచుండుము. ఆరుసంచికలు ఒక్కసంపుటముగ చేర్చి బైండు చేయబడును. ఒక్కొక్కసంపుటమునకు అంచెకూలి 0-12-0 ప్రస్తుతము మేలు (నగముతోలు) బైండు చేసినవి మూడుసంపుటములు సిద్ధముగ నున్నవి.

ఒక్కొక్క సంపుటము వెల రూ. 6-8-0. పుస్తకములను వి. పి. గా పంపగోరువారు

ఒక్కొక్క సంపుటమునకు అడ్వాన్సుగా రెండురూపాయలు పంపవలెను.

కొరవతోట్టా— ఆంధ్ర విజ్ఞాన సర్వస్వ కార్యాలయము 7, తంబు శెట్టిపీఠి, మద్రాసు.

ఆంధ్ర కంపెనీ, 175, రెసిడెన్సిబజారు, హైద్రాబాదు, డక్కన్.

గంధర్వమహల్

విజయనగరం

3105

౧. వృత్తాభినయ రత్నము కొనుగోలు ఇవ్వవలెను ఒక పాత కాల నడుపబడుచున్నది.

౨. సంగీత-వాద్యాభినయ నృతనాటకాది విధానమును త్రేజక పఠదుటకును-ఏకత్వశాస్త్రదర్శనమున జీవిండు భోగి నీ నాగవాస యత కాళింగ దేవదాసీజాతుల నిమ్మత్వము తొలగించుటకును, ప్రాధపద్ధతులతో నారంభింపబడినది. సంస్కార పద్యలు, విద్యాపరాయణులు, జాతీయవాదులు, కళాప్రేమకులు కూడ ఆదరింపదగినది—గంధర్వపత్రిక.

౩. దేశభక్తిదయమునకు పట్టుగొమ్మ యనదగిన పతన మందిర మొకటి నెలకొల్పబడినది. ఇందు దిన పత్రికలు, వార పత్రికలు పాతకల యుపయోగార్థము ప్రదర్శింపబడును.

౪. పరిశోధకుల కొనుగోలు ఉద్బంధములును, జనసామాన్యము కొనుగోలు ఆధునిక గ్రంథములును, సంపాదించబడి ఉపయోగములోనికి చేబడును. జనసామాన్యము కొనుగోలు గ్రంథావళి సంచార గ్రంథాలయ పద్ధతిలో నడుపబడును. దీనిని స్త్రీలు, పురుషులు కూడ ఉపయోగించుకొనదగినట్లు ఏర్పాటు గలవు.

పై కార్యము కొనసాగించుట ఎల్లరు తోడ్పడఁపార్థితులు.

1. సరిదే సూర్యకాంతము.
2. సరిదే లక్ష్మీనరసయ్య.
3. వడ్డెల అప్పలరాజులు.
4. వడ్డెల సన్యాసులు.
5. వడ్డెల పైడిరాజులు.
6. కొలపాలెపు అప్పల నరసయ్య.
7. సాలూరి నూరయ్య.
8. జగ్గూపు సన్యాసయ్య.
9. చింతామణి మోహిన్యం.
10. వడ్డెల చంద్రమాణిక్యం.
11. కూర్కూపు నూరయ్య.
12. మన్నగారి అప్పారావు.

వసుమతి

2184

గంధకర్తి శ్రీమతి కనుపర్తి వరలక్ష్మమ్మగారు

వసుమతి సాంఘిక, సాంసారి కాసర్థములను వివరించు చక్కని సాంఘికనవల. ఆంధ్రయువకుల తుమారంపత్రిని పత్తి ను రాగమును వెల్లడించుటలో దీనికి తుల్యమగు నవల యాంధ్ర భాషయందులేదు. విద్యాధికులచే ప్రశంసించబడి, టెక్స్టుబుక్సు కమిటీవారిచే నమ్రావుడు చేయబడి, యున్నతపాఠశాలలలో ప్రదీపింపబడుచున్నది. పాపాణి స్వామయ్య లనునైతియు కరగించు వసుమతి కష్టగాఢ శాస్త్రీయమైన తెల్లరు తప్పక చదివి సానుభూతిని జూపుదురగాక, డివ్యానైజా 169 పుటలు వెల రూ. 1-0-0

విలాసము, మేనేజరు, సరస్వతిప్రెస్, గుంటూరు